

Vahid RZAYEV
Fikrət RZAYEV

“ YARANIŞ ”
*HAQQINDA
SÖHBƏT*

II HISSƏ

BAKI-2000

“Nərgiz - R” Nəşriyyat - Poliqrafiya firması
Baş direktoru: Hidayət Musayev

“Nərgiz” nəşriyyatı
Baş redaktoru: prof. Vidadi Xəlilov.
Bədii redaktoru: Nailə Rəşid qızı.
Texniki redaktoru: Sevda Həsənbalayeva.
Korrektoru: Yeganə İmanova.

Yığılmağa verilmişdir: 10.09.2000.
Çapa imzalanmışdır: 5.10.2000.
Kağız formatı: 60 x 84, 1/16.
Həcmi: 9 çap vərəqi.
Tiraj: 600 nüsxə. Sifariş 225.

**VAHID RZAYEV
FIKRƏT RZAYEV**

**“YARANIŞ”
HAQQINDA
SÖHBƏT**

II HISSƏ

SÖZÖNÜ

Paklıqla.

*Əqli Paklıqla,
Ruhi Paklıqla,
Əbədi Paklıqla.*

Paklıqla.

- *Ya Böyük Yaradan, Sənə və Əbədi olan Məkanına səcdə edirəm.*
- *Ya Böyük Yaradan, Müqəddəs Ağ geyimlilərinə səcdə edirəm.*
- *Ya Böyük Yaradan, daima Nəzərində olan kainatlarına, günəşlərinə, məkanlarına, cəm yaranışlarına səcdə edirəm.*
- *Sənin Işığına, Yaranış Zərrelərinə, Rəhminə, Səbrinə səcdə edirəm.*
- *Ya Böyük Yaradan, İlkdən, Müqəddəslikdən Müqəddəs Göndərişlərinə və Göndərilən Kitablarına səcdə edirəm.*
- *İlkin Müqəddəsliyini dərk edərək Müqəddəsliyinə Qayıdan hər bəşərinə səcdə edirəm.*

*

Ya Böyük Yaradan, Yer üzünə Göndərdiyin Ruzilərinə, Bilgilərinə, Elminə şükr edirəm.

*

<i>Paklıqla.</i>	<i>Işıqla.</i>
<i>Əqli Paklıqla,</i>	<i>Əqli Işıqla,</i>
<i>Ruhi Paklıqla,</i>	<i>Ruhi Işıqla,</i>
<i>Əbədi Paklıqla.</i>	<i>Əbədi Işıqla.</i>
<i>Paklıqla.</i>	<i>Işıqla.</i>

Bu kitabın I hissəsində qeyd olunduğu kimi, Böyük Yaradanın Özünün Mərhəməti və Lütfündən Yer üzünün bəşəriyyətinə Göndərdiyi Müqəddəs “Yaranış” Kitabı 1999-cu ilin mayında Bakıda çap edilmişdir.

Kitabda Böyük Yaradan Özü və Müqəddəsləri (Mələkləri), Kainatın, günəşlərin və planetlərin, o cümlədən Yer quruluşu, hərəkətləri haqqında insanlara bilgiler Vermişdir. Burada Kainatın və bəşəriyyətin yaranışının ilkin və sonrakı çağları, fərdlərin canlılar aləminə gəlişinin və qayıdışının məna və mahiyyəti, həyatda davranış normaları, Yer üzünə və digər yaşayış planetlərinə Göndərilənlərin (Peyğəmbərlərin) Göndəriş meqamları və bir çox digər məsələlər barəsində bəhs edilir.

Baxmayaraq ki, Böyük Yaradan Deyimlərini yazıya gətirən Vahid Rzayev Kitabın sonunda bunlardan bəzilərinə açıqlamalar vermişdir, Onu tam dərk etməsi üçün oxucunun bir çox yeni, indiyə kimi insanlara məlum olmayan bilgilərə malik olması tələb edilir.

1998-ci ilin mart ayından etibarən Vahidin Qeydlər Dəftərlərini oxuması və özümün marağım dairəsində, dərkdiyim üçün onunla, yeri düşdükcə, geniş söhbətlər etmişəm.

Oxucunun diqqətinə təqdim edilən bu kitabdakı (II hissə) söhbətlərin əsas məqsəd və məzmunu, qismən olsa da, Deyimlərin açıqlamalarına, İlahiyyat Elminin dərkətinə xidmət edir. Burada yeri gəldikcə “Yaranış” Kitabının və Böyük Yaradanın bu Kitaba daxil olmayan yeni Deyimlərinə istinad edilmişdir. Mətnə mənim tərəfimdən mötərizələr daxilində kursivlə verilən qeyd-izahların da oxucuya müəyyən köməyin olacağını güman edirəm.

Fikrət Rzayev

ZƏLZƏLƏLƏR

F.— Vahid, sənin söhbətlərindən bilirdim ki, yaxın vaxtlarda Yer üzündə güclü zəlzələlər, küləklər, qasırğalar, yağışlar, sellər olacaq. Bununla belə, 1999-cu ilin 17 avqustunda Türkiyədə və sonra isə Tayvanda baş verən zəlzələlərin nəticələrini televiziya ekranlarında gördükcə də onların dağıdıcılıqları məni dəhşətə gətirirdi.

Ümumiyyətlə indiki dövrdə insanların əksəriyyəti bu deyim zəlzələlər barəsində çox maraqlanırlar.

İstəyərdim ki, sən bu barədə mənə danışasan.

V.— Ümumiyyətcə, zəlzələnin özlüyü, yə'ni mənşəi 3-dür. Var — “məhəlli zəlzələ”, yə'ni bir sahənin bir balaca tərpənişi; bu, insanlara xəbərdarlıq üçündür. Var — “uzununa zəlzələ”; bu, böyük dağıdıcılığa malikdir, yə'ni, bu, bəla gətirəndir, bəlalı zəlzələdir. 3-cüsü isə, — “çəpinə zəlzələ”. Ümumi halda hər üç zəlzələ xəbərdarlıq üçündür. Uzununa və çəpinə (eninə) zəlzələnin baş verməsi həmin zonada yer qatlarının, təbəqələrinin, laylarının quruluşundan çox asılıdır. Zəlzələnin baş vermə anlarında bu qatlar tarımlanırlar, dartıda dururlar. Amma dartıda durmaqla onlar çökmürlər, əksinə, qalxırlar. Bunun səbəbindən zəlzələnin yerüstü forması da dalğavari alınır. Deyə bilərsən ki, qatların bir tərəfində, bir yerində qalxma varsa, digər bir yerində çökmə ola bilər. Amma, əslində, çökmə yoxdur. Laylar çökərsə əgər, demək, yer qatının özünə böyük-böyük dəyişikliklər gəlməlidir. Bu, olmur. Bu barədə Böyük Yaradanın “Yaranış” Kitabında Deyimi var (VII, 229): **“Laylar pozularsa əgər, yer qatında sular, dərinliklərdə laylar, işığa (Nüvəyə) yaxın istilər ahəngdən uzaq olar”**.

Yuxarıdakı dediklərim uzununa zəlzələyə aid idi, yə'ni həmin zonada qatlar, təbəqələr, laylar mürəkkəb quruluşda deyil, nisbətən sadə, əsasən yer səthinə paralel, bir istiqamət üzrə uzununa quruluşda olurlar. Çəpinə zəlzələ

zonasında isə, laylar, təbəqələr uzununa və eninə olmaqla bir-birinə bağlılıqdadırlar və dama-dama formanı xatırladır. Bir lay, təbəqə o birisini həm mühafizə edir, həm də yaranışına köməkçidir. Buradakı zəlzələ zonası bir sahəlidir. Uzununa zəlzələ böyük dağıdıcılığa malikdirsə, əksinə, burada çəpinə olan təbəqələr uzununa təbəqələrdəki dağıdıcılığı azaltmaqla yerüstü zəlzələni zəiflədə bilər.

F.— Uzununa zəlzələ zonasındaki təbəqələr, laylar çox uzun olurlar? Ona görəmi zəlzələ yer üstündə böyük sahələri əhatə edir?

V.— Yox. Layların özlərinin lay qədəri var, amma hər bir layla digər qonşu layın arasında bir bozluq qatı var. Bu, əbədiyyətdən gələn bozluqdur. O, bir yaddaşdır, qatların əbədiliyini hifz edib saxlayır, lakin onları bir-birindən ayırmayır.

Zəlzələlərin baş verməyi təkəcə insanların məsuliyyətsizliyiylə, onların yer üzünə gətirdiyi qaranlıqları, qaralıqları ilə bağlı deyil, yə'ni bütün mə'suliyəti indiki adamların üzərinə yıxmaq olmaz.

Yer kürrəsi indiki vaxtda özü-özünü qaranlıq yığımlarından azad edir. Bu proses 11 avqust 1999-cu ildə Günəş tutulmasından sonra daha da güclənib və gələcəkdə də güclənəcəkdir.

Günəş tutulması vaxtı Günəş özünü qaranlıq yığımlarından azad etdi və ona yeni işıqlar gəldi. Bax gör, 23 sentyabr 1999-cu il (saat 22³⁵) tarixində Böyük Yaradan nə Deyir:

“— Zəlzələ olar, — xəbərdarlıq olar, yeniliyə xəbərdarlıq olar;

— Yer qatları tarımlanar ki, çökməz;

— Tarımlanar, gərilər, — əsəbi zəkaya oxşar.

Yer bəlalardan, uğursuzluqlardan özünü uzaq edər, o qatlara yenilik gələr;

— Qat var ki, yeniləşər, — ərazi yeniləşər;

— Qat var ki, ərazi var ki, ilk qaranlıqlardan özünü azad edər, — bəşər dərk etməz, məkr üstünə məkr, o əraziyə

qaranlıq üzərinə qaranlıq gətirər; O əraziyə gərilmə gətirər, o ərazi dərin qatlardan tarımlanar;

— **Zəlzələnin icraçısı var, çox zəhimli icraçısı var;**

— **Zəlzələ olar, Yer qatları tarımlanar, gərilər, dartıda olan liflərə oxşar. Birini birindən aralı, düz xəttli, uzununa və dikinə (vertikal) tarımlanar, — dartıda olan liflərə oxşar. [Marafonçuların qaçışı anlarında əzələlərinin bir dartıda olmasına oxşar, qanında olan havaya (oksigenə) oxşar];**

— **Tarımlanar, gərilər; gərilmədən azad olar, — qat-qat olar, sakit olar;**

— **Yenilik gələr; — yenilik gələr o qatlara, yenilik gələr;**

— **O qatlar tam yeniləşənəcən dartımda olar, aram-aram dartımda olar”.**

Görürsən, bunların hamısı əlamətdir: yenilik gəlir, — indiki dövrdə zəlzələlərdir, çoxlu yağıntılardır, daşqınlardır, dağıdıcı küləklərdir, kütləvi ölümlərdir. 2 il bundan qabaq biz birlikdə səninlə danışırıdık ki, kütləvi ölümlər olacaq; yə'ni, çoxsaylı insanlar gedəcək. İndiki halda həddindən artıq kütləvi ölümlər var. Məsələn, qatar qəzaya uğrayır, 200 — 300 sadə insan tələf olur. Yer üzündə hərəkət kommunikasiyalarının hamısı bu vəziyyətdədir. Qaranlıqdan azad olmanın bir əlaməti zəlzələlərin baş verməyidir. Bəs, Yer kürəsi özünü necə azad eləyə bilərmiş? Nə eləsin ki, azad olsun? — Azad olmaq üçün: Yer silkələnir, — azad olur. Yer üzünə güclü küləklər əlamət göndərilir, aramsız yağışlar əlamət göndərilir. Aramsız yağışların özü bir paklıq əlamətidir, — Paklıq gəlir. 2000-ci illərin əvvəlləri üçün aramsız yağışların baş verməsi qabaqcadan xəbər verilib deyilmişdi.

F.— Niyə 2000-ci ildə olacaqdır?

V.— Çünki, Yer kürəsi Günəşlə bərabər, birlikdə 5 millionluq illərə qədəm qoyacaqmış və, bununla da, dəyişikliklər baş verməliymiş. Bu, məsələnin bir tərəfidir. Məsələnin o biri tərəfi odur ki, həddindən artıq Yerə, Günəşə, ətraf planetlərə, Bizim Qalaktikaya, ətraf qalaktikalara qaralılıqları, qaranlıqları biz insanlar yığmışıq. Həm Yer kürəsindəki qaranlıqlar, həm də bəşərin bir-biri arasındakı qaranlıqlar ətrafa informasiya

verir. Hər bir insanın özü öz halı, qaranlığı haqqında ətrafa əqli informasiya yayır, zehni informasiya yayır. Ekstrasenslər heç də başqa prinsiplərə görə deyil, qəbul etdikləri beyin siqnallarına görə işləyirlər. Bəşəriyyətin öz siqnalları ilə Kainata yaydığı qaranlıqlar onlara sirayət edir. Böyük Yaradan Deyir ki, **Mənim Məkanıma qaranlıqla qalxmaq olmaz.** Məsələn, IV bölmədəki aşağıdakı Deyimlərinə qulaq as:

“154. **Yaranış qayıdandır, Mənim Ətrafıma qayıdandır, İşıqlı kainatlara qaranlıqlar toplayanlar etdikləri ilə, məkri ilə Mənim ətrafıma Qayıtmaz.**

155. **Kainatların ahəngi pozulmaz, bəşər o ahəngləri pozmaz, İşıqlara, Əbədiyyətə qaranlıqlarla qalxmaq olmaz.**

156. **Paklığa, Əbədiyyətə qaranlıqlarla dönmək olmaz.**

157. **Əbədi İşıqları kainatlarda, varlıqlarda, cismlərdə pozmaq olmaz.**

158. **Bəşər İşığı (Ruhu) ilə, Pak İşığı ilə, Əbədiyyətə Paklığı ilə Qayıdar. İşıqlar arasına, yeni yaranacaq yaranışlar arasına qaranlıqlar gətirmək olmaz.**

159. **Kainatlar Ahəngi pozulmaz, bəşər varlığı o Ahəngi pozmaz. İşıqlara, zərrələr axımına qaranlıq gətirmək olmaz. Paklığa qaranlıq gətirmək olmaz. Əbədi İşıqları kainatlarda qaranlıqlarla azaldıb pozmaq olmaz.**

160. **Bəşər İşığı, (ruhi) paklığı ilə Paklığa qayıdar. Pak İşıqlar arasına qaranlıqlar gətirmək olmaz”.**

Deməli, əgər, qaranlıqla qalxmaq olmazsa, bəşəriyyətin gətirdiyi illər, əsrlər ərzindəki qaranlıqlar yığılı Kainata çox pis, dağıdıcı tə'sirlər edə bilər və edir. Bütöv Kainata dağıdıcılıq tə'sirinin qarşısını almaq üçün toplanmış qaranlıqları, qaralılıqları Kainatda müəyyən nöqtələrə, məkanlara istiqamətləndirirlər.

Görürsən, bir bəşərin gətirdiyi səhvlər, qaranlıqlar kainatlara necə də sirayət edir.

Bəşərin, bəşəriyyətin özü böyükdür, — zəkası ilə böyükdür, əqli ilə böyükdür. Deməli, o, Yer üzünə qaranlıqlar gətirməməlidir, bəla gətirməməlidir, Yer üzünə ruzisizliklər gətirməməlidir, Yer üzünə dartılar gətirməməlidir. Bunların hamısı

sirayət edir Yer kürəsinin özlüyünə. Deməli, bu zəlzələlər Yer kürəsinin özü-özünü azad etməsi üçündür. Bu zəlzələlər xəbərdarlıq olsa da, cəza olmur. Məsələn, 17 avqustda Türkiyədə baş verən zəlzələnin özünün mənası var: ölüb qayıdan insanlar heç də boş-boşuna, getmədilər. Türkiyənin ərazisinin özünə bir yenilik gəlir, o laylara gəlir, o qatlara gəlir. O qatların özü yeni yarınlara xidmət edəcəkdir. Məsələn, “Yarınlı” Kitabında Böyük Yaradan Deyib (VIII.227):

“Qatlardan zərrələr bir toplumdan hərəkətə gələr, azad edər, o məkanı qatlardan qaranlıqlardan azad edər. Yer qatları azad olar, qaranlıqlardan azad olar”.

Böyük Yaradan yenə Deyib (VIII. 228):

“Qatlar silkələnər, – qaranlıqlardan, qaranlıq toplumundan azad olar. Laylar gərilməz, laylar pozulmaz (*Zəlzələ vaxtı*)”.

Burada “laylar gərilməz” – o deməkdir ki, “laylar dartınıb biri birindən qopmaz, aralanmaz”. Laylar dartıda olur və gərilməsilə bərabər eyni zamanda silkələnmə də baş verir. Məsələn, çəpinə zəlzələ anında gərilmə, dartınma forması damadama dəftərin səhifəsinə, özü də azacıq deformatik səhifəsinə oxşayır. Sən mühəndis olduğundan, bu dartınmaların qrafikasını tam təsəvvür edə bilərsən. Laylar hər tərəfə dartınır, bu səbəbdən də layların quruluşundan asılı olaraq uzununa silkələnmə, kiçik sahəli silkələnmə və ardıcılıqlı silkələnmə baş verir. Ardıcılıqlı silkələnmə, təbiidir ki, ardıcıl (dinamiki) zəlzələlər verir. Ardıcıl zəlzələlər də onu göstərir ki, Yer qatlarında dəyişikliklər baş verəcək və buraya yeniliklər gələcək. Elə hallar ola bilər ki, ardıcıl zəlzələlər çox böyük dağıntılara gətirib çıxartсын. Bu isə, – bəlalı zəlzələdir.

F.— Vardır antiklinal və sinklinal laylar, yeni quruluşuna görə, azimutlarına görə qalxıq laylar və çökük laylar...

V.— Zəlzələ dövründə, düzdür, layların, qatların vəziyyətlərində azacıq, kiçik dəyişikliklər gedə bilər, ancaq çökük laylar tamamilə çöküb getmir, qalxıq laylar da tamamilə qalxmır.

F.— Hər halda laylar formasını dəyişə bilər.

V.— Düzdür, zəlzələ vaxtı laylar formasını dəyişə bilər, amma

bu forma kəsgin olaraq özünü büruzə vermir. Baxar ki, zəlzələ nəyin xəbərdarlığıdır. Məsələn, dağ yarınlı dövründə nüvəyə yaxın alt laylarla yuxarı laylara birlik gəlir, yarınlının öz birliyi gəlir, yəni, yarınlının özündən bir birlik gəlir. Hə, bu zaman dağlar yarana bilər. Amma, Yer üzündə indiki zəlzələlərin mənşəi xəbərdarlıqlardan ötrüdür, dağ yarınlı bu zəlzələlərin nəticəsində olmayacaqdır. Yalnız yeniliklər gələcək. F.— Vahid, dediyin yeniliklər nədən ibarətdir?

V.— Yenilik odur ki, həmin ərazilərdə müxtəlif quruluşlar, faydalı qazıntı suxurları yaranacaq, metallurgiya inkişaf edəcək. Bax gör, Böyük Yaradanın 30 avqust 1999-cu il tarixi Deyimləri bu cürdür:

“O ildən (*gələcəkdə*), apreldən, Türklərdə “dəmirdən,” Yerdən dəmirdən, laylardan dəmirdən, Günəş ortada duranda, saat 4 olanda cənubi-qərb istiqamətindən, o dağlardan, o daşlardan, daşlar dəmirdən.

Böyük binalar qurulacaq, qazanlar asılacaq, qazanlarda daş qaynayacaq.

Türklərdə sənaye qurulacaq. Daşlar əriyib dəmir olacaq, dəmir qara olacaq. 2011-dən daşdan dəmir olacaq. O dəmir sarı (*latun kimi*) olacaq.

Daş əriyib dəmir olacaq, o dəmirlə böyük binalar olacaq, borulardan tüstülər qalxacaq. İnsanlar olacaq, gözələri gülər olacaq, simaları gülümsər olacaq.

O dövlət dövlətli olacaq. Çox metallar, dəmirilər olacaq.”

F.— Vahid, 23sentyabr 1999-cu il tarixindəki Deyimlərinin axırında Böyük Yaradan Xəbərdarlıq Edir ki, **“O qatlar tam yenilənəcənlə dartınma olar, aram-aram dartınmada olar”.** Səncə, bu, o əraziyə çox bəlalər gətirərmidi?

V.— Yox, əksinə. Bax gör, Böyük Yaradanın başqa bir Deyimi nə cürdür:

“Türklərdə tərənəmə yenə olacaq. Dövlətin ucqarında olacaq. Qərb arasında, o istiqamətdə olacaq.

Türkün üç dənizinin birindən işıq olacaq. Orta dənizdən işıq olacaq. O dövlətə dənizdən başlayan işıq olacaq. O

dövlət çox işıqlı olacaq”.

F.— Bəs, o Spitak zəlzələsi necə?

V.— O, xəbərdarlıq idi. O, böyük bəla işinin bəla xəbərdarlığı idi ki, “etməyin! nəticəsizdir, mə’nasızdır!”

Zəlzələlərə həm xronikal, həm ərazisi cəhətdən baxmaq lazımdır ki, harada baş verdi. Bu zəlzələlər təsadüf nəticəsində baş verməyib. Əlbəttə, təsadüf həyatda, dünyada, kainatda yoxdur!

Zəlzələnin özlüyünə baxın, özünü-özünə bağlamağı bacarın ki: “niyə zəlzələ olubdur; və hansı ərazidə olubdur”. Məsələn, Mərmərə dənizinə yaxın ərazidəki zəlzələ yaxşı əlamətli sayılmalıdır. Ardınca paklıq gələcək. Ardınca yenilik gəlir. Bax, zəlzələnin mənşələri bunlardır. Düzdür, zəlzələ dərin qatlardan baş verir və əvvəldən heç kim onun harada və nə vaxt baş verəcəyini deyə bilmir. Yer üzündə indi bu saat elə bir maşın, mexanizm yoxdur ki, onu təyinləşdirsin ki, zəlzələ harada və nə vaxt baş verəcəkdir.

F.— Deyilənə görə (*özüm oxumamışam*) elə bir avadanlıq, cihaz düzəldib və quraşdırıblar ki, o, yer təkindən zəlzələnin baş verəcəyi anından 15 saniyə əvvəl yerdən ayrılan elektronların sayəsində xəbər verə bilir ki, bu yerdə, bu ərazidə zəlzələ olacaq.

V.— “Yaranış” Kitabından yenə də bir Deyimi (VIII. 226) xatırladım: **“Zərrələrin hərəkəti azalar, o məkanda azalar, Yer məkanının qatlarında işıqlar azalar, – Artıraram, – yer məkanının mərkəzinə işıqlar Artıraram. Mərkəzdən işıq artar, o məkana qatlardan işıq artar”.**

Bunun ardınca yenə də bayaq mısəl çəkdiyim Deyimi (VIII. 227) bir də xatırladıram: **“Qatlardan zərrələr bir toplumdən hərəkətə gələr, azad edər, o məkani qatlardan qaranlıqlardan azad edər. Yer qatları azad olar, qaranlıqlardan azad olar”.**

Qaranlıqlar, qaralıqlar Yer məkanının qatlarına sirayət edir, Böyük Yaradan Öz işığından Yerin nüvəsinə onun işıq Payını Artırır, nüvədən zəlzələnin baş verəcəyi qatlara bir toplumdən ağ işıq zərrələri axını yaranır və, öz növbəsində, bu

qatlardan ağ işıq zərrələri ilə birlikdə elektronlar da hərəkətə gələrək hər ikisi birlikdə yer səthinə axır və ətraflara yayılır. Bu zaman ağ zərrələr deyil, yalnız elektronlar cihazlar vasitəsilə qeyd olunur və bundan bir qədər (15 san) sonra səs sür’əti ilə zəlzələ dalğaları yer səthinə çatır və öz dağıdıcılıq işini görür.

Sual oluna bilər ki, 10 – 20 saniyə ərzində böyük bir zəlzələ zonasındakı əhali onun nəticələrindən qorunmaq üçün nə edə bilər?

F.— Düz deyirsən. Bə’zi geofiziklər də hesablayırlar ki, qatlardakı suxurların gərginləşmə, tarımlaşma qiymətlərinin dəyişilməsini ölçməklə zəlzələnin yaxınlaşmasını bilmək olar və onlar bu sahədə də müvafiq işlər aparırlar. Mən də hesablayıram ki, bu dediyim işlər müəyyən müsbət nəticələr versə də, böyük vəsait hesabına başa gələr və hər ölkənin, hər regionun, hər rayonun belə cihazların alınmasına qüvvəsi çatmaz. Ümumi halda isə bəşər bir-birinə ziyan verməməlidir.

V.— Dərk etməməyin nəticəsidir bu zəlzələlər, uçqunlar, daşqınlar, fəlakətlər, bəlalar, qaranlıqlar. Məsələn, Qur’anil-Kərim səmadan Göndərilən, Böyük Yaradanın Özündən Göndərilən, toplum halında olan bir Kitabdır. Kitab böyük-böyük bilgilərdir, İlahi bilgilərdir. İlahi bilgilər hər yaranmış bəşərə Göstərilib Deyilmir. Bu bilgilər Böyük Yaradanın Özündən Göndərilənlə Göndərilir. Yoxdur elə mexanizim ki, Yer üzündə yaranmış bəşərin özü qalxsın o nəhayətsizliyə, Böyük Yaradanın Özünə. Böyük Yaradana qalxmaq olar, – (*yalnız*) dərk edib qalxmaq olar! Amma Oradan Göndərilən Onun Özü ilə bağlıdır. Bunlar ayrı-ayrı şeylərdir. Peyğəmbərlə yarımpeyğəmbəri, bəşəri bir-birinə qatmaq olmaz. Kitabı Kitabla fərqdə qoymaq olmaz, Kitabın özü Göndəriləndir. Bütün Yer üzündə olan din, iman Kitablarını götür, bunların hamısı cəm bəşərə xidmət etmirmi?! Hamısı cəm bəşərə xəbərdarlıqdır. Türkiyədə olan zəlzələ vaxtı, düzdür, insanlar orada əzab-əziyyətlə öldülər, yaralandılar, yerdə qalanlar da elə o qədər əzab-əziyyətdədirlər; oğul, qız, ata,

ana, bacı, qardaş, qohum-əqraba itirənləri, əmlaklarını, ev-eşiyini itirənləri, iqtisadiyyatın geriləməyini biz dərk edirik. Amma böyük miqyasda məsələyə bu cür yanaşmaq lazım deyil. Ölənlər, düzdür, qayıtdılar, onlar Bağışlanmaya Qayıtdılar. Amma yerdə qalan dirilər, ölkə əhalisi, dünya əhalisi o Bağışlanmanın özünü öz aralarında saxlamalıdır, özlərinə gətirməlidirlər. Onlar fəda olsalar da, özləri ilə Işıq gətirdilər. Yerdə qalan o ərazidə o əhali Işığı qorumalıdır. Yə'ni, onlar Işığı dərk etməsələr də, heç olmasa o əzab-əziyyətlə ölənlərin ruhunu dərk etsinlər. 1945-ci ildə atom bombasından həlak olanların ruhunun xatirəsini saxlayaraq, yaponlar həmişə onun tətbiq edilməsinə qarşı çıxış edirlər. Bununla da eyni zamanda dünya əhalisini də indiyə qədər həmin bombadan xilas etmiş olublar. Türklər ölmüş insan cəsədlərini dağılmış binaların içərisindən, altından qazıb çıxarırdılar. O, hansı insandır ki, ölmüşlərin, əzilmiş cəsədlərin üzünə baxanda ürəyi ona yanmır, onu dərk etmək istəmir?!

Deməli, dərk etmək insanın özündədir, varlığındadır. Din, iman böyükdür, əvvəldir. Böyük Yaradan İlkdir, Özüdür. Yerdə qalan bəşərin özüdür. Bəşər özü özünü dərk etməlidir. Axı, insan əvvəl özünü dərk eləməlidir ki, Kitabı da dərk eləyə bilsin. İlahiyyətə kor-koranə getmək olmaz, İlahiyyətə zorla getmək olmaz. Zorakılıqla İlahiyyət yoxdur! İnsan Kitabı Səcdə etməsə də, heç olmasa, özünü, Kitabı dərk etsin, Məscidi dərk etsin. Məscidin funksiyasını başa düşməlidir, kilsənin, mə'bədin, atəşgahın funksiyasını dərk etməlidir. Getdiyi o ziyarətləri, ziyarətgahları dərk etməlidir ki, mən o ziyarətə niyə gedirəm?! Amma düşünsə ki, "Gedirəm ziyarətə, — (*deməli*) Işığı ziyarətə gedirəm; Görmürəm, dərk eləmirəm, — amma, oradakı o Işığın özünə qovuşmağa mən gedirəm!" Həqiqətən zahirən Görmür, Eşitmir, amma gedir o Işığın özünə. Odur ki, burada, bu ziyarətdə o öz qarşısına təmənna qoymamalıdır. Düşünməlidir ki, "mən getdim, nəse oldum". Bəli, sən getdin, — çox böyük oldun, sən getdin, — həddindən artıq təmizləndin, paklandın! Amma paklıqla da

qayıt, axı, oradan! Paklığı gətir, — gətir öz evinə, gətir öz məhəllənə, öz kəndinə, şəhərinə!

Bu dəqiqə, bu anda zəlzələlər intensivdir, küləklər, yağın-tıllar, daşqınlar intensivdir. Neçə illərdən sonra vulkanlar püs-kürməyə başlayacaq. İnanın ki, böyük vulkanik proseslərin baş verməyi başlayır. Bəşər bəşərə hörmət etməlidir, mehriban olmalıdır, elə bu günlərdə, bu illərdə. Təmənna olmamalı, pozuculuq etməməlidir. İnsanlar indi dartıdadırlar, dartıdan da bu zəlzələlər, bu qırğınlar əmələ gəlir. Bu müharibələri dayandırmaq lazımdır, — nəticələri, qaranlıqları sirayət edir qit'ələrə. Qit'ə qit'də dəyişiləcəkdir, sular sularda dəyişiləcək, yəni qit'ələr, adalar sular altında qala bilər. Bəs, bəşər nə üçündür? Bəşəri yalnız qaranlıq gətirmək üçün Yaratmayıbdır Böyük Yaradan! Bəşərin özü Işıqla köməkçi də olmalıdır. Bəşər Yaradıcılıq içərisindədir, həm də özü yaradıcıdır, Yaradıcılığa, Yaradana kömək etməlidir.

Bütün qit'ələr, Yer kürəsinin özü məişət və istehsalat tullantıları və zibillikləri içərisindədir. Dənizlər, okeanlar, çaylar, göllər, dağlar, dərələr, meşələr bərbad vəziyyətdədir. Kosmik raketlərin apogeylərindən də yuxarı qalxın və baxın Yer üzünə, görün ki, bu zibillik artıb ruzilər azalıbdır. İndiki insanın səcdə elədiyi, canını belə verdiyi pulun özü azalıb, dəyəri azalıb. Görün ki, bəşərin gətirdiyi qaranlıqlar nə qədərdir? Zəlzələnin kökünü heç də başqa yerdə axtarmaq lazım deyil. Zəlzələni bəşərin özündə axtarın, öz qaranlığında axtarın, Qit'ələrdə yox! Bu, cəm bəşərin günahıdır, — qit'ələrə sirayət edib. Qit'ələrdə zəlzələdən, tufandan, qasırgandan, sellərdən, daşqınlardan ölənin günahı deyil. Amma o, özünü fəda edir ki, bizi xilas eləsin. Xilas gətirsə də, xilas olmaq istəyirlər? Yox, xilas olmaq istəyirlər insanlar. Bu qədər müharibələr olmaz, bu qədər iftira, yalan, aldatmaq, zorakılıq olmaz. Bax, zəlzələlər bunların nəticələridir.

Biz zəlzələlərin mənşəini axtarıq, xassələrini, xüsusiyyətlərini, elmini axtarıq. Elmini axtarmaq lazımdır. Amma elmindən əvvəl zəlzələnin özlüyünü axtarın ki, niyədir? Televizorda səhər göstərdilər ki, uçqunların altından diri qalmış-

ları, yaxud cəsədləri çıxaran könüllülərin özləri belə zəlzələdən qaçırdılar. Orada yenə də 6 — 7 ball gücündə zəlzələ baş vermişdi.

F.— Tayvanda?

V.— Bəli, Tayvanda. Amma indi Türkiyədə olan zəlzələ hələlik Mərmərə bölgəsindədir. Hələ qorx ki, bu, vulkanik azadlıqlara başlasın. Yer kürəsində vulkanik proseslər gedəcəkdir. O, daha böyük faciələr gətirəcəkdir axı!

F.— Qeyzərlər də o vulkanlarla birlikdə baş verəcək?

V.— Qeyzərlər çox sonralar baş verəcək. İndi bu dəqiqə Yer kürresinin özündə suların özü azalır. Ruzilər azalır, yer üzündə bəlalərin sayı artır. Gör, bir bəşər, bir qrup bəşər nə qədər insanlara bəlalər gətirirlər! Amma, halbuki, yer üzündə nə qədər dini Kitablər var, nə qədər dini sektələr var, nə qədər dini istiqamətlər var? Var! — Bu xilasdır. Böyük Yaradan qeyri-kamillərin arasına bu qədər Kitab Göndərərdi? Yoxsa, bunları bir yolluq məhv də Eləyə Bilərdi! Amma, gör, Onun Rəhmi nə boydadır! Səbri nə boydadır! Çünki, bunlar özlərini xilas edə bilmirlər! Xilas nədedir? — xilas odur ki, özünün zəkası ilə bəşər özünü dərk eləyə bilsin. Xilas — heç kəsin qolundan dartıb hansısa bir istiqamətə, bir yerə aparmaq deyil. Bunlar ayrı-ayrı anlamlardır.

Bu boyda nəhayətsizliyin içində bir nöqtəciyi biz deyirik, çox azını biz deyirik, amma onun içərisində böyük-böyük işlər var. Bəşəriyyəti heç də qorxu içərisində saxlamaq olmaz. “Zəlzələ olacaq, qaçın gizlənin!”, “küləklər olacaq, qaçın gizlənin!”, “sunami olacaq, qaçın gizlənin!” — yox, belə yaramaz, qaçıb gizlənmə! Zəlzələnin də, tufanın da, qasırganın da, sunaminin də qabağında durmağı, kütləvi qırğınların da qabağında durmağı bacar, — dərk et, dur! Heç də ürəyinin yanmağı ilə, özünü döyməyin ilə, ağlamağın ilə deyil, — köməyi olmur. Rəhmi olmasa, nə kömək umur? Mehribançılığı olmasa, nə kömək olacaqmış? Zəkası olmasa, nə kömək olacaq? Köməklərin hamısı zəka üstündədir, əql üstündədir, kamillik üstündədir. Yer üzü, bax, bu gündədir.

Zəlzələnin özünün Böyük Yaradan Tərəfindən təyinlənmiş

icraçısı var. Hər bir halın, hər bir baş verən prosesin özünün icraçısı olduğu kimi, zəlzələnin də öz icraçısı var. Zəlzələnin öz icraçısı çox zəhmlidir, həddindən artıq zəhmlidir, amma canaparan qədərində Zəhmlilə deyil. “Zəhmlilə” o deyil ki, onlar rəhmsizdir. Zəlzələ icraçısı ona görə zəhmlidir ki, yığılan qaranlıqlara işıq gətirsin. Canaparan ona görə zəhmlidir ki, bədəndən ayrılan ruhu, işığı apara bilsin. Təsəvvür et ki, onlar rəhmsizliklə gəlsələr, qaranlıq üstünə qaranlıq gətirmiş olurlar. Onda Yer üzündəki qaranlıqla onların qaranlığı arasında nə fərq olar? Deməli, onlar rəhmlidir. Onlar Böyük Yaradanın icraçılarıdır, işıqdan olan icraçılardır, onlar qaranlıq gətirmirlər. Zəlzələnin icraçısı öz baxışı ilə bunlara, bəşərə cəza da vermir, çünki, O, onda cəza üstünə cəza, qaranlıq üstünə qaranlıq gətirmiş olardı. Onların icraçılığının İlki rəhm üstündədir. Bəs, Böyük Yaradan nə səbəbə deyir ki, **“Onlar Mənim Təzahürlərimdir”**. Onun öz Təzahüründə olan bəla gətirər? — gətirmir. Böyük Yaradan: **“Mənim Özüm İşıqdanam (Nurdanam), Təzahürlərim də İşıqdandır, Paklıqdandır”**. İlk özlüyü Paklıqdan olan qaranlığa qaranlıq gətirmir, gətirə bilmir.

Deyək ki, mən dönəm məkr yığam, onda qara üstünə qara gətirmiş oluram, Qara varlığın özünə xidmətçi oluram. Odur ki, insanlar fikirləşməsinlər ki, canaparan (*əzrayıl*) cəza üçün gəlib. Yox, O, işığı işığa aparır.

Əvvəla, deyim ki, zəlzələ icraçısının istiqaməti də vardır. Bu istiqamət odur ki, onun həmişəlik bir məkanı var, özü də, cənubi-qərb tərəfindədir və cənuba çox yaxındır.

F.— Kainatın Cənubuna doğru?

V.— Yox, bizim Yer kürresinə görə cənubi-qərb tərəfdədir. Amma Kainata görə o, bizdən çox uzaqdadır. Çünki 6 günəş sistemini, onların 6 yaşam məkanlarını (*planetlərini*) o, öz baxışı ilə əhatə edə bilməlidir. O, Ellipsoidin elə bir tərəfindədir ki, Böyük Yaradan ilə üz bəzəyir və yaşam məkanları onunla Böyük Yaradan Məkanı arasında qalmış olur. Əslində, Biz Ellipsoidə görə istiqamətlənib onun məkanını göstərməliyik və elə də deyirik. Zəlzələnin icraçısı yalnız

zəlzələ üçün təyinlənib və planetlərin hərəkəti prosesinə qarışa bilməz. Əks halda günəşlər, planetlər hərəkətdə olduqlarından, hərəkət içərisində hərəkət axtarmış olarıq. Hərəkətlər içərisində hərəkəti tapmaq olmaz, hərəkətlərin bağlılığında hərəkəti görüb dərk etmək olar. Hərəkətdən xariclik hərəkətsizliyin özlüyüdür. Hərəkət üstündə hərəkətin özünü görmək lazımdır. İstiqamətlərə dönəndə biz karıxa bilərik, çünki Yer in özü də Ellipsoid konturunun hər hansı nöqtəsinə görə çox mürəkkəb traektoriyalı bir hərəkətdədir. Ümumi halda varlıq içərisindən varlığa baxanda hərəsinin öz varlığı var, hər varlığın özünün istinadı, yeri var, əzəliliyi, əbədiliyi var. Amma karıxdırıcılıq yoxdur, Hərəkət içərisində hərəkət var.

Küləyin, qasırganın da öz icraçısı var. Küləyin öz icraçısı bağlıdır suyun öz icraçısına. Onlar həmbirdirlər (“həmfikir” yox). Həmbirlik ondan yaranır ki, “su var ki, — külək var; su var ki, — külək yaranır su olmasa, külək olmur”. Yə’ni İlk əvvəl Yer kürrəsində hava öz-özünə yaranmayıb, suyun özündəndir yaranmış hava. Bax gör, su hövzələri harada çoxdursa, orada da küləklər çoxdur. Su hövzələri harada sərindirə, orada külək güclüdür. Müqəddəs “Yaranış” Kitabındakı II bölmədə:

36. Sizin günəş məkanı ətrafında İlk məkan — sarı rəngdə olan İlk məkan. Sarı olan o məkan, — İlkdən İlk məkan, nüvəsindən Nüvələndi, İşığının qəderindən Nüvələndi.

37. İlkdən İşıq ilə isti ayrıldı, Nüvə nüvədə istindi, — isti ayrıldı. O məkanda qatlardan nəmlər ayrıldı.

38. O məkanda (Yerdə) İlkdən nəm ayrıldı, — qatlardan nəm ayrıldı. Səthə yaxın olub, üzdə üz oldu”

və III bölmədən:

“13. Maddi maddilərlədir, tək deyil, maddiliyin başlanğıcı su ilədir, tək deyil. O məkan varlığı qatlarda nəmlədir, pak sularladır, suladır”.

Yuxarıdakı Deyimlərdən bilirsən ki, Böyük Yaradan Yer in nüvəsindəki Ağ İşıq Payını Aktivləşdirdikdən sonra, onun qatlarında istiliyin artması sayəsində üzünə sular qalxdı; bu sularla birlikdə ionlar da Yer üzünə qalxdı, hava qatını

yaratdı. Yer qatlarından, sudan həmişə və indi də ionların sayəsində oksigen və digər qazlar ayrılır.

Hər bəşərə Böyük Yaradan Özünü Göstərmədiyini kimi, Ağ geyimlilər, Müqəddəslər, o cümlədən zəlzələ və küləyin icraçıları da özlərini göstərmirlər.

F.— Mənə belə bir sual veriblər ki, “nə üçün zəlzələlərin çoxusu gecə vaxtı baş verir?”. Məncə zəlzələlər üçün günün hansı vaxtında baş verməyi müəyyənləşdirilməyib. Bəs, sən in fikrin nə cürdür?

V.— Zəlzələ, sən dediyin kimi, gündüz də olur, gecə də olur. Amma gecə vaxtı baş verən zəlzələlərin sayı bir qədər üstünlük təşkil edir. Bu, gecə saat 12-dən sonra, daha doğrusu, sübhə yaxın vaxtlara aiddir ki, onların dağıdıcılığı daha çoxdur. Axşam baş verən zəlzələlərin insanlar üçün bir əlaməti odur ki, Yer kürrəsinin həmin regionları qaranlıqlardan azad olur. Qaranlıqdan azad olan suətrafı regionlarda da, yuxarıda Mərmərə regionun mİsalında dediyim kimi, əlamət var. Oraya paklıq gəlir. Bu, xüsusilə zəlzələdən sonra oraya yağan yağışların əlamətinə də aiddir. Gecə baş verən zəlzələ qaranlıqlardan qaranlığı azad edər.

Bəşərin və digər canlı varlıqların fəaliyyəti zərrələrin rəvan, sakit axımına müdaxiləli tə’sir edir. Ona görə də, indiki dövrdə gecəyarıdan sonra zərrələrin axımı nisbətən sakit, sabit hərəkətlə olur. Deyim ki, yuxunun bir anlamı da buradan irəli gəlir. Amma yatmaqla bəşər kainatlardan və onu əhatə edən yer mühitindən özünü təcrid etmir, edə bilmir.

Yer səthindəki və havadakı zərrə axımı yer in qatlarına, laylarına da tə’sir edir. Deməli, bəşərin yatması ilə Yer kürrəsinin gecə olan yarısında zərrələr axımı da sabitləşir, bərabərləşir. Bu müddət ərzində yer səthi ilə yer qatları İşıq zərrələrinin həmahəng axımını sanki bölüşürlər.

Yer kürrəsinin gecə olan yarısında zərrə axımı gündüz olan hissəsinə nisbətən azalır. O zaman yer səthi, yer in təbəqələri və layları İşıq axımını bərpa etmək üçün Günəşdən bu İşıq zərrələrini sanki “köməyə” çağırır. O “çağırışa” Günəşdən zolaqla, bir zolaq kimi İşıq zərrələri bir topluma gəlir və

gündüz olan sahədən ötürülərək topa axımla o qatlara, o laylara göndərilir. Laylar, qatlar bir andaca bu “dolma” prosesi ilə sabitliyə gəlir. Lakin, elə bu andaca da laylarda sılklənmə, yə’ni, zəlzələ baş verir. Zəlzələyə qədər laylarda, təbəqələrdə yığılmış boz zərrələr onlardan uzaqlaşır, ağ zərrələr isə onları əvəz edir. Zəlzələnin bir neçə saniyyə, yaxud bir-iki dəqiqə ərzində, ildırım ötürməsinə oxşar baş verməsi onunla izah edilir ki, boz zərrələr hissə-hissə uzaqlaşır. Bu zaman uzununa və ya eninə zəlzələ formaları alınır. Bununla həm də yer səthində dərin zolaqlar baş verir.

F.— Olmazmı ki, gecə olan sahənin layları Ağ Işıq zərrələrinin axımını Yerın gündüz tərəfindəki laylardan, təbəqələrdən alsın?

V.— Yox, olmaz. Onda həmahənglik pozular və zorakılıq baş verər. O biri yarımkürədə Işıq zərrələrinin rəvan axımı kəsgin surətdə pozular və digər yarımkürəyə daha böyük bəla gələr.

Sən dediyin hal, yə’ni, kürrə layları boyu Işıq zərrələri mübadiləsi o zaman sakitliklə baş verə bilər ki, Yer əhalisi bir-birinə mehriban olsun, hərə sülhə xidmət edən işlərə, hamının xoşbəxt yaşayışına xidmət etsin, bəşəri qaranlıqlar yer qatlarında, təbəqələrində kəsgin surətdə artmasın. Bu, sivil planetlərdə ola bilər.

Zəlzələnin nisbətən gecə vaxtı çox baş verməsi bunlarla əlaqədardır.

Ümumi halda isə, yə’ni, gecə də, gündüz də zəlzələnin baş verməyi həmin ərazinin qaranlıq topluslarının yığılma dərəcəsiindən asılıdır. Və hər dəfədə də Günəşin Işıq toplumu əsas, həlledici qüvvəyə malik olur.

GÜL NƏDİR, ÇİÇƏK NƏDİR

V.— Bu gün yaxşı gündür, 27 sentyabr 1999-cu ildir. Bakı şəhərindəyik. Soruşurlar ki, “gül nədir, çiçək nədir?”

— **“İlkəndir, Kainatlardandır, Yaranışdandır, Kainatların Böyük Partlayışından olan rəngləridir. Bu, bir yaddaşdır**

Yer üzünə”.

Gülü, çiçəyi ancaq qadına bağışlayırlar. Qadına bağlanıb gül. Kişiyə gülü hədiyyə qədərində verməzlər.

Güllərin, çiçəklərin rəngarəngliyi Böyük Partlayışdan alınan rənglərdən gələndir, yaddaş qədərində.

F.— Onların Yer üzündəki müxtəlifliyi...

V.— Onların həm görkəmcə müxtəlifliyi, həm rəngcə müxtəlifliyi Ahəngin müxtəliyifliyindəndir.

F.— Onların incəliyi?

V.— Onların incəliyi yox, daha doğrusu, zərifliyi rənglərin kainatdakı monotonluğu deyil, ardıcılığı, bir-birinin içərisindəki axımlılıq, ardıcılıq qabiliyyətinin göstəricisidir. Sabit, eyni bir rəng yalnız Müqəddəs Ağdır ki, o da Böyük Yaradanın Müqəddəs Məkanına aiddir, Onun rəngidir. Onda çalar yoxdur. Amma yerdə qalan məkanlar, planetlər, cismlər, varlıqlar rəng çalarındadır. Rəng çalarının İlki Yaranışın İlki ilə bağlıdır. Yer üzündə (ağacın deyil,) çiçəklərin hamısı bəşərə, bəşəriyyətə bir yaddaşdır. Gecəyə gündüz yaddaş olduğu kimi. İlkdən Qaranlığa Işıq gəldi, ona görə də, gecə də var, gündüz də var. Bunların hamısı əlamətdir. Ətrafında hər nə görürsənsə, Kainatın özü ilə bağlıdır, Böyük Yaradanın Özü ilə bağlıdır. Varlıq varlıqdan uzaq ola bilmir.

F.— Bə’zən kişilərə də nəse bağışlayırlar.

V.— Ümumi halda kişi üçün bağışlanan yoxdur. Kişi üçün İlk Müqəddəsliyi dərk etmək var, çünki, o, İlk Müqəddəslikdən, Ağılıqdan gəlir. Kişi sabitlikdir, düzlükdür, təzahürdür, Böyük Yaradanın Yaratdığından təzahürdür. Yə’ni ki, indiki Vahid əvvəlki Vahidin özü deyil, onun təzahürüdür, təzahür yaranışıdır. Bu, mənim özümə aid olduğu kimi, mənim atanama da aiddir. Yaranışın özü isə bir dəfəyədir. Ona görə də, qohum-qardaşdan, dostdan başqa, yaddaşlarda yoxdur ki, kişiyə nəse bağışlasınlar. Şahlara, Prezidentlərə nəse bağışlayırlar. Ona görə ki, o, Şahdır, Prezidentdir, yə’ni, dövlətlərarası münasibətlərin yaranması, yaxşılaşması üçün hədiyyələr bağışlayırlar. Amma bir fərd kimi, yer üzündə elə bir yaddaş yoxdur ki, kişiyə nəse bir hədiyyə bağışlayasan.

Amma qadına, deyək ki, üzük, qızıl mə'mulatları bağışlayırlar, şəkər-şirniyyat bağışlayırlar; bunları təqdim eləmək olur.

Bəs, niyə qızıl bağışlayırlar? — Ümumiyyətcə, qadının özü metallar arasında qızıla hərisdir, ona bağlılıqdadır. Onda bir parlaqlıq var, — bu, bir. İkincisi, qızıla onun bağlılığı ona görə daha çoxdur ki, qadın yaranışının özündə də bir işıqlıq var. Kişi yaranışı deyirik ki, Ağılıqdan gələndir, Ağ Böyük Yaradanın Təzəhürü Işığının rəngidir. Kişi üçün ən yaxın olan, onun ən tez dərk elədiyi ağ rəngdir. Kişilər başqa rənglərə baxanda onları tərəddüdlə axtarır, ağ rəngi isə həmin dəqiqə, həmin andaca qəbul edir, ona rahatlıqla yanaşır; çünki, o, bu rənglə özünün ilkinini görmüş olur. Kişi zəkasında, kişi psixologiyasında belə bir cəhət vardır ki, al-əlvan, çoxlu rəngləri birdən-birə seyr edəndə, o, tez yorğunlaşır. Əksər kişilər belədir. Amma qadınlar bu çoxlu rənglərə baxdıqda, onların arasından ani olaraq yeni bir rəng tapır, yeni bir rəngi tanıyır. Həm kişi, həm də qadınlar özlərinin ilklərinin təmsilçiləridirlər, onlara bağlıdırlar. Rəsm tablolarında ardıcılıq var, axıcılıq var, vəhdət var ki, baxımlıdır.

“ZƏR DÜŞDÜ, ZƏRDƏN DÜŞDÜ”

V.— Yenə də təkrar edirəm ki, Yer üzünü indiki zamanda çox qaranlıqlar içərisindədir. Bəşəriyyətin heç bir üzvü, qrupları digər üzvləri ilə, qrupları ilə ümumi dil tapa bilmir və bilmək də istəmir. Çox pis vəziyyət yaranıb yer üzündə. Demək olar ki, bütün Yer kürrəsi bu haldadır.

Gör, Böyük Yaradan Yerini indiki halını gələcək bəşər üçün Özünün "Yaranış" Kitabında (VIII bölmə) necə Təsvir Edir:

“126. Ey gələcək bəşər, bu an Yer məkanı halsızdır, bəşər bəşərlə pul arasındadır, halsızdır.

127. Yer məkanı Qanlar içərisində halsızdır, Qaranlıqlar içərisində halsızdır.

128. Yer məkanı halsızdır, bəşərin dağıdıcılığı arasında halsızdır.

129. Yer məkanı zəlzələdə, yer məkanı küləkdə, yer mə-

kanı sularda, sağalmaz xəstəliklərdə halsızdır.

130. Yer məkanında bəşər bəşərdən uzaq, müharibələrlə, qanla uzaq. Yer məkanında azaldırlar, — Işıq axımını azaldırlar, bəşəri bəşərlə azaldırlar.

131. Yer məkanı iftirada, məkrdə, iftirada; bəşər bəşərlə üz-üzə, — Yer məkanı iftirada.

132. Yer məkanında azalır, — Işıqlar azalır, — Yer məkanı səfalətdə, acılıqda, səfalətdə.

133. Silahlar Işıq deyil, müharibələr Işıq deyil, yalanlar Işıq deyil, elmsizlik Işıq deyil.

134. Yer məkanı bölünüb, xəttlərə bölünüb. Bəşər bölünüb, müharibələrlə sülh olmadan, «sülh» deyimi ilə bölünüb.

135. Ruzilər azalır, varlıqlarda Işıqlar azalır. Yer məkanı bəlaya dönür, ətraf məkanlara bəlaya dönür.

136. Məkanda qan, səfalət, — ətraf məkanlara Işıqsızlıq”.

Bəşər də indi bu günlərdə nə eləyir, nə danışır, nəticələri nə ilə qurtaracaq, heç özü də dərk eləmir, — amma eləyir.

Yə'ni bunların hamısı bir çalxalanma vəziyyətindədir.

Belə vəziyyətin özünün bir bağlılığı var: bəşər yığır, yığır və nəticəsizliklərə özünü aparıb çıxarır. Nəticə isə onun yığıdıqlarından azad olmasındır.

Deyək ki, minilliklər ərzində, biz bildiyimiz minilliklərdən də qabaq Böyük Yaradandan Göndərilənlər olubdur. Bunlardan bəziləri də Kitablara Göndəriliblər. Kitablara Göndərilənlərin hamısı öz dövrlərinə Göndərilmişdilər. Tarixə baxın, bu dövrlərin hamısı bir-birinə oxşar, qarışıqlıqlı vəziyyətlərdə olublar. Kitablara Göndərilənləri, bəs, niyə qəbul etməyiblər? İnsanlara Rəhmlə Deyimlərlə istiqamət Göndərilir. Yenə də bunlar bir-birinə zorakılıq edirlər. Böyük Yaradan Rəhmlidir, bunlara zorakılıq Etmir, Xəbərdarlıq Göndərir. Bu barədə Böyük Yaradan Deyib (V bölmə):

“127. Hakim Mənəm, — Güc Etmirəm, Rəhmliyəm, Rəhmsizlik Etmirəm, Səbrliyəm, Səbrsizlik Etmirəm, Nurundan yaranışsan, səni Işığından Etmirəm, Əbədi yaranışı Əbədiyyətindən Etmirəm.

128. Etmirəm, Etmirəm, sən bəşərə cəza Verib — Cəzalı Etmirəm, — Mən Amiranəlik Etmirəm”.

Xəbərdarlığı Böyük Yaradan Göndərilənlə Göndərir. Məsələ, Həzrəti Zərdüşt (ə.s.) də bir Göndəriləndir. Onun dövrünə diqqətlə fikir versək, onda da bu daşqınlar var idi, onda da bu zəlzələlər var idi, onda da bu kasıbçılıqlar, ruzisizliklər var idi. Məsələ təkcə ruzisizliklə bitmir. Tədavül vasitəsi olan pulun özü nəinki dəyərdən düşüb, həm də qədərdən düşüb. Qədərsizliklərin hamısı biri-birilə bağlılıqdadırlar. Cəm qədərsizliklərin özlüyü bağlıdır bəşəriyyətin özünə. Bəşərin özünə bəla gəlir, bəşərin özünə ümitsizlik gəlir. Yer üzünə bu dəqiqə nə pis hal gəlib ki, insan özünü intihar edir. Yaşamağa doğulmuş insan özünü intihar etməməli idi. İnsanların nəticəsizliyinin intiharıdır bu. Onun günahı yox idi, o da yaşamaq istəyirdi! İnsan özünü dərk etməyəcəksə, ətrafındakı bəşərə, insanlara insan kimi baxmayacağına, belə olmaz, və, bu, dayanmalıdır! Bəşəriyyət özünü belə apararsa, ətraf məkanlara da bu qaranlıqları ilə daha da çox sirayət etmiş olur.

İndiki vaxtda dünyanın çox yerində güclü daşqınlar baş verir. Hər tarixdə belə işlər olubdur, hər yeniliklər gələndə, dəyişikliklər olanda daşqınlar, zəlzələlər, aclıqlar olubdur, kütləvi qayıdışlar olubdur, vulkanik proseslər baş verib, havaqlar çox qızıb və s.

[F. — *Belə hesablayıram ki, Həzrəti İsa Peyğəmbərin yaşadığı I əsr də yeniliklərin, eyni zamanda dağıntıların gəldiyi dövrə təsadüf edibmiş. Bunu görkəmli fransız tarixçisi, filosofu və ədəbiyyatçısı, Bibliya mətnlərinin ə'la bilicisi Jozef Ernst Renanın (1823 — 1892) “Antixrist” (Leninqrad, 1991; səh. 42 — 45) əsərindən bilirik. O, yazır:*

Birinci 100 illik ərzində Yer planetinin özü güclü dəyişiklik və çevrilişlərin qurbanı olmuşdu. Planetin bütün əhalisi sanki ağılını itirmiş vəziyyətdə idi, planetin özü isə elə bil ki, möhkəm surətdə sarsılmışdı və uzun müddətə tab gətirə bilməzdi. Hər yerdə bədbəxtlik və insanların düşündüyü “Allah bəlası” səciyyəli təbiət hadisələri baş verirdi. Hamı əmin idi ki, heç zaman eşitmədiyi nəyin isə ərafəsindədir. Zamanın və mö'cüzələrin cəza tədbirlərinə inam ümumi idi. Bütünlüklə hamı meteorlarla, göy cismləri ilə maraqlanırdı. Ulduz yağışları dərin təəssürat yaradırdı. Kometlər, Gün və Ay tutulmaları, yalançı günəşlər, şimal parıltısı, qanlı yağışlar haqqında,

öz axınıni əksinə dəyişən çaylar haqqında, qanla boyanmış kiçik çaylar haqqındakı söz-söhbətlər səngimirdi.

Hökmdar Neronun ölümü ilə (68-ci il) saraylararası müharibələr dövrü başladı. Hər yerdə qan su yerinə axırdı. Qalliyada Vindeks və Verginiya legionları arasında olan mübarizə dəhşətli idi. Qalliya ölçüyəsiz qırğın teatrı idi; Korvulonun parfiyanlarla müharibəsi də həmçinin fəvqə'adə ölümdəşiyici xarakteridə idi. Gələcəkdə daha pis şeylər gözlənilirdi: tezliklə Bedriaka və Kremona çölləri qanla suvarılacaqdı. Hər sirk cəhənnəmə dönmüşdü, onlarda zorakılıqlar, işgəncələr mövcud idi. Hərbçilərin və vətəndaşların əxlaqı, zalımlığı yer üzündən mərhəməti qovmuşdu. Öz sığınacaqlarının dərinliyinə çəkilən xristianlar, şübhəsiz ki, artıq öz aralarında İsa Peyğəmbərə aid edilən sözləri təkrar edirdilər...

Həqiqətən, qətlərə aclıq da əlavə olundu. 68-ci ildə İsgəndəriyyədən gətirilən taxıl çörək üçün çatışmırdı. 69-cu ilin martında Tibr çayının böyük dağdıncılığı ilə daşqını baş verdi. Bu bədbəxt hadisə çox dəhşətli idi. Dənizin qəflətən qalxıb sahil zolaqlarını basması Likiyanı matəmə bürüdü. 65-ci ildə Romaya dəhşətli taun üz verdi; bundan bahar ərzində 30 min adam məhv oldu. Həmin ildə bütün dünya Liondakı qorxunc yanğın haqqında danışdı, Kampaniya isə fırtına və güclü külək burulğanları ilə boşaldıldı, belə ki, bu bədbəxt hadisə Roma şəhərinin qaplarına qədər bütün ölkəni əhatə etdi. Sanki bütün təbiət qanunları pozulmuşdu; qorxunc fırtınalar coşurdu və hər yeri dəhşət bürüyürdü.

Lakin hər şeydən çox diqqəti zəlzələlər cəlb edirdi. Yer kürrəsi mə'nəvi dünyada baş verən sarsıntılara paralel olaraq baş verən sarsıntılar keçirtmişdi; elə bil ki, yer və bəşəriyyət eyni zamanda qızdırmaya, titrətməyə mə'ruz qalmışdı. Xalq hərəkətləri geniş vüs'ət almışdı, lakin, bundan da əfzəl, bütün təbiət hadisələrinin içərisində zəlzələ insanı hər şeydən çox idarəolunmaz qüvvələr qarşısında tabe olmağa məcbur edirdi. Zəlzələlər I əsrdə tüğyan etdiyi kimi sonralar (*Ernst Renana qədər və onun mə'lumatlarına əsasən — F. R.*) tez-tez təkrar olunmayıb, Vezuvi özünün 79-cu ildəki qorxunc püskürməsini hələ hazırlayırdı. 5 fevral 63-cü ildə Pompeya şəhəri demək olar ki, zəlzələ ilə tam dağıldı; əhalinin əksər hissəsi şəhərə qayıtmaq istəmədi. Vezuvi hələlik sakit olsa da, Neapoldan qərbə doğru Fleqrey çölləri adı altında tam vulkanik vilayət təşkil edən kraterlər seriyası hər tərəfə alovun izlərini bürüzə verirdi. Digər yerlərdəki vulkanlar da dəhşətli anları xatırladırdı...

Və nəhayət, zəlzələlər təkcə İtaliyada deyil, Aralıq dənizinin sahillərinin bütün hissələrində baş verirdi. İki əsr ərzində Kiçik Asiyada daima torpağın sliyələnməsi baş verirdi. Şəhəri salıb qurtaran kimi onu yenidən düzəltmək lazım gəlirdi. Bə'zi yerlərdə, necə ki, məsələn, Filadelfiyada titrəyişlər, demək olar, hər gün müşahidə edilirdi. Tralles daima qaynama vəziyyətində idi; evlər üçün müvəqqəti damdaş sistemi düşünüb tapırdılar. 17-ci ildə Tmola və Messoqlsa vilayətində 14 şəhər dağılmışdı: bu,

o vaxta qədər ən qorxunc fəlakət idi. 23-cü, 33-cü, 37-ci, 46-cı, 51-ci, 53-cü illərdə Yunanıstanda, Asiyada, İtaliyada qismən fəlakətlər baş vermişdi. Nəhayət, 59-cu ildən başlayaraq, demək olar ki, hansısa 60-cı ildə Lika çayının vadisi, onun Laodikeey, Kolossami xristian şəhərləri ilə birlikdə xüsusilə tələfata məruz qaldı. Asiyada zəlzələlər hər yerə dəhşət yayırdı; onlar haqqında bütün dünyada danışdılar, həm də az sayda adam var idi ki, bütün bu hallarda Allahın qəzəbinə düşər olmamışdı.

Bütün bunlar içərisində xristiyan təsəvvürünün güclü oyanması baş verirdi. Mümkündür mü ki, fiziki və mə'nəvi dünyanın belə dağıntısını görərək iman gətirən mö'minlər nə vaxtsa, çıxırmayaydılar: "Maranafal! Maranafal! Bizim Allahımız gurlayır! Bizim Allahımız yaxındadır!" Onlara elə gəlirdi ki, Yer kürrəsi uçulur və onlar elə bir anı gözləyirdilər ki, şahlar, qüvvətliyə, varlılara qışqıraraq qaça-qaça müraciət edəcəklər: "Dağlar, üzərimizə tökülün! təpələr, bizi örtün!" Həm də onlar fikirləşirdilər ki, axı bütün bu fəlakətlər haqqında İsa Peyğəmbər bizə əvvəlcədən söyləmişdi. (*Mətni iş yoldaşım, AzİNMAŞ-ın layihəçi mühəndisi, elmi işçi Məmmədova Sona Məmmədza qızı ruscadan tərcümə etmişdir — F. R.*).

V. — Bu tarixi proseslər eynilikdədir. Böyük Yaradan Deyir (IV bölmə):

"167. Göndərilənlərim Göndərilər, — bəşər arasına Göndərilər. Bəşər özündən, bəşər bəşərdən uzaq olduqca, kainatlardan, Məndən kömək dilər. Bəşər qaranlıqlar arasına qaranlıqlar topladıqca, Göndərilənlərim Göndərilər.

168. Bəşər məkana qan gətirər, bəla gətirər, dağıdıcılıq gətirər, ruzi qədərlərindən ruzisizliklər gətirər, — bəşəriyyət Məndən kömək dilər; Mən Görər, Mən Eşidərəm, Cəm yaranışı Eşidərəm. Bəşəri bəşərə Deyən Göndərəm, elmlərə Elmlər Göndərəm, Paklıqla, Müqəddəsliklə Göndərəm".

Bu bəlalardan bəşərin azad olması üçün Böyük Yaradan Xəbərdarlıq Göndərir ki, "ətməyin!". Zərdüşt (ə.s.) da gələndə bu cürdü, həddindən artıq ehtiyac içində, heç kim heç kimlə yola getmirdi. İndiki dövrdə torpaq davaları gedir, ərazilər uğrunda müharibələr gedir. Zərdüşt dövründə isə çayların, suların üstündə davaları gedirdi, körfəzlər müharibələri, dartışmaları gedirdi.

Zərdüşt (ə.s.) gəlişi haqqında deyilir ki, **"Zər düşdü, Zərdən düşdü, "Ahəstə" ("Avesta") gəldi".**

Onun haqqında Böyük Yaradanın Özünün Deyimləri var

(17 mart 1998-ci il, Naxçıvan ş., səhər saat 8²⁵):

"— İşıq düşdü, Zər düşdü; "Ahəstə" ("Avesta") gəldi, İşıqdan İşıq gəldi.

— İşıq düşdü, Zər düşdü; İlk Yaranışın anlamı gəldi;

— Elm gəldi, Elm Göndərildi, Məndən, kainatlardan Yaranışın anlamı gəldi.

— Zər gəldi, İşıq gəldi, Zər düşdü, İşıq düşdü.

— Arıq gəldi, ucaboy gəldi; İşıq gəldi, Zər gəldi. İşıqdan Zər düşdü, ahəstə gəldi, Elm gəldi.

— Yaranışın Deyimi gəldi.

— "İşıqdır" — dedi, "İşıqdandır" — dedi, "Yaranışın İlkindəndir" — dedi, "Yaradanın Özündəndir" — dedi.

— Zər gəldi, Zər düşdü, Azərbaycana düşdü. "Azərbaycan" məkana düşdü.

[Burada "'Azərbaycan" məkana düşdü" Deyimi odur ki, "Zər" sözündən "Azər", "Xəzər" cözləri yarandı, yəni Zərdüşt deyimləri çox böyük əraziyə yayıldığından fikirlər də dəyişirdi. Əslində "Azərbaycan" sözü "Odlar yurdu", "Odlar ölkəsi" deyil, "İşıqlar yurdu", "İşıqlar ölkəsi" kimi başa düşülməlidir. Bununla birlikdə o vaxt adlıqlarımız da dəyişirdi. Əgər, ondan qabaq İlkəndən biz Şumerlər idiksə, yaxud sonralardan isə Albanlar, Ağvanlar, Mannalılar, Midiyalılar idiksə, — bunlar ərazilərə görə qurulan dövlətlərin adları idi, və yaxud oturaqlıq həyat tərzini baxımından türklər, turikilər, türkmənlər, türkmənlər, tərəkəmələr idiksə, eyni zamanda həm də azərilər idik, — bu isə bizim fikir, e'tiqad tariximizdən gələn adlıqdır. Şumerlərlə Albanların arasında dövrü, tarixi fərqlərə, məsafəcə uzaqlıqlara baxmayaraq onların, deyək ki, mə'bədlərinin arxitekturası cəhətindən oxşarlıqları var idi. Onların mədəniyyətləri də yaxın idi. Əslində, bizim yaddaşlarımızdan onlar uzaq olmayıbdır.

Zərdüştün gəlməyilə, "Ahəstəsini" — "Avestasını" gətirməklə, Zərdüştün "Zər" — "İşıq" sözü böyük ərazilərə yayıldı. Deməli, biz zərlərik, — İşıqlılıyıq. Amma, bu, heç də o demək deyil ki, bizim tariximizin başqa cəhətləri yaddan çıxmalıdır, İlk dövrümüz, mədəniyyətlərimiz yaddan çıxmalıdır. Bu

haşiyəmdən sonra Böyük Yaradan Deyimlərinin ardını sənə oxuyuram].

— “Xalq” — demədi, “mən” — demədi, “Azərbaycan” — dedi, məbədilər gəldi, inamlılar gəldi.

— Azərbaycandan Şərqi, Qərbi, Şimalı, Cənubu Işıqdan Işıq payı düşdü.

— Işıq gəldi, Zər gəldi. Aləminizi Işıqla Işıqlı etdi.

— Zər gəldi, Zərdüşt gəldi, ahəstə dedi, “Ahəstə” gəldi.

— Zərdən Zər Göndərildi, Zər düşdü, Işıq düşdü, “Ahəstə” gəldi.

— “Ulduzlar” — deyildi, “Kainat” — deyildi, “elm” — deyildi, Elmdə deyildi (“deyim”, “demək” sözlərindəndir).

— Zər gəldi, Zər düşdü; Böyük Yaradandan Yer məkanına Işıq gəldi.

— Deyimləri yaddaşsız etdilər, Zər Qayıtdı, Işıqdan Işıqlılar gəldi, davamçılar gəldi.

Işıq paylı Göndərildi, Işıqdan gəldi, yenə gəldi (*burada Böyük Yaradan Həzrəti İsa (ə.c.)-ı Deyir. İkinci Göndəriləndir*).

— **Zər düşmüşdü, Işıq gəldi** (Zər ilki idi, Onun dalınca isə Işıq — İsa gəldi).

F.— “Avesta” kitabında da üç saosyantın — xilaskarın gələcəyi barəsində Zərdüşt (ə.c.) xəbər veribdir. O, bilirdi ki, ikincisi də gələcək, üçüncüsü də.

V.— “Avesta” kitabında?

F.— Hə. Zərdüşt (ə.c.) xəbər verib ki, ikincisi də, üçüncüsü də gələcək.

V.— Görürsən, biz də Böyük Yaradandan tərəfindən Deyiləni deyirik. Oxumağımı davam etdirirəm:

— **Zər düşmüşdü, Işıq gəldi. Işıqdan Işıq deyən, açıb göstərən gəldi. Işıqdan gəldi, Işıqlı gəldi, Işıqdan Işıqlı gəldi.**

— **Tək Göndərildi, tək gəldi, yenə gəldi. Zər düşmüşdü, Işıq düşdü, kainatlardan Işıq gəldi, Işıqlı gəldi. Böyük**

Yaradan Məkanından, Böyük Yaradan Baxışından, Göndərişində gəldi.

[Yə’ni, Böyük Yaradan Göndərsə, Nəzəri də oradadır. O Göndərilən Böyük Yaradandan Işıq Payındandır].

— **Zər gəlmişdi, Zər Qayıtdı, Işıqdan Göndərilən, Işığa Qayıdan gəldi.**

V.— Yə’ni, Zər gəlmişdi, Zər Qayıtdı, özü Qayıtdı. Görürsən, altı yüzdənmi, ya neçə illərdən sonra Eysüa — İsa gəldi, yenə Işıqlı gəldi, Işıqlı da Qayıtdı. O da “Işıq” — dedi. “İlkin Atam” deyəndə, o, Işıq demiş imiş. “Işıq” cözünü eşidəndə bəşəriyyət karıxa bilər, “Işıq” — “ocaq”, yaxud “Günəş” deyil. “Işıq” odur ki, Böyük Yaradan bu kainatları Yaradanda Özündən onlara Ağ Işıq Səpib; nəticədə Böyük Partlayış baş vermişdi ki, kainatlar, bu aləmlər bu Partlayışdan yarandılar. İlkin Onun Özüdür, adlıq isə sonradır. Yə’ni Böyük Yaradana “Allah”, “Allah-Təala” deyirik; bu, Onun adıdır. Yaxud da deyirik “Böyük Yaradan”, — bu oldu Onun böyüklüyü, — yenə də adlığı oldu, Özlüyünü demədi. Özlüyü Işıqdandır, Işıqdandır, Nurdandır, Nurdadır; Özlüyü Müqəddəslikdədir. İlkin Onun Özüdür. Böyük Yaradandan Özüdür ki, sonra Onun adıdır. Görürsən, fərqlər haradadır?! Məsələn, bəşərin yadında, yaddaşında “Fikrət” adı olmasa, Fikrət bu dünyaya gələndə ona “Fikrət” adı deməzi, deyərdi, “oğlan”, sonra adlıq tapardı. Görürsən, ad var, sonra gələn bəşərə bu adı verirlər. Amma Böyük Yaradandan Özüdür ki, sonra adıdır; deməli, O, Yaradandır ki, sonra adıdır. Biz yaranmışıq ki, əvvəl adımızdır, sonra isə özümüzük. Bu dediyim müşahidələrdən, yaddaşlardan gəlmə fikridir, təfəkkürdür. Məsələn, yeni doğulan kiməsə onun yaxınları, atası, anası özlərinin ürəyinə yatan, ruhuna, əqlinə, zəkasına, anlamına uyğun ad tapıb qoyurlar.

F.— Vahid, sən lap ürəyimdən olan mətləb üstünə gəlib çıxdın ki! Deyirsən ki, yeni doğulan kiməsə heç də kororanə, “göydəndüşmə”, təsadüfi bir ad demirlər.

V.— Bəli.

F.— Məsələnin mahiyyəti burasındadır ki, indiyə qədər dünya dilçilərində belə təsəvvür var ki, sözlərin özləri cansız,

donub-daşlaşmış kimi, yarlık-birka xüsusiyyətlidir və sözlər, dillər kor-koranə, özbaşına yaranıbdır, əşyanın, hadisənin mahiyyəti, mə'nası ilə adı arasında əlaqə yoxdur. Mənim arşdırmalarım isə bunun əksini sübut edir. Bu araşdırmaların nəticələrini "Sözün sirri — səsənin sirri" (Bakı, 1998) kitabında vermişəm. Məsələnin həm maraqlı, həm də Böyük Yaradanın "Yaranış" kitabı ilə də bağlı olduğunu nəzərə alaraq bu haqda ayrıca söhbət edirik. İndi isə sözüne davam et.

V.— Bayaq deyirdim ki, hər bəşər öz anlamına uyğun adlığına ad deyib və hər kəs öz adı üstündədir, yəni, hər bəşər öz gəldiyi məkanın təmsilçisidir. Heç görməzsən ki, adla yaranış arasında fərq əmələ gəlmiş olsun. Göndərilən peyğəmbərlər yeni elmi-dini bilgiler gətirib.

Elmi biliklər, Elmi İlahiyyat insanlara, böyük-böyük regionların əhalisinə çox böyük elmi-dini yeniliklər verməklə bərabər onların adət-ənənələrinə də böyük təsirlər etmişdi. Məsələn, Novruz bayramının atributları icra olunur; İranda icra olunur, Azərbaycanın özündə, demək olar ki, tamlığı ilə icra olunur. Bunları bizə heç kim deməyib və heç kim də məcbur etmir. Bu, bizim yaddaşımızda gəlib. İlk əvvəldən bizə bunları İlk Müqəddəslər demişdilər. Məsələn, Müqəddəs "Yaranış" Kitabının "Bəşər" bölməsinin (IV) 36-cı Deyimində Böyük Yaradan Deyir: "**Kainatlarda, o məkanda İlk Bayram o Müqəddəslərin yaddaşında, Həmin Gün yaddaşında, Cəm kainatlardakı o Bayram, o An, yaddaşında**".

37-ci Deyimində isə:

"**«Bayram» dediyin — İşıqla, Rəmzi — odla, İşıqla. Kainatlarda yeniləşmə — O gün yeniləşmə. İlk bəşər daş yığdı, ətrafdan daş yığdı, rəngarəng daş yığdı. O, bir yaddaşdır, İlk yaranışa yaddaşdır: «kainatlar — məkanlarla; rənglərlə, məkanlarla». Kainatlarda yeniləşmə, — o gün yeniləşmə**".

Deməli, bundan əvvəl Böyükklər deyiblər və səcdələri də onlar bizim üçün saxlayıblar, məsələn, IV bölmədə deyilir:

"**39. Yaranışın Anı var, kainatların Anı var, Cəm kainat-**

ların Böyük Yaradana Səcdədə duran anı var — Bayramın anı var (17,5 — 18 mart).

40. O an cəm Yaranışlarla Vəhdət Anıdır, ayrı deyil. Bayram Cəm kainatlarıdır, ayrı deyil; O gün «o dünya»da olanlara bayramdır, Bayramdan ayrı deyil; bayramdır — Bağışlanma müddətidir, bayramdır".

Böyükklərimiz o adət-ənənələri xüsusi olaraq qoruyub saxlamayıblar, sadəcə olaraq biz ardıcılıqları gördükcə, müşaiyət etdikcə başa düşmüşük ki, bunlar icra olunmalıdır. İcraanın məntiqi, mə'nası var: kainatların Yaranış Anıdır.

F.— İlk Müqəddəslərin bizə öyrətdiklərinin bir qismi sonralar tarixi dəyişikliklərə mə'ruz qalmış və yaxud müəyyən faktorların, amillərin tə'siri ilə tamam unudulmuşdur. Məsələn, ola bilmiş ki, sonrakı nəsillər bayram vaxtı İlk bəşərin ətrafdan yığdığı rəngarəng daşların əvəzinə yumurtaları müxtəlif rəngdə boyasınlar. Bu yaxşıdır. Axı, yumurta Kainatın Ellipsoid formasını xatırladır. Digər tərəfdən isə (*mənim əlim altında da "Yaranış" Kitabının bir nüsxəsi var*) burada IV bölmənin 44-cü Deyimində yazılıb: "**Müqəddəslərdən (məkanınızda İlk Müqəddəslərdən) yaddaşda, o bəşərə yaddaşda: «İşıq (Günəş) ortada duranda, Gün ortada duranda» — Bəşər Səcdədə, Böyük Yaradanına Səcdədə, Günəşlə bir Səcdədə, dörd gün Səcdədə**".

Görürsən, biz insanlar, biz əhali Novruz günlərini yalnız baharın gəlməyilə əlaqələndiririk, deyib-gülməklə, çalıb-oyunamaqla, müxtəlif şirniyətlər, plov, yaxud da digər ləzzətli yeməklərlə keçirməkdə görürük. Əsl həqiqət isə unudulub.

V.— Qaldı ki, o biri peyğəmbərlərin də Göndərişinin hərəsinin öz dövrü, öz zamanı var idi. Heç də peyğəmbərlər öz istəyilə Gəlməyiblər. Deyimlər göndərilir bir müddətə ki, "yaranış, bax, budur". Bundan sonra bəşər özünü dərk etməsə, yenə də bəlalar gələcək yer üzünə. Ona görə də, XII bölmənin 9-cu Deyimində Yazılıb:

"**Göndərilənlərim sizədir, Müqəddəslik sizədir, Əbədiyyət Deyimi sizədir. Göndərilənlərim Göndəriləcək, bəşər bəşərdən uzaq olduqca Göndəriləcək**",

yaxud VI bölmənin 35-ci Deyimində:

”Deyimlər bəşərədir, Göndərilənlər bəşərədir. Bəşər qayıdandır, Paklığa, Əbədiyyətə Qayıdandır. Bəşər bilsin, dərk etsin, Yaranışını dərk etsin; etdiklərini, Qayıdışını dərk etsin; Əbədiyyətdən Əbədiyyəti, Yaranışını dərk etsin”.

İndiki zaman dediyim həməni qarışıqlıq dövrüdür. Heç də biz özümüzdən heç bir şey gətirmirik və həm də isnad edirik Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-in özünə, Həzrəti İsanın özünə, Həzrəti Musanın özünə. Axı, “Tövrat”ın özündə də var ki, Nuh dövründə su basmışdı yer üzünü. Bunların hamısı birbirilə bağlılıqdadır. Bağlılıq o demək deyil ki, yalnız bizim ərazimizi su basıbdı, biz xilas olaq; – yox, belə demirik. Yaxud demirik ki, Amerika qit’əsini su basıb, – yox, belə də demirik. Bütün Yer üzündəki hal belədir: zəlzələlər, daşqınlar, küləklər, sunamilər, ruzisizlik, aclıq, nəticəsizlik. Heç bir varlıq digər varlıqların başına gələnləri, bəlaları yalnız ayrısının, yadların, yad kəslərin bəlası olduğunu düşünməsin və sevinməsin. Bunlar hamımızın bəlasıdır. Və hamımız qaranlıqlardan xilas olmalıyıq. Xilasın mənbəi mehribançılıqdır. Böyük Yaradan “Yaranış” Kitabının IV bölməsində Deyib:

“198. Gördüyün hər cismə, hər varlığa mehriban ol, hər bəşərə mehriban ol, ətrafına mehriban ol. Başladığın hər işə mehriban ol, mehriban bax, mehriban ol. Hər varlıq sənə işıq payından qədərli, o varlığın işıq qədəri sənə işığınla həmahəng qədərli.

199. Etdiyin işə işıq gətir, işığınla işıq gətir, – varlığından işığın tükənməz, – varlığına işıqlardan işıq toplarsan. Mehriban ol, cəm yaranışlara mehriban ol.

202. Mehribanlıqla, rəhminlə Pak işığı varlığında artırarsan; işığınla, etdiklərinlə (xeyirxahlığıyla) – rahatçılıqlarını artırarsan. Ətraf məkanlara (planetlərə), cəm kainatlara işıqları artırarsan, Əbədiyyətinə Əbədi işığını, bağışlanmanı bu gün artırarsan.

203. Sülh istəyinlə sülhü artırarsan, rəhminlə rəhmi artırarsan, ətrafına rəhmi, mehribanlığı artırarsan”.

İnsan özü özünü (əsl) insan kimi dərk etməsə, heç kim onu dərk etməyəcək, edə bilməyəcək. Özünü dərk edə bilməyən, başqasını da dərk edə bilməz. Ona görə də, Yer üzünə narazılıqlar, dartılar gəlir.

F.— Vaxtilə Naxçıvan ərazilərində daşlardan çoxlu qoç heykəlləri yonublar və bu ərazilərin hər tərəfində bunlara rast gəlinir. Bunlar qoç bürcü ilə əlaqədar bilgilərin əsasında yonulublar?

V.— Mö’münəxatun məqbərəsi ətrafında sənənlə gördüyümüz qoç heykəllərindən Naxçıvan Respublikasının hər tərəfində çox görmüşəm. İndiki insanlar güman edirlər ki, bunlar təsərrüfatla, ya da qəbilə dinləri ilə əlaqədar düzəldiliblər. Yaxud Həzrəti Zərdüş (ə.s.) heç də bizim qoç, qoçu mənasında bizə öyrətməmişdi, heç də o mə’nada bizim aramıza gətirməmişdi. O, qoçu ona görə bizə rəmz kimi göstərmişdi ki, o, yazı, baharı hər an yada salır, çünki, Yer kürresinin ilkin fırlanma başlanğıcı, fırlanmağa başlanan anı Qoç bürcünə təsadüf edibmiş. Qulaq as, “Yaranış” Kitabının IV bölməsinin aşağıdakı Deyimlərini sənə oxuyuram:

“33. Bayramın anı var, başlanğıcına – anı var, bəşərə – yaddaşdır, başlanğıca yaddaşdır. «On ikisi» – «başlanğıc», – kainatlarda Başlanğıc.

Kainatlar məkanlaşdı, altı müddətə məkanlaşdı, «on səkkizinə» məkanlaşdı (Yer üzərində olan indiki təqvimlə 12 Martda başladı, 18 Martda cəm kainatların yaranışı, kainatlarda isə məkanların məkanlaşması başa çatdı).

34. Cəm məkanlar hərəkətdə, İlk Anı ilə hərəkətdə, «on səkkizinə» hərəkətdə (mart ayı 17,5, 18 tam idi).

35. Sizə görə «üçdür», «on ikidə» «üçdür» (üçüncü ay – mart ayı, «on iki» – bir ilin on iki ayı)”.

Böyük Yaradan Deyir ki, **“Mən kainatları, məkanları altı müddətə Yaradım”.** O, görürsən, “altı müddət” sözünü Deyir, “altı gün” Demir. Yaranış Anında, Yaranış prosesində hələ gün, Günəş yox idi, Yerin öz oxu ətrafında dönüşü hələlik başlamamışdı. (“Gün” sözü bəşərin deyiləni başa düşməsi üçün imiş).

Altıdan sonra yeddidir. Sənə X bölmədən aşağıdakıları oxuyuram:

“18. Yaranış Anındadır, — o anındadır (*mart ayı*). Səmada işıq olar, ağ işıq olar. Yaranışın ilkidir, o anla ilkidir. Şimşək çaxar, işıq olar, işıqdan nəmlər olar; o, (*məkanda*) Yaranışa An olar, o andan olar.

19. Hər varlıq oyanar, o müddətdən oyanar. Yaranışa ilkidir, o məkanda yaddaşa ilkidir.

20. Yaranış müddəti Altıdır, Altı müddətə altıdır. Yeddi sükutdur. Yeddinci günü (*həftə*) günorta (*saat 1³⁰-a qədər*) kainatlarda, Yer məkanında sükutdur, sakitlikdir, sükutdur. Yeddinci gün sakitlikdir, kainatlarda sakitlikdir. O, əlamətdir, Yaranışın yaranış müddətinə əlamətdir.

21. Yeddindən sonra birdir, altıya ilkdir, birdir (*Birinci gün*). Kainatda kainatlar, kainatlarla məkanlar hərəkətlərə ilkidir. Hərəkətlər Vəhdətdədir, məkanlar hərəkəti biri-biri ilə vəhdətdədir”. (*Həftə — yeddi gün. Birinci gün Kainatda Hərəkətlərin başlanğıcına Andır, əlamətdir*).

Yə'ni, Böyük Yaradan Deyir ki, Böyük Partlayışdan sonra toz-dumanlıqlar arasına üçüncü müddətdə aydınlıqlar gəldi və altıncı müddətdə isə məkanlar öz məkanlarında yerini tutduqdan sonra bir sakitlik, bir sükut başladı. Bu, yeddinci müddətə təsadüf edir. Bu sükuttan sonra isə cəm məkanların ümumi Vəhdətdə Hərəkəti başladı. Həm də Deyilən bu altı müddət Kainatın ümumi quruluşunda da özünü büruzə verir. XII bölmənin Deyimlərinə fikir ver:

“5. İşıqımla işıqlandırdım, — kainatlar işıqlandı. İşıqımın Qədəri iki səmtə, hər tərəfi — üç müddətə, iki tərəfi üç müddətə işıqlandı.

Kainatlar Altı müddətə Yarandı.

6. İlk Mənəm, kainatları, yaranışları Yaradan Mənəm. Kainatların yaranışı müddətlədir, Altı müddətə müddətlədir.

7. İki tərəfim Aydınlıqdır, aydınlıqlara Aydınlıqdır. İşıq Aydınlıq, yaranış işıqımla Aydınlıq”.

Yə'ni, görürsən, iki dənə üç (3+3) ilə altı müddət başa gəlir.

Bu mütənasıblıqla də (*düzgün*) Ellipsoidin böyük oxu kiçik oxundan (2 dəfə) fərqlənir.

Həzrət Zərdüşt (ə.s.) da deyir ki, Başlanğıc anında Yer məkanının vəziyyəti Qoç bürcünə görəmiş.

Ümumi halda biz bəşərin özünü bəşərin özünə, bəşəriyyətin özünü bəşəriyyətin özünə deyirik, yaranışını və qayıdışını deyirik. Böyük Yaradan bu əlamətləri Göndərir bəşəriyyətə, bəşəriyyət dağıntı içindədir, amma hələ də dərk eləyə bilmir ki, bunlar nə əlamətdir! Heç olmasa dərk etsin ki, “bunlar niyədir, nəyə görədir” — axı, niyəsini açmalıdır bu bəşər özü üçün, — paklanma gedir, yeniliklər gəlir yer üzünün qaranlıqdan azad olma prosesi gedir. “Qaranlıq” deyəndə insanlara qəribə gəlməsin, — bu, gecə qaranlığı deyil. İlahiyyətə qaranlıq gətirmək olmaz. İnsan, axı, müqəddəs yaranışdır. Müqəddəslikdən yarananın Müqəddəsliyə qaranlıq gətirməyinə həq-qı yoxudur. Həqqinin də olmadığından işıq gəlir durur ortada, bərqərar olur öz yerində və xəbərdarlıq verir ki, “etmə!”.

Əlavə olaraq, IV bölmənin Deyimlərinin bir neçəsini sənə oxuyuram:

“157. Əbədi işıqları kainatlarda, varlıqlarda, cismlərdə pozmaq olmaz.

158. Bəşər işığı (*Ruhu*) ilə, Pak işığı ilə, Əbədiyyətə Paklığı ilə Qayıdar. İşıqlar arasına, yeni yaranacaq yaranışlar arasına qaranlıqlar gətirmək olmaz.

159. Kainatlar Ahəngi pozulmaz, bəşər varlığı o Ahəngi pozmaz. İşıqlara, zərrələr axımına qaranlıq gətirmək olmaz. Paklığa qaranlıq gətirmək olmaz. Əbədi işıqları kainatlarda qaranlıqlarla azaldıb pozmaq olmaz.

160. Bəşər işığı, (*ruhi*) paklığı ilə paklığa qayıdar. Pak işıqlar arasına qaranlıqlar gətirmək olmaz”.

Hər bir insanın cavabdehliyi heç də az deyil: qaranlıqlar gətirmək olmaz.

Böyük Yaradan V bölmədə Deyir:

134. “Olacaqdır, olacaqdır, olacaqdır:

— O gecə — son gecə olacaqdır; olacaqdır, o gün — son

gün olacaqdır;
— **Olacaqdır, Yer məkanında son gecə, son gün olacaqdır;**

— **O an olacaqdır.**

139. **Olacaqdır, Yer məkanında son gün, son gecə olacaqdır. Günəş sönməyəcək, Işığımın Işığı tükənməyəcək.**

140. **Günəş tünd olacaq, qırmızı ilə tünd olacaq. Günəş sönməyəcək, Işığımın Işığı tükənməyəcək”.**

Doğrudan da, bu gedişlə son gecəni, son günü İlahi deyil, bəşəriyyətin özü özünə gətirəcəkdir. Axı, İlahi neçə min illərdir Bağışlayır bunu. Rəhmin də bir həddi var, Bağışlamanın da bir qədəri var! Dərkiyyatsızlığın da öz həddi, qədəri var! Bu dərkiyyatsızlıq təkcə Yer kürresinin özünə bəla gətirəydi, deyərdik ki, bu, Yer bəlasıdır. Amma ətraf planetlərə də bu qaranlıqlar yayılır. Cəm kainatların bizim bu Qalaktikasından əlavə, digər qalaktikalara da bəla, dağıntı gətirir bu bəşər! Ona görə də məhşər olacaqdır. Əgər Yer bəşəriyyəti özünü dərk etməsə, məhşər olacaqdır.

Peyğəmbərlər məhz buna görə Göndərilirlər.

F.— Ola bilər ki, gələcək bəşəriyyət, yəni, bu bəşərin nəsilləri dərk eləyəcək özlərinin yaranışını.

V.— Gələn bəşərin dərk eləməyi gec olur. Həzrəti İsa (ə.s.)-in çarmıxa çəkilişindən neçə ildən sonra onun gətirdiyi anlamları dərk ediblər. Neçə ildən sonra dərk ediblər ki, olmazmış onu çarmıxa çəkmək.

Onu nə peyğəmbərlikdən yendirib adi bəşər səviyyəsinə, nə də qaldırıb Allah səviyyəsinə gətirmək olmazdı. Allah, Böyük Yaradan Birdir, onun şəriki yoxdur. Uyğun olaraq, Böyük Yaradan “Yaranış” Kitabının VIII bölməsində Deyib:

“119. **Etmə, bəşər, etmə; bəşəri bəşərdən etmə. Yaradan Mən, Göndərən Mənəm. Etmə, bəşər, etmə, biri-biriniz arasına qaranlıq etmə. Bölmə, Bölünməyeni bölmə.**

120. **Cəmlər Təkə bölünər, Böyük Yaradan cəmlərə bölünməz, Yaranış yaranışlar arasında bölünməz. Hər hansı adda bölünməz, bölünən deyil Bölünməz; Fərd Yarat-**

madım, – Bölünməz; Cəmlərdə Cəm Yaranışlar Yaratdım, Yaranışlar biri-biri arasında bölünməz, yaranışlar biri-birindən uzaq olmaz.

121. **Yaranışı Yaranışa Yaratdım, Yaranışı Yaranışdan Uzaq Yaratmadım. Mən Birəm, Cəmlər Yaratdım; Cəmlər arasında Cəmlərə Yaratdım. Bölmə, bəşər, bölmə, Bölünməyeni bölmə.**

122. **Məkanınızı kainatlardan, kainatları məkanınızdan bölmək istəyinlə bölmə. Bölmə, bəşər, bölmə, özünü cəmlər arasından «tək» deyib bölmə.**

123. **Tək deyilsən, cəmlər, varlıqlar arasından bölmə. Nəzərimdə Cəmlə cəmdir, «fərd» deyib, cəmləri biri-biri arasında bölmə”.**

IX bölmədə Deyib:

“33. **Məkanlar bölünməz, kainatlar bölünməz, Vəhdətlə Ahəng, Müddətlə An, Böyük Yaradan Bölünməz.**

34. **Cəmlər Təkə bölünər, Tək cəmlər arasında Bölünməz.**

35. **Böyük Yaradan Bölən deyil, bəşəri bəşərdən bölən deyil, yaranışı yaranışdan, Işığı Zərrədən, göndərişi qayıdırdan, varlığı varlıqdan Bölən deyil.**

36. **Böyük Yaradan Önündə Yaranış bölünməz, yaranışlar yaranışı bölə bilməz. Cahilliklə yer məkanı bölünməz”.**

XI bölmədə Deyib:

— **Eynilik Mənəm, Yaranışlar oxşardır, Eynilik Mənəm.**

— **Hər yaranmış yaranış Mənim Işıq Təzahürümdür, Mən deyil. Mənim Ətrafımda olanlar, bir Müqəddəslikdədir, Paklıqdadır; Zərrədə yox, bir Işıqdadır. Eynilik Mənəm, Mənim Məkanımdır.**

— **Cəm yaranış eynilikdə olmuş olsa idi, – cəm məkanlar eyni olar, cəm yaranış eyni olardı. Eynilik Mənəm, Mənim Məkanımdır. Mənim Işığım Işıqda, Zərrələr təzahürümdür. Təzahürümdür, təzahürdə yaranışlardır, qədərsiz yaranışlardır, – eynilik yoxdur”.**

Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-in gətirdiyi anlamları da çox gec dərk ediblər.

Belə olan halda bundan sonra heç bir Göndərilən də Göndərilməz! Və, nəhayət, xəbərdarlıqların əvəzinə, Göndərilənin əvəzinə Qiyamət günü Göndərilər!

P U L

V.— Bu dəqiqə bəşər bəşəri qəbul etmir, varlıq varlığı qəbul etmir, qit'ə qit'əni qəbul etmir. Buna görə də insan aciz qalır. Anlam anlamsızlığın əlindən öz anlam yerini tuta bilmir, — bəla budur, buradadır. Dövlət dövləti başa düşə bilmir, çünki insan insanı başa düşə bilmir. Ruzi — ruzidən, pul — puldan azalıb. Böyük Yaradan Deyir ki, **“Mən pul Yaratmadım, Mən Ruzi Yaratdım, bəşər yaratdı o pulu”**. Bəşərin öz yaratdığı pulu özünün əlində yoxudur deyə, deyir: “pul dəyərsizdir”. Halbuki, pulun say qədəri öz yerindədir. Amma, əslində, bəşərin ruzisi qədərsizdir, yaşamı qədərsizdir, etdiyi qədərsizdir, düşüncəsi qədərsizdir, yə'ni, bəlanı bəla üstünə gətiribdir. Bunların hamısı sıralanıb dayanıb bir xəttin üstündə və bəşərin özünə qarşı çevrilib. İnsanlar kütləvi surətdə məhv olur. Bizim ürəyimiz yanır onların bu ölümünə, digər tərəfdən isə özmüz günahkarıq, hər bir insan günahkardır onların bu ölümünə. Bu zəlzələlərin, bu tufanların, bu daşqın və sunamilərin baş verməyinə, axı, biz özümüz günahkarıq! Bəşər bunları, bu günahlarını dərk edir? — Yox! Bunları dərk etməsi üçün gerek bəşər özünü dərk edə, yaranışını dərk edə. Dərk edə ki, nədən yaranıb, niyə yaranıb, kim yaradıb, haradan gəlib və haraya gedir. Böyük Yaradan “Yaranış” Kitabının VIII bölməsində Deyir:

“125. Kamillik, insanlıq pul deyil, mehribanlıq pul deyil, yaranışlar pul üstündə, pulla deyil. Göndərişinə Qayıdışın pulda deyil”.

Zorakılıqla bəşərin dərk etməsi lazım deyil. Zorla heç bir şeyi heç kimə başa salmaq olmaz. Zorakılıqla bu işlər baş tutmuş olsaydı, onda gerek cism cismə zorakı olaydı, varlıq varlığa zorakı olaydı və, nəhayət, Allah - Təalanın gerek Özü Zorakı Olaydı. Görürsən, O, Zorakı Deyil. Deyir ki, “sən Azad

yaranışsan”. İnsan dərk etməyəndə, qaranlıq özünə yığanda, Böyük Yaradan Səbrlə Baxır, Baxır, Gözləyir sənin kamilləşməni, paklanmağını, müqəddəsləşməyini. Böyük Yaradan VII bölmədə Deyir:

“145. Sən göndəriş idin, müddətinə göndəriş idin. Bəşər dönməli, bəşəriliyindən etdikləri ilə Əbədiyyətinə, Müqəddəsliyinə dönməli, Müqəddəslikdən bəşərləşən, — Əbədiyyətinə dönməli.

146. Mən Baxar, Gözlərəm, Kamil yaranışın kamilliyini Gözlərəm.

147. Kamillik — mehribanlıqın, cəm yaranışa mehribanlıqın, sözünə düz, işinə düz, təmənnəsizliğin; varlığın, əqlin Pak, hər addımın Pak, baxışın Pak.

148. Özündə — Işıqı, Ətrafına Işıqı, o məkana Işıqı, kainatlara Işıqı, Əbədiyyətə, İlinə, Müqəddəsliyə Qayıdışı Gözlərəm”.

Bəşər, bəşəriyyət özünün cavabdehliyini gerek dərk edə. Dərk edə ki, yaranışın özü müqəddəsdir, axı, bunu müharibələrlə məhv etmək olmaz, dağıntılar, ruzisizlik gətirmək olmaz! Tək ruzisizlik ötüşür, insanlar bir təhər bunu ötüşdürə bilir, amma bunun dalınca elmsizlik gəlir, cahillik gəlir. Gör, bir bəşərin səhvi nə qədər səhvləri yaradır. Hər bir bəşərin yaranışı kamil yaranış olduğu üçün onun cavabdehliyi də böyükdür. Böyük Yaradan Deyir (V bölmə):

“132. Bəşər — yaranış, kamil yaranış, — Müqəddəslikdən yaranış, Mənim Rəhmimdən Yaranış.

133. Ey bəşər, cavabdehliyin az deyil, kamil yaranışın az deyil; Işığımdan yaranışsan, — varlığın az deyil, Yer məkanın kiçik deyil, — sənin olmayan sən deyil, məkanlarla məkanlıdır, kainatlarda məkanlıdır; Hərəkətdə hərəkətli, Vəhdətimdə hərəkətli, ahəngərlə hərəkətli”.

Heyvanat da yaranışdır, — təkrar yaranışdır. V bölmədə Deyilib:

“124. Cahilləşən bəşər varlıq qədərini dəyişməz, — əbədi yaranış dəyişməz; cahilləşən, vəhşiləşən bəşər (varlıq) özünə təkrar yaranış istər, yaranışı dəyişməz.

126. Kamil ikən cahilləşən, cahillikdən vəhşiləşən, vəhşilikdən – vəhşi yaranış”.

Kamil yaranışın səhvi, gör, nələri yaradır! Allah məhv edə Bilərdi, amma O, Səbrlidir.

Biz zorakılıq gətirmirik. Biz Allahın Adını dedik, Adından demədik.

F.— İndiyə qədər heç kim bizim günahkar olduğumuzu bizə söyləməyib, güldən ağır bir söz mən sənün ünvanına heç kimdən eşitməmişəm.

ƏRƏBİSTAN YARIMADASI

F. — Bibliyadakı əfsanələrə əsaslananlar bildirirlər ki, təxminən e.ə. 2379-cü ildə Nuh dövründə böyük daşqınlar olmuş Babilistanın ərazisini və Ərəbistan yarımadasının bütöv ərazisini su basmışdır. Buna “Nuh tufanı” və ya “Böyük daşqın” deyirlər. Mülahizələrə görə Kə'bə mə'bədi Adəm tərəfindən tikilmiş və buraya müqəddəs “Qara Daş” qoyulubmuş. Böyük Daşqın dövründə mə'bəd sular altında qalmış, sonralar isə İbrahim peyğəmbər və oğlu İsmail mə'bədi bərpa etmişlər və “Qara Daş”ı əvvəlki yerinə qoymuşlar. Bə'zilərinin mülahizələrinə görə məhz həmin “Böyük Daşqın” nəticəsində Mesopotamiyanın və Ərəbistan yarımadasının ərazisi qumsallıqlara çevrilmiş, bə'zilər isə Yer qabığının coqrafi dəyişikləri nəticəsində bu yarımada hissəsinin dənizdən qalxdığını güman edirlər. Ona görə də onun ərazisi qumsallıqlarla örtülmüşdür.

V.— “Sudan çıxması” deyiminin özündə də əlamət odur ki, əraziyə daşqınlardan sonra yenilik, işıq gəlmişdi. Işıq isə ancaq paklığa, sudan Paklığa gəlir. Ərəbistan yarımadasının özü də indi paklıqdadır. Daşqınlar dövrü keçdikdən sonra o ərazidə sular, yağıntılar azalmış, qumsallıqlar artmış və dəyişikliklərlə bərabər, yenilik — paklıq gəlmişdi. Işıqlıq var orada. Yer üzünün çox sahəsi bu cür olacaqdır. 2000-ci illər başlasın, insanlar görəcək ki, 2007-ci, 2010-cu, 2020-ci, 2030-cu illərdən sonra çox sahələrdə quraqlıq olacaq.

Ərəbistan yarımadası da müqəddəs Işıqladır, Tibet də, Hindistan da müqəddəsdir. O ərazilər İlahi bir Işıqdadır.

FƏRDİLİK

F. — İndi isə fərdilik haqqında eşitmək istəyirəm. Yə'ni deyək ki, cəmlərin içərisində mən də varam; bəs, hansı xüsusiyyətlərə görə bir fərd olmaq e'tibarilə mən digərlərindən seçilirəm. Hər hansı insanı, cismi, əşyanı, materialı, maddəni biz insanlar onların öz xüsusiyyətlərinə görə nisbətən tez tapıb bir-birindən ayırd eləyə bilirik. Digər tərəfdən isə “Yaranış” Kitabının IV bölməsində Deyilir:

“88. Nəhayətsiz kainatlarda fərd yoxdur, Yaranışa fərd yoxdur. Vəhdətlərə, ahənglərə fərd yoxdur, Cəmlər arasına fərd yoxdur.

89. Cismlərdə fərd, bəşərə fərd (*tək özü*) yoxdur.

90. Baxışında, — Səbrli Baxışında Yaranışlar arasına fərd yoxdur. Vəhdət axımında fərd yoxdur, cəmlər arasında cəmdir yaranış, Yaranış arasına fərq yoxdur.

91. Kainatlarda məkanlara fərd yoxdur, Işıq məkanı (*günəş*) ətrafında o məkanlara fərd (*tək*) yoxdur.

92. Fərdlər Yaratmadım, Cəmlər Yaratdım, Yaranışa, bəşərə fərq yoxdur.

93. Kamilliyə fərq yoxdur, Elmlərdə elmlərə fərd (*tək*) yoxdur. Cəm yaranış — Vəhdətimdə yaranış, yaranışa fərq yoxdur.

94. Bəşəri bəşərdən ayırmayın, — özünüzü Özünüzdən ayırmayın; özünüze ayırmaq istəyəcəksiniz, — özünüzü Özünüzdən ayırmayın.

95. Cəm Elmlər — fərdə deyil, elmlər elmlərdir, fərdə deyil”.

Bu Deyimlərdən başa düşürəm ki, hər hansı insan özünü digərindən, digərlərindən nə aşağı, nə də yuxarı tutmamalıdır. Məsələn, Məkkədəki Müqəddəs Kə'bəni ziyarət edərkən insanların hamısı eyni bir ağ örtümdə olduqlarından xarici görkəmcə varlı kasıbdan, alim savadsızdan, vəzifəli

vəzifəsizdən seçilmədikləri kimi. Amma həyatda, ümumi yaşayışda bizlər bir-birimizdən seçilirik.

Mən istəyərdim ki, İlahiyyət baxımından bu məsələləri mənə ətraflı aydınlaşdırasan.

V.— Deyirsən ki, ümumi varlıqlar arasında fərd yoxdur, mən Fikrətəmsə, o biri varlıqlardan fərqi nədədir?

F.— Bəli.

V.— Fərd e'tibarilə heç bir varlığın Böyük Yaradanın Nəzərində heç bir üstünlük fərqi yoxdur. Amma biz hamımız Vəhdət bağlılığında yə, deyək ki, Fikrət Böyük Yaradanı çağırırsa, yaxud ona dua edirsə, deməli, bu andaca Fikrət başqalarından seçilir; Böyük Yaradan elə bu andaca arada yaranmış işıq zolağında onu Görür və Eşidir.

Zahiri baxımdan sən qabağına qoyub çəkdiyini iki "Astra" siqareti qutusunun biri o birindən seçilmir. Amma, deyirsən ki, bu qutu ilə o biri qutunun fərqi nədədir? — Cismanilik e'tibarilə onların fərqi yoxdur. Cismaniliyə görə cism cismdən fərqlənməz. Fərq onların özlüklərindədir. Bəşərin də özlüyü var, bəşərdən fərqi yoxdur; bəşərilikdə fərq yoxdur. Özlük bəşərin zəkasıdır, əqlidir, etdiyidir. Cismlərdə də özlüyü daşdır, özlüyü metaldır, özlüyü taxtdır və s. Xassələrinə qalmış olsa, metalın etdiyi ilə daşın, yaxud taxtanın etdiklərinin, funksionallığının fərqi var. Odunun, kömürün, neftin, suyun, torfun hərəsinin öz işi var, yə'ni özünə, öz ətrafına yığdığı qədəri var və bunlar da ətrafla bağlılıqdadırlar, vəhdətdədirlər. Belə olan halda, deyirsən ki, cəm varlıqlar, cəm bəşər hamısı eyni anda Allaha özlərinin müxtəlif müraciətlərini etmiş olsalar, onda bir az qarışıqlıq yaranmış olar. Təsəvvür elə ki, bəşərin hamısı eyni anda ya çağırır və yaxud da heç birisi çağırır. Hər iki halda arada sədd yaranmayıb və, bu, o demək deyil ki, onlar Ondən təcrid olundular. Burada təcriddən söhbət etmək olmaz...

F.— Deyək ki, mən bəşərim, o isə, cismdir. Əgər əqlimi, təfəkkürümü nəzərə almasaq, mənle o cismin fərqi nədədir? Cəm yaranış içərisində mənim özlüyüm, Fikrətliyim nədədir?

V.— Bilirsən, artıq, bu, çox böyük anlamdır. Bunu dərk

etmək üçün Böyük Yaradan V bölmədə Deyir:

"29. Yaranışlar adlıdır — öz yerində adlıdır. Yaranışlar boşda deyil, boşluqda deyil, məkansızlıqda deyil".

F.— Deməli, sən yenə də yadıma salırsan ki, istər Zərrədən yaranmış biz adi insanlar olsun (olaq), istərsə də İşıqlı Müqəddəslər (peyğəmbərlər) olsun, hamımızın İlkimiz Müqəddəslikdəndir və biz adi insanlar çoxlu-çoxlu tə'yinatlar almışıq və indi də mən Fikrət bu indiki bəşəri tə'yinatımdayam.

V.— Bəli. İndi sən Fikrət bu andaca Böyük Yaradanı çağırırsan, O, həmin İlkim Fikrəti kainatlarda izləyə - izləyə Nəzərində Gəlir sən bu Yer məkanındakı indiki bu stulun üstündə oturmuş və vəziyyətinə və Bilir ki, çağıran məhz həmin Fikrətdir. Bilirsən, təsəvvür et ki, sən bütünü tarixini biz kino lenti vasitəsilə işıqlandıraraq ekranda baxsaq, hətta sərf olunan vaxtın qısaldılması xatirinə ayrı-ayrı epizodları seçib baxsaq, yenə də neçə günlərlə, aylarla ekran qarşısında oturmağa məcbur olarıq. Amma O, həmin də andaca Bilir ki, Onu çağıran məhz Həmin bu Fikrətdir.

İndi, deyək ki, Fikrətlə bərabər Yer üzündə 1000000 bəşər Böyük Yaradanı çağırırdı, və yaxud, 1000000 cism yanır, ya dağılır, ya da bunları bomba ilə partladılar. Bu cismlər sözlə, dilə çağırmasa da, bağlılıqları ilə Böyük Yaradanı "çağırır" ki, "məni (bizi) dağıdırlar, zorakılıq edirlər". Böyük Yaradan İşıq bağlılığı ilə o cismləri Görür və onların özlüyünə Baxır.

F.— Böyük Yaradan İşığın qədərinə Baxır? İşığın qədərinin azlığı ya çoxluğu ilə cismlərin o halını Tə'yin Edir?

V.— Yox, İşığın qədəri ilə deyil. Məsələn, biz səcdədə durmuşuq, deyək ki, namaz qılırıq, ya xristiyanlar Allahı çağırır, bunun elə bir fərqi yoxdur, ancaq, hər bir halda səcdədə duranlarla Böyük Yaradan arasında Müqəddəs İşıq zolağı yaranır. Biz Böyük Yaradana onda İşıq zolağı ilə bağlanırıq. Bu, işin bir tərəfidir...

F.— Yeni məsələ budur ki, bu Rzayev Fikrətlə (və ya bunun İşığı ilə), digər bir Fikrətin (və ya onun İşığının) arasında Böyük Yaradan üçün nə fərqi var?

V.— Fərq çoxdur. Deyək ki, bir şəhərdə 10 Fikrət var. "Fik-

rət” onların adıdır, adlığıdır, özlüyü deyil. Böyük Yaradan qarşısında hər bir Fikrətin özünün kamillik qədəri var, zəka qədəri var, etdiyi işlərin qədəri var, istəklərinin qədəri var, dünyaya baxışının qədəri var...

F.— Cismaniliyinin qədəri var...

V.— İndiki anda cismaniliyinin, maddiliyinin bağlılıq qədəri var, hazırlığı, yaxud qeyri-hazırlığı var... Görürsən, nə qədər komponentlər ortaya çıxır. Bunların hamısının əsasında demək olur ki, bu Fikrət o Fikrətdən fərqlidir. Ayrıca, əlahiddə bir fərd olmasa da, onun etdiklərində, çağırışında fərq vardır. Əgər Fikrətlərdən birisi “Allah, mənə niyə maşın göndərmirsən?” — iddia ilə deyirsən, deməli bu Fikrət o birisindən çox fərqlidir. Bunların Böyük Yaradana bağlılığının fərqi yoxdur, istəklərinin fərqi vardır, özlərinin qədərlərinin fərqi var.

A Y R I L I Q

V. — Deyilir:

“Mən Səndən ayrılmadım. Ayrıla bilmirəm, ayrılmadım. Ayrılmaq istəmirəm, ayrılmıram. Böyüklüyünü gördüm, Müqəddəsliyini dərk elədim, Müqəddəsliyindən ayrılmıram. Mən özümü Səndən uzaq sayıb, Səndən ayrılmıram” — bu, Böyük Yaradanın Özünə müraciətdir.

Amma bu Bağlılıqların içərisində Özlüyü var Böyük Yaradanın. Onun Özlüyündən məhz ayrılmıram. Mən bunu istəmirəm. Ayrılmaq istəsə də, ayrılmayacaq, heç bir bəşər, heç bir yaranış Ondan ayrılmayacaq. Onun Vəhdətindədir hər kəs, Onun Vəhdətindən ayrılmayacaq.

“Bəs, Böyük Yaradanın Özlüyü nədir?”— sualının cavabını bəşərə lazımdır ki, dərk etsin; bəşər bunu bilmək istəyir və ona can atır.

F.— Bəli.

V.— Cismin, maddənin, materiyanın özlüyü insanlar üçün açıla biləndir, bundan ötrü onların elmi vardır və öz elmlərini gələcəkdə daha da inkişaf etdirəcəklər. Amma Böyük Yaradanı bəşər görə bilmir. Odur ki, “Böyük Yaradanın Özlüyü nədir?” sualı bəşəriyyəti daim düşündürür.

Biz deyirik: “O, Böyük Yaradandır”. Buradan başa düşülür ki, O, yaradandır. “Böyük Yaradan” sözü həm də Onun adlığı kimi alınır. Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) deyir ki, “O, Allahdır”, Həzrəti Zərdüşt (ə.s.) deyir ki, “O, Ahura Məzdadır”, Həzrəti İsa (ə.s.) deyir ki, “O, Atamdır”. Bu adların içərisində vahid bir ad yoxdur ki, deyəsən: Onun adı budur. Təyinlənmiş bir ad yoxdur.

Böyük Yaradanın Özünə baxanda, Özü ilə üz bəz duranda, Ona heç bir ad demək olmur. Çünki, cəm kainatların, cəm varlıqların, cəm yaranmışların hamısının adları elə Onun Özüdür, Özü ilə bir bağlılıqdadır. Biz ancaq Özlüyünü deyirik. Həm də “Böyük Yaradan” deyəndə Onun Böyüklüyünü deyirik. Bu Böyüklük onun qabariti, əndaza ölçüləri deyil. Bununla Onun yaradıcılığının böyüklüyünü də ifadə etmirik. Böyüklük Onun Mehribançılığındadır; cəm yaranmışlar, cəm varlıq Onun Ətrafındadır. Soruşanda ki, “niyə O, Böyük Yaradandır?” — cavabı budur ki, “O, Təkdir”. Təklisinə görə deyirik ki, O, Böyük Yaradandır. Amma “O, Tək Yaradandır və Yaranışın hamısı Onun Ətrafındadır” demiş olsaq, gəlib çıxar Onun Özlüyünə. Adlıq, ad nə qədər tapmaq istəsən də, tapsan da Onu ifadə etmək mümkün olmur. Bütün Yer üzündə, qalan 5 günəşin ətrafındakı planetlərində yaşayan millətlərin, insanların dillərindəki sözlər vasitəsilə cismlərin, varlıqların adlarını desən də, deyib qurtarsan da, yenə də son nəticədə gəlib çıxacaqsan Onun Özünə, Özlüyünə və deyəcəksən ki, “bunları Yaradan Onun Özüdür”. Ona “Yaradan” deyəcəksən, çünki, Ona ad deyib, özlüyünü deyirsən.

Deyək ki, Həzrəti Zərdüşt (ə.s.) deyir “Ahura Məzda”. Bu sözün özündə böyüklük var. “Ahura Məzdan” sözü dilimizdə “Hörmüzd” formasını da almışdır ki, bu da əvvəla “İşıq” anlamımızla, “İşıq” sözümlə bağlıdır, Işıqlı olub, Işıqla hər şeyi Yaradır, yəni yaranışın əvvəli Odur.

[F.— Zərdüştiliyə aid uyğun ədəbiyyatda “Ahura” — ağa, cənab, allah, “Məzda” — müdrik, əqil, ağıllı kimi tərcümə olunur. Bundan başqa “ahu” sözü də vardır ki, Məzdyasnada “axu” sözü ilə ifadə edilir. “Ahu” zərdüştü ədəbiyyatına görə

insanda beş qüvvədən biridir. Bu qüvvə can, həyat, qüvvəsi və fitri hərərətdən ibarətdir. Onun vəzifəsi insan bədənindəki hərəkəti, işi və dəyişiklikləri nizama salmaqdır. Bu qüvvə insanla yaranır və onunla da məhv olur və aşağı dərəcəli qüvvə sayılır].

V.— Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) isə Ona “Allah” deyir.

[F.— Əli Himmət Bərki və Osman Kəsgioğlunun “Xətəmül-Ənbiya Həzrəti Məhəmməd və həyatı” kitabında (Ankara-1997) müəlliflər Qur’anil-Kərimin Zümər surəsinin 3-cü ayəsinə, Ankəbut surəsinin 61-ci ayəsinə əsaslanaraq “Allah” kəlməsinin Ərəbistanın bə’zi qəbilələrində lap qədimdən mövcud olduğunu güman edirlər və eyni zamanda alman şərqşünaslarının “Dinlər və əxlaq ensiklopediyası”na əsaslanırlar.

Onlar həm də əlavə olaraq göstərilər ki, bə’zi araşdırmalara görə “Allah”kəlməsi “əl-ilah” kəlməsi ilə bağlı olubdur. Həmin müəlliflər yazırlar:

“Onsuz da bu kəlmə haqqında araşdırmalar aparanaqlar onun “əl-ilah” kökündən olub müxtəlif tanrılara ad qoyularkən, Allah kəlməsinin qadiri-mütləq olan zati Əcəllə Alaya aid bir xas isim olaraq işlədildiyini söyləyirlər” (səh.22)].

V.— Görürsən, hər iki kəlmədə: “Ahura Məzda” və “Allah” kəlmələrində “ah” komponenti var. “Ah” — bağlılıqdır, “ah” — böyüklüyün özüdür. “Ah” — təəssüf deyil, “ah” — bizim ah çəkməyimiz deyil. Amma bunun da özündə bir əlamət var, bağlılıq var Allah ilə. Biz ah çəkəndə ani olaraq Allaha müraciət eləmiş oluruq, onu yadımıza salırıq və Onun köməyinə ehtiyacımızın olduğunu bildiririk. Yenə də deyirəm, Özlüyündədir Onun Özlüyü, Yaratdığındadır Onun Özlüyü. Ona ad tapıb demək olmur. Çünki hər bir insan cəm adlığın içərisindədir, yəni cəm yaranmışların içərisindədir.

Əgər ki, Böyük Yaradanın tək adı, adlığı olmuş olsaydı, əvvəlcə adını Göstərib Deyərdi, sonra isə Özünü Göstərərdi. Amma O, həmişə Özlüyünü Göstərir, Kainatları və onlardakı cəm yaranmışları Göstərir, bundan sonra isə Özlüyü ilə yaranmışları arasındakı Vəhdəti Göstərir. Elə sanma ki, bu Göstərişlər əsnasında varlıqları, yəni məkanlardakı canlı,

cansız nə varsa, Göstərərkən O, Özünün cismaniliyini Göstərmiş Olur. Yox, bu belə deyil. O, bununla bu yaranmışları Onun Özünün Yaratdığını Nümayiş Etdirir və həm də Özü ilə onlar arasındakı Vəhdətin də olduğunu, Özünün daima Yarıdıcılıqda Olduğunu Başa Salır. Hər bir halda, hər dialoqda sinxronik olaraq, O, həm Göstərir və, həm də, Deyir.

Yer üzündə hər bir bəşərə biz insanlar ad qoyuruq. Biz çoxuq deyə, özümüzü bir-birimizdən fərdiləşdirmədən ayırmaq üçün, birimizi o birimizlə səhv salmamaq üçün hərəməzin adlarımız var. (Yenə də yuxarıda bəhs etdiyimiz V bölmənin 29-cu Deyimini yadına sal). Bu adlar hər birimiz üçün nişanədir, nişan xarakterlidir, amma özümüzü fərdiləşdirməkdən ötrü deyil. Sən dilçisən, bunları məndən də yaxşı bilirsən.

F.— (Kitab rəfindən “Sözün Sirri — Səsin sirri” kitabını axtarıb tapır) — Dayan, sənə bu kitabdan bir-iki yeri oxuyaram; əvvəlcə 7-ci səhifədəki “Allaha müraciət” hissəsindən:

Şükür kərəminə, Allah!
İstəklər yerinə yetdi;
Yazıldı birinci hissə,
Sözlerle bəzəndi, bitdi.

"Al"-la başladım onu mən,
"Ah" ilə qurtardım həməni;
Ortada olaylar yazdım,
Öz adınla bitirdim mən.

Bu bənd “Al-l-ah” sözünü verir. Sonra isə 94-cü səhifədən oxuyuram:

Sənədir ümidim, Allah,
Sənə gətirirəm penah;
Məni ana — vaxta yetir.
Çəkən mən, eşit Sən "ah".

Burada sondakı “ah” — ah çəkmək mə’nasındadır.

Rəhm et mənə, uca Allah,
Ruhumu dağıtma, "et həmə";
Halım indi pisdir, Allah,

Qüvvə ver, halım olsun şən.

Burada 2-ci sətir “rəhm” sözünün mə’nasındadır.

Fəhm verdin mənə sən, Tanrı,
Fəhm kəsdirdi anlamları;
İfa etdim onu sözlə,
Şükr edirəm, uca Tanrı.

İndi sözümün canı aşağıdakındadır:

Kainat möhtacdır sənə,
Alisən, ucasan, Allah!
"Mühit" və "hal" gəlir səndən,
Ona verirsən nəfəs — "Ah".

Burada “mühit” və “hal” h fonemiin sözlərdəki ümumiləşdirmənin anlam və əlamətlərini göstərir. Bunun sonundakı “nəfəs — “Ah”” Allahın Kainatın hər tərəfindəki hərəkətlərlə, varlıqlarla Vəhdətdə Olduğuna işarədir.

Hərəkətlər, hadisələr
Törələr sənə "Ah"-ından;
Dünyada hər mikrocismə
Taqət verirsən "Ah"-ından.

Buradakı “Ah”-lar, sənə dediyin kimi, ah çəkmək deyil.

Nəfəsin maddi deyildir,
Nurdur, gərək ki, biz bilən;
Nahaqdır əlləşdikləri,
Görməz onu "kəşf eyləyən".

Yəni biz adi adamlar O Nuru, İşıqı görə bilmərik. Sən Vahid bilirsən ki, bu kitabı 1997-ci ilin əvvəllərində yazmışam və 1998-ci ilin İlk ayında çapa buraxılıb. Bunun fikirləşib yazdığım anlarında sənə bu cür, yəni, İlahiyyət aləmindən xəbərinin olub-olmadığını bilmirdim və sənə özümüz kimi adi bir insan kimi baxırdım. Sənə İlahiyyətinin İlkinini isə səndən 1997-ci ilin iyun ayında söhbətlərimdən eşitdim.

V.— Sən o vaxt mənim indiki söhbətlərimin elə eyniliyini, Özlüyünü demisən. Biz indi söhbətlərimizdə “Ah-ura Məzda”

və ya “Al-l-ah” adlıqlarını işlətdik. Sən də o vaxt görünür, bunlara möhkəm fikir veribsən. Fikir ver, “Boq” sözünün özündə də “ah” komponenti gizli iştirak edir ki, bu da “ağ” ilə bağlıdır.

F.— Əslində də elədir. “Boq” sözündəki “o” fonemi özü ilə Boq-un, Baq-ın, Bağ-ın, Bak-ın, Bah-ın təkliyini ifadə edir, yəni Allah Təkdir. “Al-l-ah” sözündəki birinci “Al” komponenti, azərbaycancasına düşünsək, ali olanı, uca olanı, əhatəli olanı, ortadakı l fonemi olayları, yəni Kainatdakı bütün “ol”-anları, yəni varlıqları, “ah” komponentindəki a fonemi isə yenə də həcmliyi, əhatəliliyi, yəni Allahın Özünün Nuru, İşıqı ilə Yaratdığı mühitin Kainatın hər tərəfini əhatə etdiyini göstərir.

“Ahura” sözündəki u fonemi həm uzaqlığı, uzunluğu, yəni böyük ölçülü olmağı, kainatın çox iri ölçülərə malik olmağını, həm də cövlanlılığı, yəni Kainatın öz içində qapalı olduğunu, sərhədlərinin olduğunu anladır. R fonemi özü ilə “yer” anlamını — məkanlılığı, “erq” anlamını — ışıq, istilik, mexaniki qüvvə və enerjinin digər növlərinə aid əlamətləri, “era” anlamını — vaxtı, zamanı (uzun müddətliliyi, daimiliyi), “ruh” anlamını — ruhun, ağıl-dərrakənin əlamətlərini və “ər” anlamını — canlıları və cansızları, fərdləri göstərə bilər. Axırıncı a fonemi isimliliyi, obyektliliyi (subyektliliyi) göstərir. Bu a fonemi həm də məkan əlamətini də göstərə bilər. Beləliklə, “Ahura” sözünü “özünün Enerjiləri, İşıqı və Ruhunu ilə Qüdrətli Olan, Kainata daimi Sahib” kimi anlama bilərik.

“Məzda” sözündə z fonemi güclü ışıq, güclü düşüncəni, güclü ağılı; d fonemi dayanıqlığı; zd — dayanıqlı güclü ışıq, ağıl və düşüncəni, Mə — özünə məxsusluğu, özünə birləşdiriciliyi, a fonemi isə isim əlamətini göstərir.

Beləliklə, “Məzda” sözünü “qüvvətli ışıq sahibi”, “güclü düşüncə bilən”, yəni “çox ağıllı”, “möhkəm ağıllı” kimi anlama bilərik.

Hər kəs fonemlərin bu əlamətlərini, bu uyğunluğu “Sözün sirri — sənə sirri” kitabından tapa bilər.

V.— Həm də “ah” komponenti “ağ” ilə bağlıdır ki, bu da

Böyük Yaradanın və Onun məkanının rəng göstəricisi ilə uzlaşır. 94-cü səhifədəkiləri axıradək oxu.

F.—“Ah” ilə “Ağ”, düz deyirsən ki, bir-birinə bağlıdırlar. “Ağ” rəng göstəriciliyindən başqa, həm də, “mühitə daxil olub, onda dəyişikliklər, yə’ni, başqa sözlə desək, yaradıcılıq edə bilməyi” də nəzərdə tutur.

İndi oxuyuram axıradək:

Ey hər varlığa səbəbkar,
Haqqın varlığa bir açar;
Qüvvələri nizamlarsan,—
Hərəkətlər də baş tutar.

Enerjilərin müxtəlif,
Düşüncələrə dayaqsan;
Sən hər işığa səbəbsən,
Çünki, böyüksən, Allahsan!

Potensiallar fərqi
Yaratdığın bitki, heyvan;
Bu canlılar aləmində
Düşüncəyə çatıb insan.

Biz gəldi-gedərik, Allah!
Bülövdəki qığılcım tək;
Vaxt çatmayır tam anlayaq,
"Axır çatıb" – deyir fələk.

Anlağımıza kömək ol,
Onu əsirgəmə bizdən;
İnsanlıq durduqca yüksəlt,
İndiki səviyyəmizdən.

Qoy, hər bir insan, cəmiyyət
İnsanlığın qədrin bilsin,
Dərk etsin elmi dünyanı,
Onu sənə yolu bilsin.

Duaçıyam sənə, Allah,
Sonsuzluğun özü qədər;
Vaxt çatanda apar məni

Öz ali təxtinə qədər.

Onu da deyim ki, sənin İlahiyyat aləmindən indi mənə öyrət-diklərini o vaxt bilmədiyimdən, bu bəndləri yazanda bə’zi xətalara da yol vermişəm. Məsələn, anlamışam ki, hər kəs Böyük Yaradanın Ali Təxtinə qədər gedib çatamır. Yaxud da, “biz gəldi-gedərik” deyəndə bədənimizə, cismaniliyimizə işarə vurmuşam və bilməmişəm ki, ruhən biz işıqlıq və Əbə-diyik deyə, təbii (cismani) ölümü nəzərə almasaq, Ölüm də bizim üçün yoxdur; məsələn “Yaranış”ın IV bölməsindəki:

“127. Ölüm yoxdur, Ölümsüzlükdə ölüm yoxdur. Yaranışların təkrarı var, ölüm yoxdur. Əbədiyyətdə yaranış var, müddətində qayıdış var. Ölüm yoxdur, Əbədiyyətdə Ölüm yoxdur. Əbədiyyətdə əbədi yaranış – əbədiyyətdə Ölümsüz yaranış” – Deyimini onda heç eşidib, bilə bilməzdim.

V.— O, Yaradan Əbədidir ki, biz əbədi yaranışıq.

F.— Kitabda da bu verilib ki, sözlərdəki fonemlərin tapılan əlamətləri və vəzifələri universalilər təşkil edir və hər bir dilə tətbiq oluna bilərlər. Məsələn, 15-ci səhifədə yazılıb:

Bu əlamət, vəzifələr
Universaldır, tətbiqli
Olsun Azərbaycan dili,
Olsun rus, ya alman dili.

V.— Biz burada dillərin birinin digərindən üstün olduğunu iddia etmirik. Biz demirik ki, bu elmlilik ancaq Şərqi dillərinin, Azərbaycan dilinin üstündədir, çünki, bütün dillər bir-birinə bağlıdır və eyni Kök üstündədir. Böyük Yaradan “Yaranış” Kitabının II bölməsində bu barədə deyir:

“61. İlkdən bir kökdən, bir danışan Yaranış.

62. İlkdən İlk – Sözlədir, bir kökdə sözlədir, söz Mənimlədir, Özlədir. İlkdən söz Sözlədir, bir kökdən, bir kökdə, – Sözlədir. Ayrı deyil, özlüyü ilə Özlədir, bir kökdə Sözlədir.

63. Xalq xalq yaratmadı, xalq dil yaratmadı, İlkdən söz – Mənimlədir, – Mənlədir, bir Kökdən, bir Sözdən, Mənim-

lədir, Mənlədir. İlkdən, Yaranışdan, söz Sözlədir, bir kökdən, bir kökdə söz sözlədir. İlkdən Cəm Yaranış Mənlədir, Mənlədir.

64. Söz bir kökdə Sözlədir, ayrı deyil, Sözlədir, «göz» gördüyün – gözlədir, «söz» dediyin – Sözlədir, bir Kökdəndir, Sözlədir”.

III bölməsində də:

71. Söz Mənimlədir, Özlədir, İlkdən söz – Sözlədir, Bir Kökdə, Sözlədir. Danışiq – bir kökdən, – sözlədir. Göndərilənlər arasında söz Sözlədir, Bir Kökdən, Sözlədir. Anlam danışığıdır, sözlədir, ünsiyyət sözlədir, bir Kökdən sözlədir.

83. O məkana İlk övladlar gəldi, Böyük Yaradan Baxışında gəldi. İlk övladlar o məkana gördü, məkanda varlıqlar gördü, varlıqlara ad deyildi. Dilə «dil» deyildi, İlk Sözlə bir kökdən ad deyildi (*cismlərə, varlıqlara*). Dildən dil artdı, ünsiyyətə dil artdı, ünsiyyətə söz artdı.

86. Axtardılar, tapdılar. Tapılanlar tapıldı, görüşənlər görüldü. Söze söz gəldi, o məkanda sözlərə söz gəldi. İlk övladlardan yeni söz gəldi. Hər cismə, hər varlığa, hər hərəkətə ad deyildi, ad gəldi; Müqəddəslər arasında Bir Kökdə Danışığa, o Kök üstündə yeni söz gəldi, ad deyildi, ad gəldi. İlk övladların baxışında, varlıqların özlüyünə ad gəldi”.

Cəm insanlar, cəm bəşəriyyət Bir Yaradanın Dilində, Onun Qoyduğu qayda-qanunların əsasında danışır. İlk dəfə **“Yaranışdır, Yaranışdır, Yaranışdır”** – Deməklə Böyük Yaradan eyni bir Kök üstündə dillə danışmağın da əsasını Qoydu.

Beləliklə, deyirik ki, insanın adının özü bir istiqamətdir. Əgər, biz “Fikrət”, yaxud “Vahid” deyiriksə, müraciət ediriksə, danışığımızın, ünsiyyətimizin, fikirlərimizin yönəlmə zolağını uzadıb açmış oluruq. “Daş”, “dəmir”, “şüşə”, “Günəş” və s. dedikdə də zəkaya, zəkalara istiqamət vermiş oluruq.

Sən kitabının adını qoyubsan “Sözün sirri – səsin sirri”.

F.— Bəli.

V.— Bu, sirr deyil; bu, niyə sirr olur? Sən insanlara sözün,

dilin özünü açırsan. İndiyə qədər başqaları üçün sirdir, sənin üçün isə İşıqdır. Sən İşığı açırsan bu bəşəriyyətə, dilə, dilçiliyə. Dilə dil gətirmirsən, dilə onun dilliyini deyirsən, funksiyasını açırsan. O cümlədən, biz bu “Yaranış” Deyimlərinə aid deyimlərimizlə, açımlarımızla heç bir inqilab edib yenilik gətirmirik bu dünyaya.

F.— Elədir.

V.— Biz olanı olduğu kimi deyirik, – bizim nə həqqimiz var götürək özümüzdən özfəaliyyət dərnəyi açmaq burada və nə isə özümüzdən deyək? Biz kimik ki? Nə haqqım var Yaradan adından öz istədiyimi danışam? Öz istədiyim yoxdur axı; nə təhər ola bilər ki, kamillik adında bundan o tərəfi yoxdur, və bunu, olanı qoyasan bir kənara, başqa şeylər danışasan? Bu, mümkün deyil, həqiqətin isə başqa mexanizmləri də yoxdur ki, onu dəyişə biləsən. Çünki, bilgini sən Ondan alıbsan, – sən onu deyirsən, – bunu başqa cürə demək olmaz; necə deyə bilərsən?

F.— Elədir.

V.— Bu bilgini başqa cür deməkdən ötrü, gərək qaranlığa, qaralığa gedəsən, qaralığı, Qara varlığı təsdiqləyəsən. Ona da qalxammazsan. O, qaldırmır, o Qara varlıq çırpır yerə. Amma Böyük Yaradan Qaldırır, axı!

Qalxmaqla dərk eləyə bilərsən, sürünməklə necə dərk etmək olar?

“NƏ AXTARIRSAN?”

V.— Qalxırsan Böyük Yaradan Məkanından baxırsan bütün bu qalaktikalara, İlahi, bu gözəllikdən yoxdur, bu biçimdən, bu simmetriyadan yoxdur; bir-birinə bağlılıqdır, amma elə gözəldir, elə gözəldir...

Saysız, qədərsiz məkanların, bu yer dili ilə desək, ulduzların gözəllikləri, işıqları var; bunlardakı işıqlara bax!..

Yə'ni bütün bu küllün içərisində, gör, necə gözəlliklər var ki, deyirsən: “elə gözəlliyin Əvvəli Sənsən”. Deyir: **”Gözəllik yoxdur, Yaranışın özü gözəldir. Mən gözəllik Yaratmadım, Mən İlki Yaratdım; İlkin özü gözəldir”**. Biri-biri ilə simmetrik bağlılıqlar var ki, deyirik “gözəldir”. Biri-birinə vəhdət bağlılığı var ki, deyirik: “gözəldir”, yə'ni, biribirinin təkrarına deyirik ki, ”bu, gözəldir”. Böyük Yaradan da Deyir ki, **”bunun İlki elə odur, – İlki Bağlılıqdadır ki, sən deyirsən: “gözəldir”. Gö-zəlliyin İlki Mənəm. Elmin Əvvəli Mənəm. Işığın Əvvəli Mənəm. Sən Əvvəli Əvvəllə görürsən, İlki İlə görürsən, Işığı Işıqla görürsən; Mən Göstərirəm, görürsən, Mənim Nəzərimlə sən görürsən. Sən bu anda Mənim Vəhdətimə bağlısan, Bağlılıqda Baxırıq (*Baxıram-baxırsan*). Mən nə-yə Baxıramsa, sən o qədər görürsən. Mən nə Görürəm-sə, sən onu görürsən. Mən nə Göstərirəmsə, sənə onu Göstərirəm; tamlığını Göstərmirəm, qədərini Göstərirəm. Sən Qədərin içərisində olub, Özlüyünü axtarırsan, sən başqa bir yaradanı da axtarırsan”**. Yə'ni, İlahi, bu qədər Nəhayətsizliyin içərisindəsən, baxırsan ki, bu Yaranışa kömək üçün başqa Birisi də var? – baxırsan, baxırsan, – Yoxdur! Görürsən ki, yenə Tək Özüdür. Onun bir Baxışı var: Baxır, Deyir: **”Yaradan Mənəm, Təkəm, nə axtarırsan? İlk Mənəm, Mən Özüməm; Göstərdiyim Mən Özüməm, Yaradan Mən Özüməm, Təkəm, Mənim Özüməm. Baxdığın Mən Özüməm, Baxdığımız (*Mənli-sənli*) Mən Özüməm, Göstərdiyim Mən Özüməm. Yoxdur Məndən, Məndən ikincisi Yoxdur. Mən Yaradanam, Rəhmimlə Yaradanam, Işığımın Işıqla Yaradanam, – nə axtarırsan? – Başqası Yoxdur! Olanmazdı. İlk mənəm, Yaradan Mənəm, Işıq Mənəm. Rəhmimlə Yaradanam, Işığımın Işıqla Yaradanam. Əvvəl Mənəm, amma son Deyiləm. Əvvəl Mənəm, Əbədiyəm. Əbədiliyimin əbədiliyi Işıqdandır, Işıq Mənəm. Sıxılacağamsa, Qaranlıq gələcək, Qaranlıq yığılacaq Ətrafıma. Kainatlar Qaranlıqdan məhv olsa da, Mən məhv Olmaram, Əbədiliyim Işıqdadır, Yerimi Dəyi-**

şib yenə Yaranış Yaradacağam; Yaranışın Əvvəli Mənəm, Işığın Əvvəli Mənəm. Rəhmim əvvəli Mənəm, Sevincin əvvəli Mən, Gözəlliyin əvvəli Mənəm. Kamilliyin əvvəli Mənəm. Əvvəl məhv olmur, – nə axtarırsan? Bu qədər küllü Göstərirəm sənə, bu qədər Gözəlliyin Özünü Göstərirəm sənə, – nə axtarırsan? Nə axtarırsan, Yaradan Mən, Göstərən Mənəm, Mənimlə bərabər gördüklərdən nə axtarırsan? Gözəlliyin Özünü görürsən, Varlığın Özünü görürsən, cismlərə bax, gör! – nə axtarırsan? Cəmlər Bağlılıqdadır, Bağlılıq içində nə axtarırsan? Sən də bir bağlılıqdasan, Bağlılıq içində nə axtarırsan? Sənin özün bağlısan, cəmlərə bağlısan, cəmlər Cəmə bağlıdır, sən özün Cəmlə Mənə bağlısan, – nə axtarırsan? Biz Hamımız Bir Vəhdətdəyik, Vəhdət Göstərirəm, Vəhdətin Əvvəli Mənəm, – nə axtarırsan? Niyə axtarırsan? Sən Məni görürsən, Mən səni Qaldırmışamsa Özümə, sənə Göstərmək üçün Qaldırmışam Özümə. Ehtiyacım yoxdur. Niyə Deyirəm? – bəşər özündən uzaqlaşib, – Deyirəm. Qaranlıq dağıdandır. Bəşər özünə qaranlıq gətirir, özündən uzaqlaşib, İlkəndən uzaqlaşib, – Deyirəm.

Bu Deyimləri Göndərirəm ki, bəşər Özünə qayıtsın, sən yox. Sən də özünə qayıdırsan, niyə sən onlardan uzaq idin? – Yox. Səni Özünə Qaytarıram əvvəlcə özünü dərk edəsen. Özünü dərk eləyə bilməsen, sən onlara dərkini deyə bilməzsən. Əvvəlcə özün dərk eləməlisən Yaranışı ki, Yaranışı deyə biləsən. Işığınə Qaytarıram, sən Işığı deyə biləsən. Sən Məni deyirsən, Mənim Işığımı deyirsən. Səndə Işıq Zərrədir, Paydır, qədərdir, Mənim tikəmdir səndə. Amma Mən sənə külli Işığımı Göstərirəm, Özlüyümü Göstərirəm, – nə axtarırsan? Məndən Başqası Yoxdur”.

Halbuki, yoxdur; axtarırsan, axtarırsan, axtarırsan..., külli Ellipsoidin içərisində Yoxdur Ondan Başqası; kənarına da çıxırsan bu Ellipsoid Kainatın, Ovalın kənarında axtarırsan, başqa bir Yaradanın olduğunu görmürsən. Qayıdıb qərribə bir Baxışla Baxır: **“Nə axtarırsan? Əvvəl Mənəm, Işıq Mənəm,**

Yaradan Mənəm, – nə axtarırsan? Kənar yoxdur. Kənarın kənarı var, Kənarı deyən var. Gələn gələcək, o kənarı deyən olacaq. O da bir varlıqdır. Biz bir-birimizin əksinə Durmamışıq, – nə axtarırsan? Qaranlığı gör ki, Qaranlıqdır O, Qara varlıqdır O. O, İlkdən ayrılıandan Qara varlıqdır. Nə axtarırsan? – Qaranlığı da Göstərirəm, İşığı da Göstərirəm sənə. Sən ikincini niyə axtarırsan? – Yoxdur. Yoxdur ki, görmürsən. Olsa, görərsən. Külli görübsənsə, – Varlığını görübsən, Olduğunu görübsən, Olanını görübsən. Olan ikinci var idisə, ikincini də görəcək idin. İkinci yoxdur”.

F.— Bayaq deyirdin “O, qəribə bir Baxışla Baxdı və Deyimlərini Dedi”. O qəribə Baxış qınayıcı, məzəmmətli, yaxud kinayəli idi?

V.— Yox. Çox Mülayim, çox Mehribandır O Baxış. Yer üzündə heç bir insanın baxışında bu cür mehribançılığı mən heç bir vaxt, hətta, öz körpəsinə süd verən ananın da baxışında görməmişəm. Yoxdur o Mehribançılıqdan Yer üzündə. O, hər kəsə, hər varlığa Mehribandır.

F.— Böyük Yaradanın Deyimində “**Sıxılacaqamsa, Qaranlıq gələcək, Qaranlıq yığılacaq Ətrafıma**” ifadəsini eşitdim. Böyük Yaradanı kim, nə məcbur edə bilər ki, Sıxılsın?

V.— Biz insanların özümüze yığdığımız qaranlıqlardan, qaralıqlardan başqa heç kim, heç nə. Demişdim sənə ki, bizim özümüz müharibələrimizlə, yalanlarımızla, maddiliyə, varlanmağa həddindən artıq can atmağımızla və s. pis işlərimizlə Qara varlığa kömək etmiş oluruq, böyük-böyük qaranlıqlar toplayırıq və bunla da ətrafımıza, məkanlara, qalaktikalara da dağıdıcı təsirlər edirik. Beləliklə, bundan Kainatın özü belə dağıla bilər ki, Böyük Yaradan da bizi xəbərdar Edir. Digər tərəfdən isə Böyük Yaradan Qoymaz ki, dediyimiz Kainat katastrofu, Kainat dağıntısı baş versin. Lazımı anda Kainatın xilasını naminə Qiyamət gününü ayrıca olaraq yalnız Yer üzünə Göndərə Bilər.

BÖYÜK YARADANDAN GÖNDƏRİLƏNLƏR

F.— Vahid, bir il, ya da ilyarım bundan qabaq Həzrəti Peyğəmbər Mühəmməd (ə.s.)-in mağarada oturarkən necə Cənabi Cəbrayıl (ə.s.)-ı gördüyünü və İlk Deyimləri necə aldığı barəsində mənə müxtəsər söhbət etmişdin. İndi o əhvalatı yenidən bir qədər geniş, həm də sənə necə Göstərilmişdi, eləcə də nağıllamağını istərdim.

V.— Həzrət Mühəmməd (ə.s.)-in Peyğəmbərliyə gəlişi İlkdən Böyük Yaradanın ona Verdiyi Bilgilərin üstündə idi. Bilgilər alınırdı, amma onların özlüyü Böyük Yaradan tərəfindən hələ Açılmırdı. Bu səbəbdən, bu Bilgilər başda ağırlıq yaradır. Bu, ağrı, bu ağırlıq heç də soyuqdəymənin, ya da başqa bir xəstəliyin gətirdiyi ağrı, yaxud ağırlıq deyildi; bu İlahi bağlılıqdan, vəhdətdən gəlmə idi, onun nəticəsindən idi. Təsəvvür et ki, informasiya alınır, amma o informasiyanın özü açılmır. Bu informasiyaların hamısının müəyyən ana qədər müddəti var ki, bu andan sonra onların özlüyü, mayası, cövhwəri Açılacaqdır.

Böyük Yaradan Deyimlərindən bilirsən ki, İlkdən hər bir varlığa bir Ağ geyimli, yə'ni bir Müqəddəs ayrıldı; Onlar icraçıdırlar, icraatdadırlar. İnfomasiyaların Gətiricisi, bir Ağ geyimli Müqəddəs vardır ki, bu, Cənabi Cəbrayıl (ə.s.)-dır. Onu Yer üzündə baş mələklərdən birisi kimi tanıyırlar. Cənabi Cəbrayıl(ə.s.)-ın (Qavriil-in) icrası Elmi Bilgini, İnformasiyanı gətirməkdir, qavratmaq, dərk elətdirməkdir. Cənabi Əzrayıl (ə.s.) isə canaparandır. Gör, nə qədər fərqləri var onların icraatlarında. Odur ki, Müqəddəslərin hər birinin ümumən icraatda olduğuna baxmayaraq, hərəsinin Təyin olunmuş öz icraçılığı, öz funksionallığı var.

Bütün peyğəmbərlər kimi, Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-a verilən İlahi İnformasiyaların, Deyimlərin Açım müddətləri olduğundan, əvvəllər o da əziyyət çəkirdi, düşüncələrdə idi; çünki, Böyük Yaradan bu müddətlər ərzində onu Hazırlayırdı. Peyğəmbərlər uzun illər ərzində Hazırlanırlar. Əgər, deyək ki, İsa, çox cavan — 30 yaşında peyğəmbərliyə gəlibse,

Mühəmməd (ə.s.) 40 yaşında, Musa isə daha gec peyğəmbərliyə gəlir. Bunların yaşlarının da öz bağlılıqları, əlaqəlilikləri var. 40 yaş informasiyaların tamının açılması müddəti-dir və, buna baxmayaraq, o, uzun illər boyunca hazırlanıbdır.

Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-ın bu halında Göndərilən bir Ağ geyimli, yə'ni Cənabi Cəbrayıl (ə.s.) informasiyaları Deyimlərlə bərabər, birlikdə ona verməyə başladı.

Bəs, həzrəti Mühəmməd o insanlardan, o icmadan uzaqlaşmış dağlara tək-tənha niyə çəkilibdi? – Çünki, o aldığı informasiyalarla insanların özlərinin aparmaqlarının və ya dünyanı dərk etmələrinin arasında müqayisəedilməz dərəcədə fərqləri görürdü. Həm də insanlardan uzaqlaşmış ki, informasiyaları maneəsiz, rahat ala bilsin. Əlavə səslər arasında, düzdür, informasiya alınır, amma bu səslərin ona maneçilikləri də olur. Başı tamam yorğunlaşmasın deyərək, o, Məkkədən kənaraşmışdı. Əvvəllər otururdu dağların arasındakı daşların üzərində. Bir müddətdən sonra isə, özünə tamam sakit yer axtardı və bir mağara tapdı.

F.— Bu, yazılanlara görə, Hira dağındakı mağara imiş.

V.— Bu, balaca bir mağara idi. Onun içərisi daha rahat idi və orada oturuş tərzi belə idi ki, hər iki ayağını uzatmazdı, dizlərini qatlayardı və ayaqları üzərində oturardı. Aldığı informasiyaların Qeybdən olduğunu bilirdi.

Günlərin birində, havanın boz, tutğun vaxtı idi. Amma, bu, cansıxıcı deyil, paklıq gətirici bir hava idi. Həmin bu anda mağaradan kənarda, yüksəklikdə bir Ağ geyimlini gördü. Sonradan biləcəkdiki ki, bu Ağ geyimli Cənabi Cəbrayıl (ə.s.) imiş. Elə bu andaca üzünü aşağıya, torpağa doğru başını əydi; sanki, gördüyü Ağ geyimliyə səcdə edirdi. Sonralardan özünün bu vəziyyətini, bu pozasını namaza da gətirmişdi. Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-ın o ana qədər aldığı informasiyaların, bilgilərin özlüyünü Cənab Cəbrayıl (ə.s.) indi ona verdi. Həzrəti Mühəmmədə aydın oldu ki, indiyə qədər aldığı Bilgilərin mənbəi Böyük Yaradan imiş. Məsələn, Qur'anda bu, Təkvir surəsində (81) (səh. 311) belə yazılmışdır: “23. **And**

olsun, Cəbrail-i açıqdan açığa bir üfüqdə görmüş o”; Qiyamə surəsində (75) (səh. 304) isə: “16. **Sən-ə vəhy olunanda Qur'an, dərhal dillənmə, dinmə.** 17. **Onu Sən-in ürəyində cəm eləmək, onu Sən-ə oxutdurmaq Biz-im öhdəmizdədir.** 18. **Cəbrail-in diliylə onu oxuduqda Sən-ə, dinlə.** 19. **Onun Sən-ə açımı da Biz-im öhdəmizdədir”.** Böyük Yaradan Cənabi Cəbrayıl (ə.s.)-ın vasitəsilə onu Bilgiləndirmiş.

Cənabi Cəbrayıl (ə.s.)-ın duruşu yer səthində deyildi, ondan qopmuş vəziyyətdə, havada idi. O, ayaq üstündə, böyük bir əzəmətdə, ağ işıq içərisində, Ağ geyimdə idi. Cənabi Mühəmməd Onun çox rahat vəziyyətini görürdü. Bu, qorxu, təlatüm gətirici deyildi.

Cənabi Cəbrayıl (ə.s.)-ın görünməyi və informasiya verməyi çox az müddətə idi və tez də gözdən itdi, yox oldu. Cənabi Mühəmməd (ə.s.) yenə də baş əyərək səcdəyə gəldi və şükürlər etdi. Ona böyük bir aydınlıq gəlmişdi.

Cənabi Mühəmməd (ə.s.) onu mağaranın içərisindən görmüşdü. O isə, mağaradan uzaq idi. Mağaranın içərisi qumluq deyil, kiçik daşları olan torpaq idi. Bu daşlar Cənabi Mühəmmədə əziyyət vermirdi, böyük deyildilər. Bura rahatlıq gətirirdi.

Mağaradan çıxdıqdan sonra sevinc içində, Məkkədə olan evinə gəldi. Yol boyu insanları görürdü, amma onları, elə bil ki, sezmirdi, çünki, hələ də fikrən gördüyü və aldığı Informasiyaların, Deyimlərin içərisində idi; bu böyük təəsürat onu bürümüşdü. Düzdür, o, titrəyirdi, amma, bu, qorxduğundan deyildi.

F.— Bu, həyəcan idi?

V.— Yox, bu, həyəcan deyildi. Ümumiyyətcə, elə olur; təəsüratdan balaca üşümə kimi gəlir. Amma, bu, çox rahat, sakit anlardır, təlatümsüzdür. Çox böyük rahatçılıq anlarıdır, ona görə ki, bütün indiyə qədər aldığı informasiyalar, bilgilər başda yerbəyer olurlar, onlar tamlığa gəlir.

Evə çatdıqda bürələndi. Bu bürələnməklə, elə bil ki, o, bağlandı Kainatın özünə, Böyük Yaradanın Özünə. O, yenə də

öz daxilində sakit idi. Bu bürələnmək, bu formanın alınması onun özündən asılı olmur, bütün bilgilərin bir yerə, bir topluma yığılması nəticəsidir.

Həmin günün axşamı, gecəyarısından sonra, daha doğrusu, səhərə yaxın, saat 3-dən sonra Cənabi Cəbrayılı bu dəfə evindən gördü. Cənabi Cəbrayıl (ə.s.) evindən bir qədər kənardə idi. Bu dəfə Cənabi Mühəmməd (ə.s.) üçün bilgilərin tamlığını açdı, yeni Deyimlər verirdi.

[F.— *Bu bərədə Qur'anil-Kərimdə Deyilir:*

Muddəsir surəsində (74): “1. **Ey örtüyünə bürünən! 2. Qalx ayağa, xəbərdarlıq elə. 3. Uca tut Rəbb-inin adını. 4. Təmiz saxla paltarını. 5. Çirkindən uzaq ol.**”

Müzəmmiin surəsində (73): “1. **Ey örtüyünə bürünən! 2. Qalx ayağa gecələr, yatmağını azalt bir az. 3. Gecənin yarısında, yaxud bundan bir az öncə, 4. yaxud bundan bir az sonra aram-aram Qur'an oxu. 5. Biz Sən-i ağır bir kələmlə yükləyəcəyik. 6. Gecələr yuxudan ayılında qulağın eşitdiyini ürəyin duyar, sözlər daha aydın olar. 7. Gündüzlər çoxlu-çoxlu işlər qatar başını /Qur'an oxumağa vaxtın az olar/ 8. An Rəbb-inin adını. Hər şeyi buraxıb təkçə O-na tut üzünü. 9. Şərqin, qərbin Rəbb-idir O. Ondan başqa tanrı yoxdur. Vəkil elə O-nu özünə. 10. Bütperəstlər nə deyirlər desinlər, bas səbrini. Onlardan xoşluqla ayrılaraq uzaq ol.**”

Nəcm surəsində (53): “1. **And olsun batmaqda olan ulduza, 2 yoldaşınız /Muhamməd/ doğru yoldan sapmamış, azğınlaşmamış. 3. Sizə dediyini özündən demir. 4. Dediği vəhy aldığıdır. 5. Dediğini çox güclü olan Cəbrail öyrətmiş ona. 6. Qüdrət yiyəsidir bu mələk. Bərqərar olmuşdu 7. ən ali üfüqdə. Necə varsa eləcə də göründü buradan Peyğəmbər-ə. 8. Sonra ona doğru yaxınlaşdı və bir az da yaxın gəldi. 9. İki qövs arası qədərincə, yaxud daha yaxın oldu araları. 10. Allah-ın Öz bəndəsinə vəhyini Cəbrail yetirdi ona. 11. Gözünün gördüyünü könlü dan-madı Peyğəmbərin. 12. Gördüyünün haqqındamı siz onunla mübahisə eləyirsiniz. 13. Cəbrail-i bir yol da gör-**

müşdü o 14. uzaq sonluğun sərhəddindəki sədr ağacının yanında. 15. Cənnət yurdu var orada. 16. O sədr ağacını nə örtürdüsə örtürdü. 17. Peyğəmbər heç nəyi gözündən ötürmürdü, gördüyünü görürdü. 18. Rəbb-inin ən böyük ayələrini görmüşdü o.”]

V. — ...Ümumiyyətçə Ağ geyimlilər bilgiləri açırlar peyğəmbərlər üçün və özləri ilə onları Qaldırıp aparırlar. İlk əvvəllər Onlar bir bələdçidirlər və Onlarsız Böyük Yaradan Məkanına Qalxım mümkün olmur.

F.— Məsələ, Mühəmməd (ə.s.)-ı Cənabi Cəbrayıl (ə.s.) Qaldırıp aparmışdı.

V.— Bəli, onu özü ilə Cənabi Cəbrayıl (ə.s.) aparmışdı.

Bundan qabaq da demişdik ki, kainatlar ön tərəfdən baxıldıqda 6 qatdır. 7-ci qat isə Böyük Yaradanın Özünün Ağ Məkanıdır. Qalxa-qalxa bunları saymaq da mümkündür. Yanındakı Ağ geyimli də deyib-danışmadan Qalxanı anlama gətirir ki, bunlar qatdır. 6-cı qatdan sonra Ağ geyimli Qalxanla birlikdə 7-ci qata qalxmır, Böyük Yaradanın Qarşısına getmir və oradan aşağıda gözləyir.

Ağlığın içərisinə Qalxan təklikdə daxil olur. Özü də Ağlığa, Böyük Yaradan Məkanına birdən-birə deyil, mərhələ-mərhələ, Yerdən bir neçə gedişdən sonra Qalxmaq olar; çünki, bunların hamısına hazırlıq dövrü lazımdır. Bu müddətlərdə, bu mərhələlərdə Qalxanın hazırlığı üçün müəyyən bilgilər alınmalıdır. Buna isə böyük səbr lazımdır və Qalxan kəs informasiyaları Yerdə ala-ala gözləməlidir. Hər dəfəki Qalxışda da daha böyük məzmunlu Bilgilər, Informasiyalar ona Verilir.

Nəhayət ki, Böyük Yaradanın Məkanına daxil Olan, məhz onda, Onun Təkliyini görür. Təkliyi Onun həmişə, hər an Yaradıcılığındadır.

Me'rac Qalxışı insanların bildiyi, yaxud istədiyi kimi böyük müddətə, vaxta deyil, bir anlıqadır, anadır. Məhz bu kiçik vaxtda çox böyük sahələri Görmək, Informasiyaları, Bilgiləri almaq, Onları dərk etmək mümkün olur.

Bir vaxtlar sən aydınlaşdırmaq istəyirdin ki, necə olur? —

cismanilik yerdə olur, ruhu Oraya gedir? — Mən də cavab vermişdim ki, özlüyü, cismi burada, yerdə qalır, yalnız müqəddəs İşığı ilə varlığı Qalxıb Oraya gedir.

F.— Yə'qin ki, bağlanır Oralara, kainatlara və buradan Onların hamısını görür...

V. — Yox, İlk əvvəllər buradan bütün varlığı öz İşığı ilə oraya Qalxır, amma bədən (ölmədən, işini dayandırmadan) Yerdə qalır. Bu, onun ruhu deyil. Elə bil ki, Zəkasıdır, Zəkasında Qalxır. Bu, əql də deyil, Zəkadır.

Qalxan Qalxışda Ağ geyimli Müqəddəsləri də, kainatları da, varlıqları da, ardıcılıqları da Görür. Çünki, Göstəririlər, — Görür. O, bir anda Qalxmaqla bərabər, bu cəm varlıqların hamısının məzmununun içərisində olur. Yerdə onunla söhbət edən, yaxud çay içən, deyib-gülən bir kəs, demək olar ki, Qalxan şəxsə heç bir dəyişiklik hiss eləmir. Qalxan şəxsin isə arzusu bu anlarda özünün təklidə olmağıdır. Bu təklid onun özü üçün daha da münasib görünür, daha da özünün rahatçılığını təmin etmiş olur, ətraf maneçiliklər olmur. Sən televizora baxanda ətrafdan maneçilik olmağını istəyərsənmi?

Böyük Yaradan ona Informasiyaları Deyir və Göstərir. Fərq yoxdur ki, hansı dildə Deyilir. Dilin burada elə bir rolu, xüsusiyyəti yoxdur. Məsələ Informasiyaların üstündədir. Deyilən o dildə Deyilməsə necə dərk etmək olar?

Sonradan Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) öz xanımı Xədicəyə bunları açıdıqda və bu səs ətrafa yayıldıqda, ona qəribəliklə baxırdılar. Hadisələrin sonrakı inkişafını sən dini kitablardan oxumusan, bilirsən. Amma orasını da sənə deyim ki, camaatın ona qəribə baxmağının, daha doğrusu, əksəriyyətinin onu inkar etməyinin bütperəstliklərindən əlavə başqa bir səbəbi də var idi ki, bu da bəşərin bəşərdən həmin dövrlərdə də uzaq olması, yə'ni bir-birilə yola getməməsi olmuşdu; necə ki, "Yaranış" Kitabında IX bölmədə Böyük Yaradan Deyib: "17. **O Müqəddəslər Göndərilər: bəşər bəşərdən uzaqlaşanda, bəşər o məkana qaranlıqlar toplayanda Göndərilər, — Onlar Göndərilər.**

27. **Göndərilənlər olubdur, o məkana, o bəşəriyyətə olubdur. Göndərilənlər olubdur, Kitabla Göndərilənlər olubdur. Deyimlər Bir Olubdur, Göndərilənlər Böyük Yara-dandan Olubdur.**

28. **Göndərilənlərim, Deyimlərimlə Göndərilənlər Olubdur, Deyimlər Müqəddəslikdən o Bəşəriyyətə Olubdur.**

29. **O Bəşər arasına qaranlıq yığımina İşıq gələr, qaranlığı qaranlıqlardan uzaq etməyə İşıq gələr"**

və yaxud X bölmədə:

"43. **Bəşər bəşərdən uzaqlaşdı, o məkanda (Yerdə) uzaqlaşdı. İlk Yaranışı yaddaşında uzaqlaşdı. Göndərilənlər oldular, Böyük Yaradandan Göndərilənlər oldular (Peyğəmbərlər).**

O dövrlərin hamısı eynilikdədir: insanlar biri-birini inkar edir, insanlar biri-biri ilə dil tapmır, ruzisizliklər olur, çatışmazlıqlar, kasıbçılıq cəmiyyətin çox hissəsini əhatə edir; yer üzünü sular, küləklər içində olur. Bunlar qarlıqlıq dövrlərində həmişə olubdur. Əgər, insan insanı qəbul etməsə, o Göndərilib gələni necə başa düşərdi?

F.— Həm də həmin insanlar o Göndəriləni, yə'ni, Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-ı özləri kimi adi insan hesablayırdılar. Bilmirdilər ki, o, xüsusi olaraq Oradan Göndərilib, halbuki, Onun ruh payı varlığında Zərrədən deyil, İşıqdan idi. İnsanlar indi də peyğəmbərlərin, xüsusilə qədimlərdə olan peyğəmbərlərin Allah tərəfindən birbaşa camaat arasından seçildiklərini düşünürlər. Ona görə də, tarixdə bə'zən yalançı peyğəmbərlər də peyda olub və indi də buna cəhd halları olur. Əsas məsələ onların insanlara, bəşəriyyətə nə gətirməyində və gətirdiklərini necə dərk edib-etdirməklərindədir.

V.— Sən düz deyirsən. Axı, həm də Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-ın gətirdiyi Qur'anda, Baqara surəsində belə bir Deyim də vardır:

"23. **Bəndəmizə /Mühəmməd-ə/ nazil elədiyimizə /Qur'an-a şəkk gətirirsinizsə əgər, di siz də onuntək bir surə gətirin. Allah-dan başqa bütün şahidlərinizi də çağırın.**

24. **Əlinizdən gəlməsə bu, — əlinizdən gəlməz də heç, —**

onda gözləyin özünüzü yanacağı insanlar və daşlar olan oddan. Kafirlər üçün hazırlanmış oddan”.

Heç olmasa 10 ayə də, sən dediyin o yalançı peyğəmbər gətirsin; amma, bu ayələr, əlbəttə, İlahiyyatdan, İlahiyyat üstündə olmalı, öz zamanəsinə uyğun gəlməli və əvvəllərdə deyilənləri, o tarixləri təkrar etməməli, yeniliklər olmalıdır. Görürsən, adi bəşər onu gətirə bilməyib və gətirə bilməyəcəkdir də. İlahiyyat İlahidəndir, Böyük Yaradanın Özündəndir. Böyük Yaradana Qalxmadan Onun Deyimlərini, İlahiyyatı gətirmək mümkün deyil.

Deyirdik ki, bəşər bəşərdən uzaqlaşdığına görə Göndərilənlər həmişə inkar olunublar; Həzrəti Musa da, Həzrəti İsa da, Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) da, Həzrəti Budda da, Həzrəti Zərdüştdə inkar olunublar. Niyə? Bəşər istəməyibmi dərk eləsin? – Əslində istəyib, istəyiblər dərk etmək. Amma iş burasındadır ki, belə dövrlərdə bəşər, bəşəriyyət özü özünü inkar edibdir. İndinin özündə də nə istəyirlər, – bilinmir, amma nəse istəyirlər. Çünki, dövrləri belə olubdur.

Qur'anil-Kərimdə belə deyim də vardır, – Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) adamlara deyirdi ki, məhşər gününə az qalır, yaxınlarda məhşər olacaq. Hətta hansısa gününü də təyinləşdirir...

[F. — *Bu barədə Qur'anil Kərimdə yazılmışdır; məsələn, Şura surəsində (42):*

“7. Biz Sən-ə Qur'an-ı ərəbcə vəhy elədik olacaqla qorxuzasan şəhərlərin anası Məkkə əhlini və ətrafda olanları. Və bir yerə cəm olacaqları gün barədə – şübhə yoxdur gələcək o gün – xəbər verəsən onlara. Cənnətə girər bə'ziləri, alovlanan od içinə – bə'ziləri.

17. Kitab-ı haqq olaraq öz ölçünü-mizanı ədalət olaraq göndərən Allah-dır. Nə bilirsən, bəlkə də qiyamət saati lap yaxındadır.

18. Qiyamətin qopmağına inanmayan kimsələr buna tələsdirirlər. İnanan kəslərsə qorxudan əsirlər, bunun haqq olduğunu bilirlər. Bilin, dərin bir sapqınlıq içindədir qiyamət saati barədə mübahisə eləyən kimsələr”;

Muhamməd surəsi (47), ayə 18:

“Qiyamətin qəflətən gəlməyini gözləyir onlar? Artıq gəlib yetişmiş onun əlamətləri. Qiyamətin özü gəlib çıxdımı, daha öyüd almağın onlara nə faydası?”;

Duxən surəsi (44), ayə 59:

“Sən gözlə onların yox olacaq gününü. Onlar da gözləməkdədir Sən nə vaxt öləcəksən”;

Əhqaf surəsi (46), ayə 6:

“İnsanlar məhşərə çəkilən zaman, düşmən kəsilər onlara bütələr, insanların ibadətini danar bütələr”].

V.—... Bir tərəfdən deyilən dağıntı gününü bu insanlar görmür, digər tərəfdən Mühəmməd (ə.s.) da səhv demir; peyğəmbər səhv deməz, çünki, Allahdan ona Göstəriləni, Deyiləni deyər.

F.— Buna bənzər xəbəri Həzrəti İsa (ə.s.) da xəbər verib. Deyib ki, bu yaxınlarda dağıntılar gələcək, məhşər olacaq. Amma mən güman edirəm ki, bununla dünyanın, Yer kürəsinin sonunun gəldiyini onlar deməyiblər.

V.— “Bu yaxınlarda” deyib. Bu sözü həm də o insanlar öz olduqları şəhərləri, kəndləri başa düşüblər və soruşublar ki, “bəs, niyə olmadı? Ətrafımızda ki bir dağıntı görmədik!” Amma o adamlar Yer kürəsinin digər regionlarında nələrin olduqlarını əlaqələrinin zəif olduqlarından informasiya qıtlığından o vaxtlar görə bilmirdilər. O peyğəmbərlərin dedikləri günlərdə, o ərəfələrdə vulkanlar, zəlzələlər, küləklər, daşqınlar və digər fəlakətlər olur və dağıntılar gəlirdi...

[F.— *Doğrudan da Hicrətin beşinci ilində, 626-cı ildə Mədinəni mühasirəyə olan Qüreyş ordusu üzərinə böyük bir fırtınalı külək əsmiş və onların düşərgələrini dağıtmışdı. Bu isə həmin ordunun mühasirəni bitirib, çıxıb getməsinə səbəb olmuşdu. Qur'anın Əhzəb surəsində (33) bu barədə yazılıb:*

“9. Ey iman gətirənlər! Anın Allahın sizə olan ne'mətini. Əsgərlər gəlmişdilər üstünüzə (Mədinədə baş vermiş “Xəndək döyüşü” adlanan hadisə nəzərdə tutulur). Küləyi göndərmişdik, sizin görmədiyiniz əsgərləri göndərmişdik üstlərinə. Nə iş görürdünüzse görürdü Allah.

10. Almışdılar üstünüzü yuxarıdan, aşağıdan. Bulanmışdı gözləriniz qorxudan, ürəyiniz gəlmişdi ağzınıza. Allah-ın barəsində nələr düşünmürdünüz.

11. Bərkə çəkilməmişdi, şiddətli bir sarsıntıya uğramışdı mö'minlər.

12. "Allah-ın və Rəsul-unun bizə verdiyi və'd batil imiş" deyirdi münafıqlar, ürəyi azarlılar.

25. Kafirleri hikkələriylə birgə geriye qayıtdı Allah. Bir xeyir qazanmadılar. Allah Öz-ü kömək oldu mö'minlərə savaşda. Qüvvətlidir, güclüdür Allah.

V.— ...O peyğəmbərlərin öz olduqları ərazilərdə isə bu deyilən dağıntılar olmur və onları əhatə edən adamlara zərərlər dəymir, çünki peyğəmbərlər özləri ilə o ərazilərə, o əhatəyə işıq gətirirlər.

Buna görə də, ümumi halda, peyğəmbərlərin olduğu kənddə, şəhərdə, regionda dağıntılar olmamalıdır və olmur. Bu səbəbdən də onların dediklərinə şəkk gətirmək, şübhə yaratmaq olmaz. Onda insanlar arasında onlara inamsızlıq yaranabilir ki, bu da, İlahiyyət nöqtəyi-nəzərincə uyğun deyildir.

Gəl bir anlığa düşünək ki, niyə Qur'anil-Kərimin bir çox surələrində "o dünya", "bu dünya", "cənnət", "cəhənnəm" sözləri tez-tez təkrar olunur. Cənnət də, cəhənnəm də cəm bə-şərin bu dünyalarda elədiklərinin nəticələridir. Bu Göndəri-lənlər vasitəsilə Böyük Yaradan bəşərə bildirir ki, maddiliyin çox zərərli əsarətindəsiniz və bu əxlaqsızlıqları, bu pislilikləri edirsiniz deyə, cənnət də, cəhənnəm də var və olur; etmə-səniz, onlara ehtiyac da qalmaz. Məsələn, "Yaranış" Kita-bında da deyir (X bölmə):

"52. Qırmızı, Od yandırdı, (cəzalı məkanda, cəhənnəmdə) qaranlıqları o bəşərdə yandırdı. İlkindən ilkinə, işıqlı ilkinə qaytarmağa yandırdı – qaranlıqlarından uzaq olsun, ilki kimi işıqlı olsun.

53. Nə istədi, – bəşər istədi, cəzaları bəşər istədi, bəlaları bəşər istədi, qədərsizlikləri bəşər istədi, cahilliyi, yenə, bəşər istədi.

54. Cəza məkənlərinin (cəhənnəmin) Yaranışını bəşər

istədi; zülm etmişdi, – özünə zülm istədi. Bəşər istədi, ruzisizliyi, yer məkəninə cəzaları bəşər istədi. Saylar arasında saysızlığı bəşər istədi.

55. Müqəddəslikdən Müqəddəsliyə dönməliyə, bəşər özünə – etdikləri ilə təkrar yaranış istədi. İstəyi nə idi, – istəyini özünə istədi bəşər (Müqəddəsliyə, Əbədiyyətə qayıtmalıyə bəşər, təkrar yaranış istədi)".

Bu məsələni Böyük Yaradan başqa cür də Həll Edə Bilərdi: bu adamları, bu "pis yaranışı" kütləvi də Qıra Bilərdi. Böyük Yaradanın bu sonsuz-nəhayətsiz Kainatlarda bunlara o qədər də Ehtiyacı yoxdur. Amma, o, Rəhmlidir və Səbrlidir, hələlik Dözür və Gözləyir. 3000 il, 2000 il və ya 1400 il keçməyinə baxmayaraq "mənəmlik" həddində, pul eşqində olan bu bəşəriyyət hələ də bu sadə həqiqəti dərk eləyə bilməyib.

İlk əvvəllərdə, Quranil-Kərimin öz dililə desək, Məkkə əhli Mühəmməd Peyğəmbəri qəbul etmədi, onu sıxışdırdı. O zaman Orada, ümumiyyətcə, Ərəbistan Yarımadasında başqa dinlər, müxtəlif təriqətlər var idi. Onların da heç biri bunu qəbul etmək istəmirdi. Həzrəti Mühəmmədin böyüklüyü orasında idi ki, o, hicrət etdi. Ümumi halda bu inkar olunmayan mütləqdir ki, peyğəmbərlərin hamısı yerini dəyişiblər. Təhlil etsəz, görərsiniz ki Musa, İsa, Zərdüştdə, Budda da, digər peyğəmbərlərin hamısı yerlərini dəyişiblər. Həzrəti Mühəmmədin bu barədəki vəhyini o biri peyğəmbərlər də Böyük Yaradandan alıblar. Həzrət Əli onun yatağında yatmış, özü isə ayaq geyimlərini tərsinə ayaqlarına bənd etdikdən sonra evindən getmiş, gizlənmiş və, beləliklə, izi itirmiş və sonra isə Məkkədən hicrət etmişdi. Əslində onun özü qaçmırdı, onu Aparan Aparırdı. Niyə Mədinəyə (yaxud digər məskənə) getməliyə Peyğəmbər? – Çünki, topladığı İlahi Bilgilərin tamlığını açmaq üçün, tamlığın Açılması üçün mütləq getməliyə Mədinəyə və yaxud başqa bir yaşayış məskəninə, – şəhər və ya kənd olsun, – fərq eləməz. Tamlığın Deyilməsi üçün Ərazidən əraziyə getməlidir və asılı deyil ki, Məkkədə qüreyşilər ona və tərəf-

darlarına əziyyət verdi, ya vermədi. Bu halların özləri belə yaranır ki, peyğəmbərlər qaranlıq topluslarından çıxsın, işığı desin, işığa gəlsin, işığı gətirsin. Bu mütləqdir.

Sənə Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) barəsində bir anı da nağıllayım. Ümumiyyətlə, Həzrəti Musaya da, Həzrəti İsayə da (vəftiz), Həzrət Mühəmməd (ə.s.)-a da Deyib ki, su ilə paklanın, səcdə edin və səcdə edənlərin hamısı paklan-sınlar: səcdədən, namazdan əvvəl pak olmalısınız. Bunların, görürsən, hamısı ümumiyyətcə paklığın üstündədir.

Sənə o anı demək istəyirdim ki, Həzrət Mühəmməd (ə.s.) öz yoldaşları ilə səhrada imişlər və dəvələrin böyürlərindəki su tuluqları sallanırdı; onlarda çox az su var idi. Dəstəməzə su çatmazdı. Günorta namaz vaxtı idi; su olmadan, dəstəməz almadan, namaza durmaq olmaz. Odur ki, o, fikirli halda idi. Böyük Yaradanın ümumi halda Nəzərində cəm varlıqlar həmişə olur, Onlara həmişə Baxır. Amma Gön-dərđiyi peyğəmbərlər hər an Nəzərindədir. Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-ın bu fikirli halında Böyük Yaradan ona vəhy Verdi ki, **“durduğun yerin özü işıqda olub müqəddəslikdədir. Sənin öz işığın, öz peyğəmbərlik Nurun oranı işıqlandırır. Sən özün Paksan (deyə), oranı da paklandırırıbsan. Qoyun əllərinizi yerə, qoyun ovuclarınızı quma. Əllərinizə, üzünüzə sürtün qumu”**. Deyilən sayaq da təyəmmüm edildi.

Paklıqda qum su qədər ola bilməz, amma, Peyğəmbər işığı qumu da o qədər paklandırırırdı.

F.— Bəs, onda, İsa Peyğəmbər özü işıqlı idisə, Pak idisə, onda niyə özü su ilə vəftiz olmurdu, onu Yəhya vəftiz etdi?

V.— Hələlik o ana qədər Həzrəti İsayə Peyğəmbərlik Verilməmişdi. Peyğəmbərlik ona həmin vəftizdən sonra Verildi...

[F.— Doğrudan da İncildə (məsələn, bax: Matta 3, 4) yazılıb :

“11. Mən sizi tövbə üçün su ilə vəftiz edirəm; məndən sonra Gələn isə, məndən daha qüdrətlidir. Mən Onun çarıqlarını daşımağa belə layiq deyiləm. O sizi Müqəddəs Ruh və odla vəftiz edəcəkdir.

13. **O zaman İsa Yəhya tərəfindən vəftiz olmaq üçün Qalileyadan İordan tərəfə, Yəhyanın yanına gəldi.**

14. **Yəhya isə: “Mən Sənin tərəfindən vəftiz olmağa möhtacam, Sən isə mənim yanıمامı gəlirsən?” – deyərək, Ona mane olmaq istədi.**

15. **Lakin İsa ona cavab verib dedi: “İndilik razı ol; çünki, beləcə saleh olan hər şeyi icra etmək bizə yaraşar”. O zaman Yəhya Onun istəyinə razı oldu.**

16. **İsa vəftiz olunub, o anda sudan çıxdı: və budur, göylər açıldı və Allahın Ruhunun göyərçin kimi enib Öz üzərinə gəldiyini gördü”**.

V.— ... O ki qaldı Həzrəti Mühəmməd Peyğəmbər (ə.s.)-ın ümumi Deyimlərin aldığına, hansı ki, sonradan onlar yığışlıb olacaydı Qur'an Kitabı, bunlar uzun müddətə olmuşdu. Bu deyimləri, o zaman ümumi savadın, təhsilin, elmin səviyyəsinin indikinə nisbətən çox aşağı olması üzündən çətinliklə olsa da, müsəlmanlara və digər dinlərdən olan insanlara açırdı və açıqlamalarını onların öz dilində, öz səviyyələrində anlada bilirdi.

Bu peyğəmbərlərin, məsələn, Musanın, İsanın, Buddanın, Zərdüştün, Mühəmməd (ə.s.)-ın öz dövrlərində yaşayan hər bəşərin səhvləri o idi ki, onlar İlahiyyatın dərinliklərini, incəliklərini, elmini gözlərinin önündə olanda onlardan soruşmurdular və soruşa da bilmirdilər, ona görə ki, özlərinin səviyyələri öz zəmanələrinə uyğun olaraq aşağı idi. İlahiyyatın hər bir hərfinin, nöqtəsinin, nidasının öz incəliyi var və icrası da İlahiyyatın özünə uyğun olmalıdır. Bu səbəbdən də Böyük Yaradan Bir olduğu halda çoxallahlılıq və ya müxtəlif dinlər, müxtəlif təriqətlər yaranır, bir dinin inamlısı başqa bir dinin inamlısını bəyənmir, qəbul etmir və, hətta, aralarında dini çəkişmələr və müharibələr baş vermiş olur. Bəşərin bəşərdən uzaqlaşmağının bir səbəbi də bunlardır. İnkər həmişə var, amma bu Gəlişlər (peyğəmbər) həmişə olmur axı! İndiki bəşər elə bilməsin ki, çoxallahlılıq, bütələrə sitayiş İlkin bəşəriyyətə aiddir. Bəşəriyyətin “qızıl” dövründə, yəni İlkin dövründəki İlahiyyat bilgiləri, İlahiyyat anamları indikindən

qat-qat yuxarı və həqiqətə uyğun olub. Bu istiqaməti saxlamağa əql lazımdır, əqlə rəhm lazımdır, rəhmə səbr lazımdır. Bunlarla islamiyyət nəinki bir din kimi, həm də bir işıq kimi qorunmalıdır. Çünki Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) bu əraziyə bunlarla Göndərilmişdi, O, İşıq gətirmişdi. Mühəmməddən əvvəl, onun dövründə və hətta ondan sonra, əvvəlinci xəlifələrin dövründə bu ərazidə İşığa qaranlıq gətirirdilər, hərə bir dəstə düzəldirdi, dartışma gedirdi. İşığı isə yalnız birlikdə qorumaq olar, yalnız inamda qorumaq olar. İlahiyyət İlahiyyətdə, İlahiyyətin İşığını qoruyub saxlamaq lazım idi, bir-birinə hücum vaxtı deyildi. Yığcamlaşıb elmə gəlmək, elmi gətirmək lazım idi, islamiyyət Elmlə dayanacaqdı yer üzündə. Həzrəti Əli bilirdi ki, islamiyyət uzun müddətdir, yəni əbədilikdir; İlahiyyət Əbədiyyətdən gəlir, — əbədi də olacaqdır. Hər bir dinin gətirdiyi İlahiyyət, onun əsasları, onun Elmi əbədidir; çünki, Böyük Yaradan Birdir, Onun Yaratdığı Kainat, Onun Yaratdıqları, Yaranışlar Əbədidir. Belə bir cəhət var... həzrəti Mühəmməd Peyğəmbər (ə.s.) dövründə Yer üzündə nə qədər əhali var idi?

F.— Təxminən 200 – 300 million.

V.— Lap, elə, 400 – 600 million olsun. Hanı o 200, 400, 600 million insan? — hamısı çıxıb getdilər, qayıtdılar yer üzündən. Axı, onlar mərhələ-mərhələ qayıtmışdılar, amma mərhələ-mərhələ də sonralar buraya göndərilənlər olmuşdu. Bu insanlar gələndə əllərində heç nə gətirməmişdilər. İnsan gəldi, ərsəyə çatdı və bundan sonra İşığı axtarmağa başladı, Allahını — Böyük Yaradanını axtardı. Məkkəni, Tibeti, Yerusəlimi, Romanı və başqa İşıq yerlərini axtardı. İnsan həm də İşığı özündə, özlüyündə başladı axtarmağa, ona görə ki, o, Əbədiyyətdən gəlib, əbədidir.

Dedik ki, o insanlar Həzrəti Mühəmməd (ə.s.)-la birlikdə o dövrdə qayıdıb getdilər. Amma onlara gələn islam dini məhz Elmin sayəsində, özü də, əsasən özünün kökü olan üsuli-dini və budağı olan fərui-dini sayəsində müvəqqəti olmadı, həmişəlik qaldı bu yaşadığımız dünyada. Bir fikir ver ki, yer üzünə gələn o insanlar müddətə idilər, öz müddətlərini başa

vurduqdan sonra qayıdıb getdilər, Həzrəti Mühəmməd (ə.s.) bir peyğəmbər olmaq e'tibarilə birbaşa öz Əbədiyyətinə Qayıtdı. Peyğəmbərlərə sorğu-sual Orada yoxdur. Bu barədə “Yaranış” Kitabında da Böyük Yaradan Deyir (IX bölmə):

“4. **O Müqəddəslər — Əbədilikdən Göndərilənlər, — Əbədiliyə Dönənlər. Böyük Yaradan İşığından Göndərilənlər, — Böyük Yaradan İşığına Dönənlər; Müqəddəslər — İcraçılar, onlara sorğu yox.**

5. **Onlar Böyük Yaradandan Göndərilənlər, Böyük Yaradana Qayıdanlar, Əbədidən Əbədi İşığa Qayıdanlar.**

6. **Onlara sorğu yox, onlardan təkrar yaranış yox. Müqəddəslər — Böyük Yaradandan Göndərilənlər, Böyük Yaradandan İşıqla Göndərilənlər”.**

Çünki, bu peyğəmbərlər icraçılardır. Bəs, nə qədər icra edirlər? — Böyük Yaradanın Dediği və Göstərdiyi qədər; nə az, nə çox. O Göndərilən Peyğəmbərlərə insanlara artıqdan söz demək və ya özlərindən söz, Deyim düzəldib gətirmək olmaz, — icazə Verilməyib. Onlar özləri ilə İşıq gətirir və Böyük Yaradan o İşıqları onların gəldiyi ərazilərdə bərqərar edir. Məhz ona görə, mən sənə deyirdim ki, Ərəbistan yarımadasının ərazisi müqəddəs İşıq (Nur) içərisindədir. Bu ərazi İşıq içərisində idi, Mühəmməd (ə.s.) isə İşıq içərisinə İşıq gətirdi. Bu ərazilərə isə sonradan gələn insanlar qaranlıq gətirməməlidirlər; İşığı bu ərazilərdə qorunmalıdırlar.

Bu dünyaya gələn insanlar o İşıqları zahirdə gözləri ilə görməsələr də, əqlləri, zəkaları ilə bilirlər ki, bu ərazilərdə Müqəddəs İşıq, Müqəddəs Nur var. Yaddaşında İşıq olan İşığı da axtardığından, gəlir İşığı ziyarətə. Durur səcdəgah qarşısında, lazımı icraları yerinə yetirir və dünyanın ən xoşbəxt adamı olur, çünki, axtardığı İşığı tapmışdı. Özü də, hərəsi öz qədərində paklanır, müqəddəsləşir, bu şərtlə ki, bunda məqsəd, təmənna güdməsin ziyarətdən sonra isə öz paklığını, müqəddəsliyini öz işi, öz halallığı ilə həmişə saxlasın. Dünyanın ziyarətgahlarında icra formaları müxtəlif olsa da, məzmun eynidir: Böyük Yaradana səcdə edir.

Peyğəmbərlər Qayıtdıqda heç də ərazilərə gətirdikləri işığı özləri ilə aparmırlar; Özlüyündə Onlar Qayıdırlar Böyük Yaradan Qarşısına, Müqəddəsliyinə, Əbədiyyətinə.

BUZ DAĞI

F.— Təxminən 2 ay bundan qabaq televizorda göstərirdilər ki, Antarktida ərazisindən çox iri buz dağı qopmuş və Atlantik okeanında ekvatora tərəf üzmədədir. Bu nə ilə əlaqədardır?

V.— Bax, “Yaranış” Kitabında V bölmədə Deyilir:

“93. Yer məkanında su hövzələri dönəndir, yerlərindən dönəndir. Qit’ədə qit’ə dəyişəndir, su hövzələri dəyişəndir”.

Çünki, Yer kürrəsi nüvədən qızır. Odur ki, Yer atmosferinin orta illik temperaturu artır və bundan sonra da artacaqdır. Yerin nüvədən qızması isə Günəşin öz planetləri ilə birlikdə yeni mərhələyə, yeniliyə keçməsi ilə əlaqədardır.

Buz dağının Atlantik okeanında Argentinaya tərəf üzməsi ilə Dünya Okeanında su səviyyəsinin artmasına səbəb olmayacaqdır. Ona görə ki, ümumi buxarlanma Okeanda artmışdır və buz dağı olsa-olsa yalnız tarazlaşmaya xidmət edə bilər.

Bilirik ki, İlkdən Yer kürrəsinə gələn 10 Müqəddəsdən Cənub qütbündə Ək, şimal qütbündə isə məskən salan Üz olmuşdu. Vaxt gəlib çatıb ki, Bəşərin yığıdığı qaranlıqları təmizləyib paklandırmaqdan ötrü Yerin səthində sular artıbdır. İndiki insan elə bilir ki, onun, heyvanatın və bitgi örtüyünün hal-hazırdakı miqdarının yaşayış şəraitini təmin etməkdən ötrü indiki kimi, Okean suları Yer səthinin 5/6 hissəsini tutmalı, suyun miqdarı isə, elə bu qədər də olmalı imiş. İlk əvvəl qütblərdə buzlaşma yox idi və oralarda da bəşərlər yaranmışdı. Yer üzünü materiklər birləşmiş formada idi. Sonralardan Yer qatlarından qalxan suyun artması nəticəsində yer üzündə böyük dəyişikliklər baş verdi. Bir neçə qit’ə yoxa çıxdı. Bu elmə də məlumdur. Yə’ni Nüvə qızıbdır və Yer kürrəsi qütblərdə basıq formanı, belə ki, kürrə

dəyişilərək ellipsoid formasını alıbdır, eyni zamanda qütblərdə buzlaşma prosesi baş veribdir. Bu isə nüvədəki istiliyin artıq sərfinin qarşısını alıbdır. Bu dəyişikliklər barədə Böyük Yaradan “Yaranış” Kitabında insanlara bilgiler Verir.

Yerin indiki anında da insanların ona, Günəşə, ətraf planetlərə və qalaktikalara gətirdiyi qaranlıqların, qaranlıqların təsirini azaltmaq və yoxa çıxardaraq paklandırmaq üçün yenə də dəyişikliklər, istiləşmə gedir və bu proses gələcəkdə güclənəcəkdir.

İNDİ BELƏ OLUBDUR

V.— Yer üzünə elə bir mərhələ gəlib ki, indi insanlar bir-birilə dil tapmırlar. Birisinin dediyinə o biri qulaq asmır, başa düşmək istəmir. Buna heç bir təbiət və ya Yerdən xaric Kainat hadisələri səbəbkar deyil. Səbəb yalnız bəşəriyyətin özünün özündən uzaqlaşdığı amildir.

Böyük Yaradan Yerin, bəşəriyyətin indiki halına aid, gör, nə Deyir:

— **Yer üzünü belə olubdur, — indi belə olubdur.**

**Yalan danışmaq “şöhrət” olubdur,
haram yemək bir “şücaət” olubdur.**

— **“Şöhrətlə” “Şücaət” arasında insanlar aciz olubdur. İkisinin arasında amansız olubdur.** (“Şöhrət” və “Şücaət” qaranlıq gətirən anlamındandır).

— **İkisinin arasında xəyanətlər başda olubdur.**

Yer üzünü indi belə olubdur: “Şöhrət”, “Şücaət”, xəyanət arasında bəşəriyyət biri-birinə e’tinasız olubdur.

— **Belə davamlıdır, hələ davamlıdır.**

Heyf, insanlar arasında insan İnsanlıqdan uzaq olubdur. Ümid içərisində ümitsiz olubdur. İnam içərisində inamsız olubdur. Özü özüne iyrenc olubdur.

(Nə eləsin insan ki, nəşə istəyir eləməyə, aciz qalır. Ona görə də özü özüne iyrenc olubdur).

— **Yer üzünü indi belə olubdur; zəlzələlər, tufanlar, aramsız yağışlar; bəşər kütləvi dönüşdə olubdur, yer üzünü ruzi-**

sizlikdə olubdur.

— Yer üzü indi belə olubdur; qanla qan arasında, müharibələrdə olubdur. Yer üzü kütləvi qırğında olubdur. Bəşər biri-birini qırmada olubdur.

— Bu əsrin sonudur, belə olubdur.

Üzünüze gələn əsr də olacaq; o əsr də çətin olacaq, o əsr dartıda olacaq.

— Sanki, insanlara Qaranlıq hakim olubdur. Yer üzü indi belə olubdur.

İndi izah edim ki, niyə belə Deyibdir Böyük Yaradan. Təsəvvür elə ki, sən sualdasan, sən sorğudasan ki, bu Deyimləri niyə Göndərirsen, ya Böyük Yaradan? Məgər, başqa cür Edə Bilməzsənmi? Axı, Sən Yaradansan, Sən Özün nəyə Edə Bilərsən.

Deyir:

— **Onların etdiklərinə Mən Göndərirəm; İndi Yer üzü belə olubdur. Onda da (keçmişlərdə) Yer üzü belə idi. Yer üzü belə olacaqdır ki, İşərdən Göndərəcəyəm. (Əlavə olaraq bax: “Yaranış” XII bölmə, 19— 27-ci Deyimlər).**

Yə’ni belə olur ki, Göndərilənlər Göndərilir. Halbuki, biz insanlar deyirik ki, bu işləri Allah Edir. Yox, Allah Eləmir. Allah bu işlərin olacağını əvvəldən Görəndir. Böyük Yaradan əvvəli əvvəldən Görəndir. İlk Yaranışın Anında, Böyük Partlayışın Anında Kainat (Ellipsoid, Oval) Yarandığı Anında, bundan sonra isə məkanların yarandığı anında O, Baxdı: **“bunlar bir yaranışdır, Təzahürdür (yə’ni Özünün təzahürüdür), amma Mən Deyil. Mənim Təzahürümdə yaranacaqdır, — Ağ geyimli Müqəddəslər yaranacaqdır. Bunların hər birinin arasında ünsiyyət yaranacaqdır, ünsiyyət anlamda olub, sözdə yaranacaqdır. Söz sözlə olacaqdır”**. Ona görə də, hələ Müqəddəslər yaranmamışdan öncə Böyük Yaradan cəm kainatlara ucadan Çağırır: **“Yaranışdır, Yaranışdır, Yaranışdır”**, — bununla da O, İlk sözü Gətirdi; İlk Anlamı Gətirməkdən ötrü İlk söz deyildi, söz gəldi. Deməli, indiki bu Göndərilənləri ilə, Deyimləri ilə də Böyük Yaradan bəşəriyyəti mənfi işlərdən, mənfi düşüncə-

lərdən Uzaqlaşdırmaqdan, birliyə Gətirməkdən ötrü biri-biri arasında ünsiyyətə, anlaşmalara Çağırır. Bu Deyimləri ilə Böyük Yaradan bəşəriyyətin özünə öz İlkini Göstərir ki, “etmə, etməyin!”. Bəşər öz yaranışının İlkini dəyişə bilmədiyindən, o, mütləq ünsiyyətə, anlaşmalara, birliyə, mehribançılığa gəlməlidir. Bəşəriyyət bundan heç yana uzaqlaşma bilməyəcəkdir, əvvəl-axır birliyə gəlməlidir. Odur ki, Böyük Yaradan bəşəriyyəti öz yaddaşına Gətirir.

NIYƏ PAKLANMALIDIR BƏŞƏR (su ilə paklanma)

V.— Böyük Yaradanın Deyimləri çoxdur. Yenə də onlardan birisinə baxaq. Odur ki, əvvəlcə tövsiyyə olunmuş su ilə paklanmada icraatın özünə nəzər yetirək və bunlardan hər birinin nə səbəbə görə icra olunması üzərində dayanacaq. Böyük Yaradan bu səbəblərin açıqlamasını da Verib:

— Əgər, su ilə paklanmasaq, səcdə etsək (və ya etməsək), olmaz? Bunsuz çağırısaq Səni, Eşitməzsənmi bizi, Görməzsənmi bizi?

— **Görərəm; Mən Gören, Mən Eşidənəm. Hər Yaratdığımı Görüb, hər Yaratdığının çağırışını Eşidənəm.**

— Bəs, onda nəyə lazımdır su ilə paklanmaq? Əgər çağırısaq Səni, diləsək Səni, Görəcəksənsə bizi, Eşidəcəksənsə bizi, nəyə lazım su ilə paklanmaq?

— **Yox, paklanmalısınız, su ilə paklanmalısınız.**

— Niyə?

— **Bax: doldur əllərini, yu üzünü; üzün — üzdür, əllərin — əl. O Müqəddəslər Önümdə duranda üzünü Görürəm, varlığını (içini) Görürəm. (Müqəddəsin) Özü geyimdədir.**

Sonra isə bu izahları da Verdi:

1. — **İlk Mənəm, zəka Verən Mənəm. Başı başda yad et. Başına əl çək, — Əvvəl Mənəm (yə’ni, “Baş Mənəm, Mərkəz Mənəm, Başda olan Mənəm”).**

2. — **Qollarını pak et ki, “Yaranışın Əvvəl Anını” yad et. Pak et, Olduğu kimi pak et; İcra et, — “İki Tərəfim iki**

səmtə, üç Müddətə Işıq Etdim". (Əlavə olaraq bax: "Yaranış" XII bölmə, Deyim 5).

3. — **Baş barmaqlarını sinənə çək, — Səndən əvvəl Işığındır, yaranış Işığındır** (ruhi Işıq). (Əlavə olaraq bax: III bölmə, Deyim 17; IV bölmə, Deyim 157, 160; VII bölmə, Deyim 77).

4. — **İki əlini (tək-tək) çiyinə qoy, — iki çiyində Ağ geyimli "kiçik" Müqəddəslərdir; Müqəddəsləri Müqəddəsləlikdə müqəddəsləliklə yad et.** (Əlavə olaraq bax: III bölmə, Deyim 76, 82; VII bölmə, Deyim 41).

5. — **İki baş barmağını iki kürəyinin arxasına çək, — məkr, qaranlıq arxada, arxanca gəlir. Gəlməmişdən əvvəl özünü, varlığını pak et.** (Əlavə olaraq bax: IV bölmə, Deyim 117, 118).

6. — **Çək əllərini ayaq bükümlərinin ardına, — o, hərəkətlərdir, həmahəng hərəkətlərdir; — Hərəkətləri pak et, kainatları yad et.** (Kainatlar da həmişə hərəkətdədir. Əlavə olaraq bax: I bölmə, Deyim 38).

7. — **Çək əl barmaqlarını ayaq barmaqlarının arasına, — onlar kiçikdir; Onlar tutan, onlar yapışandır; — Tutduğun, yapışdığın pak olsun. Əl uzat, barmaqlarınla uzat; zəkanda paklıqla uzat.**

Paklanmaq çətin deyil. O, bir səcdədir. O, Işığa, İlk Işığa, — Mənə səcdədir; Əbədi Işığa əbədi səcdədir. Yaradan Işığına, Yaranış Anına səcdədir.

Addımların, baxışın o yerdədir (Yer kürrəsində), varlıqlar arasında, o yerdədir. Varlığınla, zəkanla pak ol. Yaranışlar arasındasan, Yaranışlarla, Paklıqla pak ol.

Sonra yenə izah Edir:

— **Mənə üz tutmaqdan əvvəl sən idin, Məni dərk etməyin üçün səcdəni Mən Göndərdim.** (Yə'ni, səcdələrlə Mənə üz tutursan, Məni səsləməklə Mənlə özün arasında Işıq zolağı yaradırsan).

YUXU

F.— "Yuxu" dediyimiz nə olan şeydir?

V.— "Yuxu" — dediyinin özü də bir informasiyadır. Bu informasiyalar beyində bir çox kiçik nöqtələrdə yaddaşlaşır. Buna "kassetləşmə" demək olmaz. "Kasset", "kasset yığımı" yoxdur. Burada informasiyanın göndərişi və alınışı var. Böyük Yaradan Öz Informasiyasını daima Verir. Bu informasiyalar hər sahəni əhatə edir, deyək ki, şairlərdən ötrü şair informasiyasını, rəssamlardan ötrü rəssamlıq informasiyasını və s. və i.a.

F.— Elmdə deyilir ki, beynin qabıqaltı sahələrində şüur var, amma bu sahə yatmış haldadır.

V.— "Yatmış haldadır" — deyirik, "yatıbdır" — demirik. Böyük Yaradanın Özünü də "Yaranış" Kitabının IV bölməsində Deyir:

"1. **Böyük Yaradan o Müqəddəslərlə, Əbədiyyətdə Əbədiyə. Böyük Yaradan Yatmaz, Mürgüləməz; cəm Yaranış yatmaz, mürgüləməz.**

2. **Əbədiyyətdə Müqəddəslər Yatmaz, Mürgüləməz, qida ilə Qidalanmaz.**

3. **Cəm yaranış yatmaz, mürgüləməz.** «Yatmaq» — yatmaq deyil, «yatmaq» — bir bağlılıqdır, kainatlara bağlılıqdır. O, bir yaddaşdır, (yuxu) bəşərə yaddaşdır: müddətində yaranışından qayıdış anına yaddaşdır. Yaranış yaddaşsız, bəşər yaddaşsız deyil. «Yuxu» dediyin — hazırlığındır, yaddaşınla hazırlığındır, Böyük Yaradandan hazırlığındır (hər bəşərə yuxu ilə Deyimlər Deyilir və anlar Göstərilir)".

Bunun açımı da olmalıdır ki, axı, Böyük Yaradan niyə elə Deyir? Deyək ki, bir nəfər yatıb. Sən onun göz qapaqlarına baxsan, görəcəksən ki, onların altında gözlər həmişə hərəkətdədir.

F.— Xüsusilə, yuxu görəndə.

V.— Xüsusilə, yuxu görəndə. Niyə? — çünki, yatmış vəziyyətdə o, cəm kainatlardan informasiya alır, yə'ni, Böyük Yaradan Informasiyasını Göndərir ona. O Informasiya in-

formasiya formasında artıq onun yaddaşındadır. Və yatmış bəşər, yatmış heyvanlar cəm kainatlarla bağlılıqdadırlar. Yuxu görərkən o, “gələnin” istiqamətini axtarır, ona görə də, gözləri o istiqamətə dönür. Görürsən, bir an olur ki, göz hərəkəti dayandı və sonra yenə də hərəkət davam etdi. Bu zaman həmin “gələnin – dayanıbdır”. Elə görülən yuxu olur ki, insanın yaddaşında tamlığı ilə, hətta, uzun müddətə qalır. Eləsi də olur ki, yadında qalmasa da, çox böyük yuxu görüb. Belə yuxu onun yaddaşına, onsuz da, köçürülüb. Və nə vaxtsa, hansısa uyğun hadisələrlə qarşılaşanda deyir ki: “mən bunu bilirəm”. Soruşsan, — “haradan bilirən?”— o, dayanır, yadına sala bilmir. Əslində, bu informasiyaları əvvəllər yatarkən, yuxuda almışdı; o, bu ömrü onda yaşamışdı. Odur ki, həmişə cəm kainatlara bağlıdır, çünki, qayıdışı da orayadır.

“Yatıb”, — o demək deyil ki, o, yatıb; “ölübdür”— deyəndə, hələ o demək deyil ki, o, ölüb. Yatıbsa da, — böyük informasiyaların dərkliyinin başlanğıcını alıb, ölübsə də, — yeni yaranışına qayıdıbdır.

DELFIN

F.— Bəs, insanla heyvan arasında əsl fərq nədir?

V.— Demişdik ki, insan yaranışı müqəddəs yaranışdır, — bu ikinci pillədir. Heyvanat aləmi isə təkrar yaranış olmaq e'tibarilə üçüncü pilləyə çatır. Ona görə də, heyvanın da öz beyni, azalmış formada öz informasiyası, öz yaddaşı, öz ağılı və, nəhayət, öz qayıdışı da vardır. Görürsən, Vəhdət, qayıdış pozulmayıb. Amma, cən ki deyirsən delfin də ağıllıdır, əlbəttə, o suda yaşayanlara nisbətə ağıllıdır.

F.— Delfinin beyni daha da böyükdür. Amma, onun beynində insan beynindəki kimi qırıqlar yoxdur. İnsanlar hesablayırlar ki, qırıqlar insan beynini ağıl cəhətdən daha keyfiyyətli edibdir.

V.— Siz beynin qırışını görürsünüz. Qırışın içərisini də görmüş olsaydınız, — onun hər bir zolağında saysız nöqtələr

düzülüşü var. Bunlar qarışıq, xaos şəklində deyil, ardıcılıqla düzülüşdədirlər. Beynin öz cismini də, rəngini də qoy kənara, onun içindəki varlıqlarına bax — hamısı nöqtəli zolaqlar təşkil edir. Onlar yaddaş nöqtələridir...

[F.— *Təəssüf ki, biz insanlar bunları görə bilmirik. 1,0–1,5 il bundan qabaq Vahidin bu qabiliyyətlərini bildikdən sonra mən ona mə'lumat vermişəm ki, biz insanlar gözümüzün önündə nə vadırsa, onun səthini görürük. Biz proyeksiyalar aləmindəyik, cismin önünü görürük, arxasını, yanlarını, içini görmürük, Yerini içini, lap uzaq ulduzları, aləmləri görmürük. Düzdür, iki gözümüzün olması əhvalatı azca dəyişdirir, yə'ni, cismin həcmli olmağını bizə duyduca bilir. Qərībā burasıdır ki, mən bunları ona izah etdikdə, o da bizim bu məhdudluğumuza təəccüb içində qalmışdı və mənə oxuduğu və Dövlətstandart Komitəsinin Naxçıvandakı keyfiyyət laboratoriyasında işlədiyi müddətdə belə zəif cəhətlərimizlə əlaqədar olan və mənim üçün məzəli görünən çoxlu əhvalatlar nağıllamışdı. O, mənimlə bu söhbətlərinə qədər elə bilirmiş ki, biz ondan fərqlənmirik və öz işimizdə keyfiyyətətsizliklərə, saxtakarlıqlara yalnız qəsdən, bilərəkdən yol veririk. Onun bizdən fərqlənən digər cəhətləri də vardır ki, burada onlar haqqında bəhs etməm).*

V.— Bayaq dedik ki, delfin beynində qırıqlar yoxdur, insaninkında vardır. İnsan beynində olan o nöqtələnmiş varlıqlar konkretləşmiş haldadır. Delfinin beynindəkilər bir balaca uzunsov və diametri isə bizimkilərdən bir balaca böyükdür. Onda bu varlıq nöqtələri, düzdür, konkretir, amma bizimkilərə nisbətən az konkretləşiblər. Delfinin etdiklərindən görünür ki, rəhmlidir, (*insanlara*) kömək eləyir. Deməli, o, digər heyvanlara nisbətən şüurludur, yırtıcı deyil, yüksək dərəcədə “heyvanlaşmayıb”. Bu, — müqəddəslikdir. Sən elə bilmə ki, heyvanların içində olanlarda müqəddəslikdən heç əsər-əlamət yoxdur. Onun da gəlişi olduğu kimi, qayıdışı, təyinatı da vardır. Deməli, bu gün bir varlıq insan yaranışındadırsa, onun sabahkı gün üçün cavabdehliyi daha çox, qat-qat artıqdır; yə'ni, bundan sonra ya-

ranacağı formasının təməlini indidən qoymalıdır. Buna görə də, həm də hər hansı insan bundan qabaqki özünün yaranışı olan əvvəlki insana təşəkkürlü olmalıdır. Məsələn, mən bu gün Vahidəmsə, məndən qabaq yaşayan “Vahid-1”-ə indi təşəkkür etməliyəm ki, onun o müddətdəki əxlaqlı tərpənməyi onun, eyni zamanda mənim bu gün yenə də insan kimi yaranıb yaşamağıma səbəb olub (*olmuşam*). Onun payı elə bu gün mənim payımdır. “Yaranış” Kitabının V bölməsində Böyük Yaradan Deyib:

“120. Ey bəşər, ey kamil bəşər, kamil yaranışsan, Kamillikdən yaranışsan. Sən yaranışsan, təkrar yaranışsan. Səndən əvvəlki «sən» bəşər idi, bəşəriliyini saxlamaqda idi. O, döndü, o, qayıtdı, Əbədiyyətə qayıtdı. Onun etdikləri ilə bəşəri yaranışı bağışlanan idi, – Bağışladım; yaranışından kamil yaranış Yaratdım, – bəşəri Yaranış Yaratdım, səni bəşərtək Yaratdım.

121. Sən bəşərtək təşəkkürlü ol, özündən əvvəl yaranmış «o bəşərə» təşəkkürlü, Mənə şükürlü ol. Səni bəşərtək Yaratdığımı şükürlü ol.

122. Bəşər cahilsə, yırtıcısı, vəhşisə, – yaranışı vəhşidir, təkrar yaranış vəhşidir (*heyvaniləşir, heyvan formasında yaranır*).

123. Ey bəşər, bu gün topladığın səndən sonrakı «Səndir»; topladığın qədər – səninki, səndən sonra yeni yaranışın – səninki”.

Böyük Yaradanın Rəhmi onun bu günkü mən-insan kimi qorunuşu deməkdir. Böyük Yaradanın Rəhmi – Qorumağı olmasaydı, mən bu gün heyvan kimi də gələ bilərdim. Ona görə də, insan istər kasıb, istər dövlətli, istər sağlam, istər qeyri-sağlam, istər ailəli, istər ailəsiz, yə’ni, hər bir halında Böyük Yaradana təşəkkürlü olmalıdır. Bəs, niyə deyirlər ki, həmişə Böyük Yaradana şükürlü ol, narazı olma heç bir şey üçün. Deməli, bunların əsasları var imiş və var.

Dövri yaranışlarda varlıqlar özlərinin ümumi cizgilərini, dinamikalarını, baxışlarını, fikrini saxlayırlar. Heç biri heç birindən uzaq deyil.

SƏNƏTKAR

F.— Totalım, mən bu günkü Fikrətdən qabaqki, şərti olaraq qəbul edək ki, Fikrət^o yaşayıb. Fikrət^o-ın o vaxtkı yaşantısı mənim indiki beynimdəmi və yaxud haramdasa, yazılmalıdır. Çünki, biryolluq, izsiz itib-batma ola bilməz. Belə halda niyə bu gün mən (və ya bir başqası) Fikrət^o-ı görə bilmirəm, dərk eləyə bilmirəm, müşahidə eləyə bilmirəm?

V.— Zahirən görmək istəyirsiniz. Amma, zahirən görmək istədiyiniz sizin ətrafınızdadır. Görün!

Deyirsiniz ki, əgər, Vahiddən əvvəl “Vahid” var idi; O, indi də var; niyə Vahid əvvəlki “Vahidi” görə bilmir?

F.— Hə.

V.— Vahid onu zahirdə axtarmasın ki!.. Vahid onu öz varlığında axtarsın. Yə’ni, hər hansı bir insan yaranışının özündən əvvəlkilərin özlüyünü bilməsi üçün ki, kimlər olubdur, məsələn, mənim indiki formamda olan Vahidin əvvəlki “Vahidləri” tapmağından ötrü çox sadə üsul var, buna heç xüsusi bir elm də lazım deyil. Niyə? — hər fərd özü özü ilə üz-üzə bacarıqla dursa və bu vaxt öz imkanlarını şişirtmədən, tam reallıqla öz varlığında düşünsə ki, “mən nəyi bacarmaram, nəyi bacarmaram”, onda yaddaşında özü ilə gətirdiyini, yə’ni, özündən əvvəlki özlüyünü dərk edib, onları tanıya bilər. Həm də bu bacarıq dağdıcılığı nəzərdə tutmamalıdır, çünki, dağdıcılığı hər kəs, yə’qin ki, bacara bilər.

O, əvvəlcə xırda işləri fikirləşməyə başlasın, deyək ki, sənətdən başlasın — “rəssam ola bilərəm, ya yox?”. Yaxud, sonra fikirləşsin ki, “alim ola bilərəm?”. Alim hər kəs ola bilər, çünki, onun varlığı öz keçmişindən bilir ki, uzun müddət çalışsa, o, alim ola bilər, — elmsiz heç bir yaranış yoxdur. Amma elmin zirvəsinə qalxıb hər kəs akademik-alim ola bilməz. Sonra, davam etdirərək fikirləşə bilər ki, prezident ola bilər, ya yox? İndi bu, populyardır, hamı istəyir ki, prezident olsun — Yerin bir bəlası da budur (*gülüsmə*). O, bu anlarda öz varlığı ilə tam üz-üzə durmalıdır ki, “prezident olsam, bu

ölkəni idarə edib xalqın rifahını asudəliklə təmin edə bilərəm, ya bilmərəm?”. Çünki, əsl, xalq üçün ürəyiyanan, qeyrətli prezidentin həyatı ən ağır həyatlardan biridir. Əgər, yer üzündə prezidentlik bir peşə olmuş olsaydı, o, peşəlik e'tibarilə ən ağır peşə olmuş olardı. Yer üzündə vəzifələr içərisində prezidentlik ən ağır vəzifədir. Əvvəla cavabdehliyi lap böyükdür. Onun cavabdehliyi və işləməyi sonrakı onun özüdür, özlüyüdür.

Bunların hamısı haqqında axtarışda olan o insanın özünün varlığında əvvəldən informasiya vardır ki, nəyi bacarar, nəyi yox. Məsələn, rəngsaz olmaq üçün o, bu həyatda rəngsazın işini əvvəla müşahidə edib. Əgər, rəngsazın işini o ana qədər görməyibsə, yenə də onun varlığında əvvəldən müəyyən informasiyası vardır. Bu, o demək deyil ki: “mən rəngi rəngə qatıb divara sürtə bilərəmsə, demək, (yaxşı) rəngsazam” — Yox. “Rənglərin o incə çalarlarını sənətkar səviyyəsində görə bilərəmsə, seçə bilərəmsə, və mənəm bu sahədə çox incə duyğularım varsa, onda, — hə, — məndən əvvəlki mənlərin hansı birisində rəngsaz olubdur”.

Digər bir mäsala baxaq. O adam davam etdirərək, düşünməlidir ki, “baxım görüm, mən təsviri sənət sahəsində, deyək ki, xalça toxuya bilərəm, ya yox?”. Toxumağına qalsa, — toxuya bilər. Amma onun içərisində bütün çalarları, ornamentləri öz varlığında ayıra bilirsə və müasir xalçaçılığa yeniliklər gətirə bilirsə, demək, o xalçaçıdan əvvəlki onun özlərinin hansı birisində xalçaçı olub.

Həkimçilik, bağbançılıq, heyvandarlıq, əkinçilik, təsərrüfatçılıq və s. — hamısı beləliklə adamların varlıqlarında əhatə olunubdur. Əgər, bəşər beynini işlədə bilsəydi və ondakı informasiyaların, heç olmazsa, 30%-indən istifadə edə bilsəydi, onda, bu dünyanın özü üçün çox şeyləri açması mümkün olardı, bəşəriyyətin indiki səviyyəsi çox yüksələ bilərdi, öz keçmişindən çox yaxşı əlamətlərin olduğunu dərk edə bilərdi.

F.— Uşaq anadan olur, böyüyür, təhsil verirlər, müəyyən peşəni öyrədirlər; o da, ona alışıq və işlədikcə, mäsəl üçün,

xalçaçılıq peşəsində yüksələ bilir, sənətkarlığı artır. Demək istəyirəm ki, insanları belə başa salıblar ki, biz insanlar birçə dəfə anadan oluruq, bizim inkişafımız yalnız bu dünyada anadan olandan sonra başlayır və bu dövrdəki fəaliyyətimiz nəticəsində yüksələ bilirik. Burada beynin qabıqaltı fəaliyyətinin, şüurunun bə'zi cəhətlərini çıxarmaqla, nələrə qadir olduğunu söyləyirlər; biz insanlar bunları bilmirik.

V.— Buna sən deyən yöndə baxsaq, görürük ki, hər şeyird yetişib gələcəkdə ustad sənətkar ola bilmir. Mäsəl üçün, hər ata-ana istəyir ki, övladı oxusun, musiqiçi olsun. Oxuyan övladların hamısı yaxşı musiqiçi ola bilər?

F.— Yox.

V.— Yox, yaxşı musiqiçi ola bilmir. Amma çala bilirlər — elə-belə... Çoxusu musiqi alətində ifa edə bilir, amma hamısı Ramiz Quliyev, Fərhad Bədəlbəyli, ya da Həbil Əliyev ola bilər?

F.— Yox.

V.— Niyə? — çünki, axı, bunu deməklə, göstərməklə, təbliğ etməklə ustadlığa çatdırmaq mümkün deyil. Ustadlıq — özündən əvvəlkinin gətirdiyi yaddaşın üzərinə bu gün daha da əlavə etməklə yüksəkliyə çatmaq deməkdir. Xalçaçı o vaxtlardakı ornamentləri, naxışları, rəngləri özü ilə gətirməklə, bunları bu gün daha da təkmilləşdirə bilər ki, bu da onun yeni yüksəlişidir, qabiliyyətidir.

F.— Mahirliyədir.

V.— Onun mahirliyi orasındadır ki, onun ifası, onun bəstəsi, onun rəngkarlığı təkrarsızdır. Deməli, bu, onun kamilliyidir, uyğun bu sənət üzrə kamilləşməsidir.

Ona görə də, demək olmaz ki, bu gün mən hansısa xoş bir musiqini eşidirəmsə və bu həyatdan qayıdıramsa, elə bu günlə buradaca qurtardım. Yox. Bu gün olan — daimi olaraq yaddaşdadır. Məndən sonrakı olan (mən) bu musiqiyə yaxın musiqi eşitmiş olacaqsə, ona yaxın gələcək, onu dinləyəcək. Əvvəla, o, yaddaşda bu keçmiş musiqi ahəngini gətirir. Ondən əlavə hər fərd bütün kainatların Ahəngindədir. Ayrı deyillər bunlar, — Vəhdətdədirlər. Burada söhbətimiz başqa

istişamətə yön almasın deyə, yenə də deyirəm ki, şeyird olmaq, hələ dərzı, modelyer olmaq demək deyil. Tikər, — ümumi qayda üzrə parçanın qırağını qatlayıb maşından keçirə bilər. Amma, bir də vardır ki, işə başlamamışdan qabaq mə'mulatin bütöv görünüşü onun gözünün qabağındadır, bütün sapların düzümü, ilmələr, düymələr, onun ütülü vəziyyəti və s. cəhətləri artıq onun beynində hazırdır. Bu, onun istedadıdır.

Bu dünyada o qədər həkim, aqranom, mühəndis, digər standart ixtisasçılar vardır ki!.. Fikirləşirlər: "hamı oxuyur, mən də gedim oxuyum". Amma oxuduğunun effektini hər kəs ortaya gətirə bilmir. Axı, gətirmək də lazımdır! Aldığı o təhsilin bəhrəsini də ətrafına yüksək dərəcədə qaytarmaq lazımdır. Məsələn, Eyfel mühəndis olub və, görünür, yaxşı da işləyib. Amma onun tikdiyi o qüllə onun istedadı nəticəsidir. Məsələn, deyirlər ki, Jül Vern Fransadan uzağa çıxmayıb. Balaca bir qayığı, barkası olub ki, onunla çayın o başını — bu başını gəzib. Amma əsərlərinin dahiyənə yazılışına bax! Bəziləri onu uşaq ədəbiyyatı kimi təsəvvür edirlər. Heç də uşaq ədəbiyyatı deyillər onlar! Elmin bir çox sahələrini, coğrafiyanı, təbiətşünaslığı onlardan oxuyub öyrənmək olar. Bunlar onun iste'dadıdır.

Çox adam şair ola bilər. Məsələn, sənin orada, — masanın üzərində kitabın var ("Sözün sirri — səsin sirri"). Şer' stilində yazıbsan. Məsələ onun bayaq qardaşımız Ələkbərlə müzakirə etdiyiniz ölçüsündə, yə'ni, 8-liklə, ya da 11-liklə yazılıb-yazılmamağında, yaxud da qafiyələrinin uyğun gəlib-gəlməməyində deyil. Məsələ ondakı elmdədir. Məsələ indiyə qədər sözlərin yaranış prinsiplərini, danışıq səslərinin mə'nə əmələgətiriciliyini, onların hansı əlamətlərə, hansı vəzifələrə malik olmalarını açıb ortaya qoymaqdır. Məsələ dilçilik elminin istiqamətini düzgün yola dəyişməkdir.

Bu dünyada hamı danışa bilir. Amma natiqin deyimləri tərzini, genişliyini, gözəlliyini çox adamlar yarada bilmir. Nə qədər aktyorlardan vardır ki, Mikayıl Mirzəyevin dediyi şe'ri deyə bilərlər. Lakin Mikayıl Mirzəyevdə olan o işıq, nitqinin

gözəlliyi onlarda yoxdur. Mikayıl hər sözə işıq gətirir, elə bil ki, musiqi yaradır. Bunu nə eləyirsən, elə, o, Mikayılın iste'dadıdır. Mehdi müəllim, digər böyük müəllim-sənatkarlar ona dərs deyiblər. Dərs deyibdir, iste'dad deməyibdir. İste'dadı dərsə vermək olmaz. İste'dad, gərək, onun özündə ola, özü ilə bərabər gələ. Bunların iste'dadı əvvəlki özlərindən gəlir.

Kimse öz iste'dadına bu gün özü xələl gətirirsə, özündən sonrakının gününü, demək, bu gündən qara elədi. Təbii ki, yeni gələcək adama azca, cüz'i bir pay (*İşiq*), ümumi informasiya çatacaq, lakin özlüyü, iste'dad çatmayacaq. Bu, belədir.

Ramiz Quliyev çalanda sən ona bax, gör ki, o, yerdədir? — Yox! Mən onu televizorda görmüşəm, həyatda, aşkarlıqda heç vaxt Ramiz Quliyevi və yaxud digərlərini görməmişəm. Ramiz Quliyev tar çalanda, o, yerdə yaşamır, — yoxdur, o, bu yerdə! Onu sülkələsən də, yoxdur burada, qalxıb gedibdir. Deyirlər — "tərki-dünya". Ramiz Quliyev (*çalanda*) — qalxıb gedib, ahənglərin içərisindədir. Tək o Ramiz deyil. Bu cür, əsl ifaçılar Azərbaycanda, dünyada çoxdur. Məsələn, mahir muğam ustası Alim Qasımov özü televiziya da deyirdi ki, bir dəfə oxuduğu momentdə çox ucalıqlara qalxmış və ani olaraq Ağ İşıqları seyr etmişdi. Olsun Mikayıl, olsun Habilin bə'zi məqamları ki, Habil Əliyevdən daha yoxdur! Olsun Şövkət Ələkbərova, yaxud Fərhad. Hamısının anları vardır.

Əsl sənətkar kimi musiqi ifa etməyin özü böyüklükdür.

Sənət aləmindən, bilirəm ki, xoşun gəlir, yenə də söhbətimizə mısallar çəkək. Məsələn, Paqanini virtuoz idi. Tarix də deyir ki, hansısa bir konsertinə başlayarkən onun skripkasının simlərini qırıblar və alətin birçə simi salamat qalıbdır. Birçə simin üstündə çalıb, əsər yaradıbdır. Bu, virtiozdu! Bu, sim üzrə virtuoz deyildi, o, özünün işığını qoymuşdu o simin üzərinə, ona görə virtuoz olmuşdu. O, təkrarsızdır. Bu gün təkrarsızdır, amma görürsən neçə yüz ildən sonra Böyük Yaradan yenə belə bir təkrar Yaratdı, Göndərdi. Bəs, haradan yarandı? İlkdən İlkin Yaranışın, görürsən, davamıdır, çünki Paqanini qaranlığa xidmət eləməyib ki! İşığına xidmət

edib, işıq gətirib, işıqlar içindən öz işıq payından pay veribdir.

Olsun Bethovenin simfoniyaları. Hamısı bir-birindən rəng-rəng, hamısı da düşündürə bilir. Bethovenin bir neçə əsəri vardır ki, adamı Kainata qaldırır. Deyirlər ki, bax, bu, musiqidir! Halbuki, Bethoven kardı. İste'dad üçün kar, kor, şilin nə fərqi var? Bu, onun iste'dadıdır.

Olsun Vanqa, totalım ki, Volf Messinq vardı. Ekstrasens idi. Volf Messinqdən soruşanda ki: “bəs, necə deyirsən onları?”, o, adamlara cavab verirdi ki: “mən bunun mexanizmini bilmirəm, ancaq, bu, belədir”. Necə var idi, – elə də, deyirdi. Analoq var? – Yoxdur! Amma fakt var, reallıq var. Onun dedikləri yalandır? – Yox. Bu, bunun iste'dadıdır.

VƏHDƏT, AHƏNG

Burada belə bir Deyim də Gəldi: **“Yer” dediyin – yerdə deyil, “Yer” dediyin – fəzada da deyil. “Yer” dediyin – cəm varlıqlarla Varlıqdadır, “Yer” dediyin – cəm kainatlarla Kainatdır. O “Kainat” dediyin – Böyük Yaradanla Böyük Yaradan Vəhdətindədir. Bunlar bir-birindən ayrı deyil, ayrı ola bilməz. “Me'rac” – dediyin – uzaq deyil, Böyük Yaradan Vəhdətindədir, – uzaq deyil. Bu, cəm kainatlarla hərəkətdədir. Uzaqlaşmaz, getməz; varlıq Varlıqdan uzaqlaşmaz. “Varlıq” dediyin – varlıqlardır. “Varlıq” dediyin – işıq deyimidir, Qədər deyimidir. O, Ondan ayrı deyil, cəm kainatlardadır. Cəm kainatlar Böyük Yaradanlardır. Böyük Yaradan cəm yaranışlarıdır, işıqdadır, işıqpaylıdır, Qədərpaylıdır. O, Özünün Öz Qədər Payından Qədər Ayırır Məkanından. “Vəhdət” dediyin – Vəhdətdədir, “ahəng” dediyin – Ahəngdədir. Bunlar özlüyündə Böyük Yaradan Baxımındadır, işığındadır, Hərəkətdədir”.**

F.— ...Vəhdətlə Ahəng arasında da, demək, bağlılıq vardır?

V.— Mütləq var. Vəhdət Böyük Yaradanın işıq zərrələrinin Axınıdır. “Ahəng” – dediyin cəm kainatların məkanlarının

arasındadır. Vəhdətlə Ahəng pozulmur, pozula bilmir. İşıq içərisində qeyri-ışıq yoxdur. Yaradıcılıq işığıdır, yaradıcıdır, yaradandır, axındır. Axın içərisində ayrılıq yoxdur. Hər yaranış Böyük Yaradan Yaranışdır, işığıdır.

F.— Onun Təzahürüdür.

V.— Onun Təzahürüdür, Varlığıdır, Özlüyüdür, Rəhmidir, Səbridir, Elmidir; ancaq Elmidir, Elmi. Elm üzərindədir bunların hamısı. Elmin əvvəli olmasa, sonrakı elmlər yoxdur, alına bilməz. Elm işığın üzərindədir.

Elm o α , β , γ hissəcik-şüalarını izah edir. Elm bunları bilir. Ağır, topa atomların parçalanması baş versə də, yenə bu varlıqlar heç də bir-birindən tam uzaq olmur. Vəhdət var, bağlılıqlar var. Bunlar birlikdə olmasa, xaos gətirər, fasilə yaradar. Cəm kainatların arasında fasilə, boşluq yoxdur. Fasilə, yə'ni, boşluğa aiddir. Heç bir sahədə boşluq yoxdur. Yoxdur o yer, o sahə ki, orada işıq formasında yaranış, hərəkət olmasın.

6 Günəş(lər) məkanları, deyirik ki, var. 6 Günəş məkanlarının özündə, öz aralarında bir Simmetriya var. Bunlar bir-birilə bir Vəhdətdə bağlıdır. Bu bağlılığın mərkəzində Böyük Yaradanın Özüdür, Onun işığının Qədər Payıdır, Yayım Payıdır. Hər bir işıq, hər bir materiya, zərrə yenə də Böyük Yaradanın Özü ilə Həmvəhdətlikdədir, Həmahəngdədir, Həmbəğlidir. Böyük Yaradan üçün yoxdur qeyri-yaranış. Cəm Bir Yaranış var. Cəm Bir Yaranışdan ayrı olan olar? – Yox! Bu gün bu Yer məkanını ayrılıqda qəbul etmək lazım deyil. Yer məkanının özü bir bağlılıqdadır. **“Yer məkanının özü (boş) fəzada deyil”**. Bax, bir balaca bundan qabaq Böyük Yaradan Dedi.

F.— Hə. Hiss edirdim sənin diqqətindən və sözləri nisbətən aram-aram deməyindən.

V.— O, fəzada deyil. Bu bəşər deyir ki, fəzadadır. Fəzada o vaxt olardı ki, bu məkanların bir-birinin arasında işıqların Axını olmasın. Bəşər Axını görə bilmir, – (ona görə) deyir. Amma gələcəkdə gələnlər görəcəklər. O göndərişlər göndəriləcəklər ki, onlar hər işi Elm üzərində quracaqlar. Elm üzə-

rində qurub Böyük Yaradan Məkanına “dırmaşılıb — raketlərlə getmək” yox. Bunlar ayrı-ayrı deyimlərdir. Elm işıq gətirəcək. Elm bu insanın varlığını dəyişəcək, formasını dəyişməyəcək. Anlamını dəyişəcək, işığını çoxaldacaq. Deyirlər ki, Həzrəti İsa işıq gətirib. İndi bunu dərk eləyə bilmir bu bəşər. Amma o günlər olacaqdır ki, bunların özü də işıqda olacaqlar, işıqlı olacaqlar. Işıqkən işıqda olacaq, yəni, bir-birinə kömək edəcəklər, cəm Bir Varlıq kimi olacaqlar, birlikdə olacaqlar. Onda daha böyük işıqlıq olacaq. Bu işıqlıq o demək deyil ki, küçədə lampalar yanır, küçə işıqlarını yandırır — Yox! Günəş işığını da demirəm. Düzdür, gördüyümüz Günəş işığı da bir müqəddəs işıqdır. Axı, bəşərdə olan işıq daha artıq müqəddəsdir. Cəm yaranışlarda olan işıq Böyük Yaradanın Öz işığındandır. Böyük Yaradan işığına qayıtmaq vacibliyi də, elə buna görədir.

AZAN

V.— Sualın varsa, de, danışaq, aydınlaşdıraq. Sualın hələlik yaranmayıbsa, onda darıxma, qulaq as.

İndi Naxçıvana görə günortadır. Azandır. Azan səslənir.

F.— Hə. Naxçıvandakı bu azan qalan şəhərlərdəkinə nisbətən çox gözəl, valehedici, müqəddəs səslənir.

V.— Yəni indi Böyük Yaradan Qarşısında dayanıb, Böyük Yaradan işığının Vəhdətində duran andır. Bunu heç də Həzrət Məhəmməd (ə.s.) özündən bir novator, yenilikçi kimi gətirməyib. Həzrət Məhəmməd (ə.s.) o vaxtlar günortanın bu anında cəm Kainatda Böyük Yaradanın Ahəng Səsini eşidib. Və mətnini deyib. Heç də ilk azan icraçısı Bilal, o vaxt, bu ahəngin icrasını özündən gətirməyib. Həzrət Məhəmməd (ə.s.) ona istiqamət verib ki, bax, bu, belə olmalıdır, yəni, həm mətnə, həm də eşitdiyi ahəngə uyğun olmalıdır.

Bəs, niyə belə olmalıydı? — çünki, o, eşitdiyinin təkrarını təkrarlatdırmışdı. Pozular bu Ahəng? Uzaq olar bu Ahəng? — olmaz! O, elə bir Ahəng deyimidir ki, hər hansı bir bəşəri ayıldır, qaldırır, paklandırır. Və buna milliyət var? — buna

milliyət yoxdur! Əgər, buna milliyət olmuş olsaydı, Amerika kosmonavtı Ayda bunu eşitməzdi. Bu, təhrif olunmayan bir reallıqdır. Bu, belədir! Bu, cəm Yaranış üçündür, fərd üçün yox!

F.— Demək, o, Kainatdakı azanı eşidib?

V.— Cəm kainatlarda olan Azanın ahəng səsini o kosmonavt eşitməmiş olsaydı, sonradan bunu yerdə deyə bilməzdi. Və texniki şərtlərə görə, o, eşitməməli idi, çünki skafandrın içərisində idi. O skafandr bağlı (rabitəli) idi kosmik gəmiyə, o gəmi bağlı idi uçuş mərkəzinə və bunlar arasında rabitə daim davam edirdi. Bu skafandr içərisində olan kosmonavt Böyük Yaradanın Özünün birbaşa Nəzərində olan yaxın yaranışdır ki, bu Kainat Azanının səsini eşidibdir.

F.— Demək, Bu kosmonavt azanın ahəngini, səsini kosmik mərkəzdən eşitməyib?

V.— Eşidə bilməzdi kosmik mərkəzdən; o anlar çox mə'suliyətli, cavabdeh anlardır, çünki, orada elmi işlər gedir; Aya ilk dəfədir ki, b ə ş ə r gedibdir; bütün orada işləyənlərin fikri onun üstündədir, yəni onu qorumaq, məsləhətlər vermək və yeni informasiyalar almaq. Burada yalnız elmi rabitələr ola bilərdi.

F.— Bəziləri düşünürlər ki, yə'qin, həmənkilərdə o kosmonavt Yerdəki hansısa radiostansiyanın dalğasını tutub və ondan verilən azanın səsini eşidib.

V.— Skafandrın rabitə qurğuları kosmik mərkəzdəki dalğalar vericisi və alıcısının parametrləri ilə uyğun gəlməlidir və qıraq radiostansiyaların maneçiliklərinə, müdaxilələrinə imkan ola bilməzdi. Deməli, kosmonavtın eşitdiyi həmin səs Kainatdan gələn Azanın ahəngi imiş ki, mən də bu Azanı 3 dəfə eşitmişəm və vaxtilə sənə nağıllamışam. Sənin bunun haqqında mə'lumatın var.

OXŞARLAR

V.— ...Zahirən ayrılıqları yoxdur. Cizgiləri eyni cizgilərdir. Az qala demək mümkündür ki, bunların hamısı İşıqdır. Görkəmcə fərq var. Amma özlüklərində hamısında eyniliklər var.

Yer üzündə bə'zi saf, pak insanların yuxularında gördükləri müqəddəs Ağ geyimli varlıqlar onların özlükləri ilə, deyim ki, tam uyğun gəlir. Müqəddəs Ağ geyimlinin çox ucaboyluğunu, nəhəngliyini, sifətinin ifadəsinin rahat, sakit, təlatümgetirməz olduğunu deyənlər heç də yanılmırlar. Onlar çox mehribandırlar.

F.— Biz bəşərlər, adi insanlar bir-birimizdən çox fərqlənirik?

V.— Yox. Bəşərin də ümumiləşdirilmiş üz cizgiləri eyni bir məxrəcə, eyniliyə gəlir. Bu cür eynilik heyvanat aləminin üz cizgilərində də vardır. İlkdən İlk yaranış bəşər yaranışıdır və məkanlara İlk olaraq bu yaranış göndərilibdir. Bunların üz cizgiləri fərqlənər? — Yox. Əks təqdirdə burada, Yer üzündə müqəddəsliyini dərk edib paklanan İlk Müqəddəsliyinə, Böyük Yaradanına Qayıdan hər bir bəşər orada özünə, öz üz cizgilərinə oxşar olmayan Müqəddəs varlıqları görəndə vahimələnər, dəhşətlənərdi; həm özündən qorxardı, həm də Müqəddəslərdən. Axı, Böyük Yaradanın Özündən qorxmaq olar? — Olmaz, olmur da! Gedib hər hansı varlıqdan da daha mükəmməl biçimdə olan Onun Varlığını, Özlüyünü görürsən, daha Mehribanını görürsən. Amma bu bəşərə baxırsan və fikirləşirsən ki, ay Allah, bəs, bunlar niyə bu gündədirlər, axı?! Az qalırlar, puldan ötrü, hakimlikdən ötrü, üstün olmaqdan ötrü, bir-birini məhv etsinlər, didsinlər, dağıtsınlar. Amma gedib o Müqəddəsi görəndə, deyirsən ki, Bundan yoxdur daha, yoxdur, Təkrarsızdır! Təkrarsızlığı Özünün Rəhminədir! Mehribançılığındadır! Yaradıcılığındadır! Səbrindədir! Sevincindədir! İşığındadır! Ondan uzaq olmaq olar?! O Məkana qalxan bəşər, tə'yini olmaya, inan ki, yapışar Onlardan: — “məni uzaq Etmə, heç bir şey istəmirəm, heç olmazsa, bax, la...ap o uzaqda olum, la...ap o uzaqdakı bucaqda, amma, bir cüz'i də olsa, Səni görüm, amma Məkanından

məni uzaq Eləmə! Onu görəndə, o Varlığı görəndə, o Ağ Məkani görəndə Oradan özünü uzaq edər? — Kamilkən özünü Oradan uzaq eləməz! O Məkandan uzaq olmamaq üçün, Oranı görmək üçün o Məkana Qalxmaq lazımdır. Qalxmaq üçün bu gün də gec deyil; bu gün özünə qayıt, mehribançılığına qayıt, İşığına, Elminə qayıt, sevincinə qayıt, Yaranışına qayıt ki, nələri görəncəksən! Şərt o deyil ki, bu adamlar bu gün müqəddəsləşib elə bu gün də Böyük Yaradana Qayıtmalıdır. Bu gün varlığında pak olan, hansını ki, sənə izah edib göstərdiyim kimi su ilə də icra etmək olar, və bu, mütləq lazımdır, sabah varlıqlarda İşıq görür. Varlıqlarda İşıq görəndə sonra kainatların İşığını görür. Bu, həm də Böyük Yaradanın Ətrafında olan yaradıcı Ağ İşıq zərrələrini görmək deməkdir....

XILAS

F.— Vahid, neçə vaxtdır ki, bu bilmədiklərimi, bu Elmi, bu aləmləri açıb mənə deyirsən, hesablayıram ki, bunlar bəşəriyyətin xilasını naminə deyilənlərdir. Fərd-fərd olsa da, insanlar Oraya, Müqəddəsliyə Qayıtsalar, ümumilikdə bu, cəmiyyətin, bəşəriyyətin xilasını deməkdir. Mən düzmü başa düşürəm?

V.— ...Hə, qayıdışı ilədir, özünə qayıdışdadır xilas.

F.— Və tez-tez “ya Allah-Təala, mənə kömək Elə, məni xilas Elə” kəlmələrini işlətməklə deyil. Gərək insan özü-özünü xilas eləsin, özü Qayıtsın.

V.— Xilaskarlıq o demək deyil ki, düşsən qabağa, bir milyonunu da salasan arxanca, aparasan... — Yox, belə deyil. Hər fərd özü özünü xilas etməlidir.

F.— Elədir.

V.— Xilas var, xilas var... Bir var ki, birisi suda boğulur, batır, nəşə olur, — xilas edirlər. — Yox! “Xilas” deyimini odur ki, İlkini İlkini dərk etsin ki, bu insan, bu fərd (özü) nədən yaranıb, niyə yaranıb və sonluğu nə olmalıdır. “Xilas” buna deyirlər. Yoxsa, “kimsə hansısa bir ağaca çıxıb, gedək onu xilas

edək". Bu, yardımdır, xilas deyil. Sən burada sadəcə yardım edirsən. Xilas edəndə, yə'ni — onun özünü özündən xilas etmirsən, onun özünün özlüyünü özünə deyirsən. Özü xilas eləsin özünü. Onu fikirləşmək, ümid etmək səhvdir ki, "bir adam (*Müqəddəs*) gələcək, bizim hamımızı xilas edəcək". Sən özün xilas olmaq istəməsən, səni necə xilas edə bilərlər? Sənin xilasın — sənin dərkiniyətindədir! Sən dərk etməsən etdiklərini, səni necə xilas etmək olar?

Deyimlər var ki, **"o Ağ geyimlilərin özləri də səni nə o Məkana apara bilər, nə də o Məkandan uzaq edə bilər, — əgər, sən istəməsən!"** Bu, Böyük Yaradan Deyimidir; bəşərə, bəşəriyyətə deyir, mənə yox. Yə'ni ondan mənə də aidiyyəti var ki, **"sən (Vahid) deyirsən, dediyinin cavabdehliyini daşı ki, bu (pis) işləri etməyəsən və sən (də) Mənə qayıda biləsən"**, yaxud, Oraya (*mütləq surətdə*) qayıdacağam..." — Yox! Yox, qardaş, belə düşünmək olmaz, bu, səhvlərin səhvidir! Oradan Göndərilərsən, İcra etməzsən və yaxud icraçılığında nə isə bir məqsədin olmuş olsa, — yox, qardaş, onda sən özün Oradan, Ondan çox uzaq olmuş olarsan! Yox! O, xətdir, bələdir; o, — cəzadır! O, — cəzaların cəzasıdır, adicə cəza deyil! O cəzaları görməyən bəşər, cəzaların özlüklərini görə bilmir. Amma, hər "cəza" dediyin (istər o dünyada olsun, istər bu dünyada), — Rəhminin əvvəlidir! Buradakı cəza ona görə cəzadır ki, yığdıqların sənə bəyan olunsun, yığdıqlarının nəticəsidir. Bu, (*hələ*) cəza deyil — Böyük Yaradanın sənə İnforsiyasıdır, Böyük Yaradanın Rəhmidir. Əzab çəkdikcə, əziyyət gördükcə, görürsən, ki, üzünü Böyük Yaradan tərəfə o vaxta qədər tutmaq istəməyən insan, o anlarda gözləri ilə, qulaqları ilə, qəlbi ilə, bütün varlığı ilə Böyük Yaradanını axtarır. "Yaranış" Kitabının IV bölməsində Deyilir:

"186. **Xilas olun, xilas — sizinlədir, sizlədir.**

187. **Qaranlıq ətrafınızda, işıq varlığınızdadır, sizlədir. Kamillik sizinlədir, sizlədir, Cahillik ətrafınızda, yenə, sizlədir.**

188. **Xilas olun, — xilas sizinlədir, sizlədir; mehribanlıq,**

rəhm, sevinc, düzgünlük, elm, təmənnəsizlik sizinlədir; xilas olun, xilas sizinlədir, sizlədir; işıq sizinlədir, sizlədir. Əbədiyyətə Qayıdış sizinlədir, sizlədir.

189. **Böyük Rəhmim sizinlədir, sizlədir, elmlərdə Elmlər sizinlədir, sizlədir, mehribanlıq sizinlədir, rəhm, sevinc, təmənnəsizlik, elm sizinlədir, sizlədir. Xilas sizdə sizlədir, işıq sizdə sizlədir, Əbədiyyətə Qayıdış sizdədir, sizlədir.**

190. **Hakimsiniz, — hakimliyiniz sizinlədir, sizlədir; Hakimliyiniz — Qayıdışınızdır, Pak işığa Paklıqla Qayıdışınızdır, Əbədiyyətə Rəhmdə Qayıdışınızdır, Rəhmimə — rəhmlə, işıqla, elmlə Qayıdışınızdır. Dağıtmaq — zəifliyinizdir (*dağıtmaq, müharibələr, riyakarlıqlar, təmənnələr, məqsədlər*), elmsizlik — zəifliyinizdir, cahilliklər, — təkrar yaranışınızdır, sizlədir.**

191. **Həqiqət sizinlədir, sizlədir, düzgünlük sizinlədir, sizlədir, sevinc sizinlədir, sizlədir. Yaranışlar arasında sülh sizinlədir, sizlədir, bölünməyən sizinlədir, sizlədir, hər ruzi qədəri sizinlədir, sizlədir.**

192. **Xilas — işığınız — sizinlədir, sizlədir. Təkrar vəhşi yaranış — sizinlədir, sizlədir, yerdə yaşam — sizinlədir, sizlədir, Müqəddəsliyə Qayıdış — sizinlədir, sizlədir.**

193. **Zəka sizinlədir, sizlədir, Əql sizinlədir, sizlədir.**

194. **Bu Deyimlər sizinlədir, sizlədir, zorakılıqla deyil, Dərk etmək — sizinlədir, sizlədir. Dərk etmək istəyiniz sizinlədir, sizlədir.**

195. **Kainatlara üz tutub Məni çağırən — özünüzdədir, sizlədir, Rəhmimi diləyən özünüzdədir, sizlədir.**

196. **Qaranlıqlarda işıq axtaran özünüzdədir, sizlədir. Mən sizinləyəm, sizləyəm, Yaranışdan sizinləyəm, sizləyəm".**

Görürsən ki, O, yenə də Rəhmlidir — hələ O, sənə cəza Verməyib, bir balaca Bildirir ki; "ey bəşər, düz eləməmişən, düz eləmədiyinin nəticəsini yığıbsan, yığdığını dərk et. Dərk et ki, etdiklərinin nəticəsində bu qədər qaranlıq, bəla yığıbsan öz ətrafına; ətrafındakılara bəla gətirirsən.

Görürsən, Mən Rəhmliyəm, sənə yenə də əsl cəzanı Vermirəm. Yenə də Mən Səbrliyəm. Yenə də Mən Bağışlaya Bilirəm. O demək deyil ki, etdiyini Bağışlayıram. Yox, etdiyini Bağışlamıram, sənin, bir işıq varlığından olduğuna görə, yadına Salıram: Mənə e'tinasız olubsan, Mənim Yaratdıqlarıma əziyyət verirsən. Etdiyinin ağrısını, əzabını çəkdiklərin sən öz (etdiklərinə görə — ta'le) yığımindir. Ondan, qaranlıqlardan azad olmalısən”.

Bəs azadlığın nədir? — hər dəfə Böyük Yaradanı çağırmağın, Ona qovuşmaq istəyin sən öz işıqlığındır, Azadlığındır. Azadlığın sən öz ətrafdakılara köməkliyindir, elm öyrənməyindir, elm öyrətməyindir, pis işlərə qoşulmamağındır, aldatmamağındır, acgöz olmamağındır, əyyəşliq etməməyindir, vaxtını yaxşı işlərə sərf etməyindir.

Böyük Yaradanın Rəhminin bir tərəfi də odur ki, bu adam dərk eləyə bilməyib, — bunu yığıbdır. Amma cəza yenə də cəzalıqında qalır. Amma dərk eləyib və yenə də (pis) yığıbdır, onda, bu, cəzanın cəzasıdır. **“Axı, sən dərk etmişdin ki, bunun əvvəli, ortası, sonluğu nədir, nəyə gətirib çıxaracaqdır”.** Bu isə, heç zaman bağışlanılmazdır.

Bir də vardır ki, “Mən bunu bilmirəm, ay qardaş, mənə deməmişsən, bunun özünün anlamlarını, mayasını mənə başa salmamısan, özlüyünün nədən ibarət olduğunu bildirməmişsən”.

Doğrudan da *i n s a n l a r b i l m ə y i b*, — *e d i b l ə r*. Məsələn, bilməyir ki, oksigen balonu ilə sürtgü yağı, ya da başqa yağ birlikdə olmaz. Güclü reaksiya gedər: kimyəvi cəhətdən oksigenlə yağ çox böyük sür'ətlə birləşər və həmin andaca böyük partlayış baş verər. Ondan ötrü bunu bir təhər bağışlamaq olar, yə'ni bu, bilməyib, edibdir. Yox, əgər, bilir ki, çənin yanında od yandırmaq olmaz və oksigen balonunun ventilinə yivinə, çıxışına yağ sürtmək olmaz və bunları edibdir, deməli, bu işdə onun qaranlıq, bəla gətirən məqsədi olubdur. Belə adamı kim bağışlayar?

Yə'ni dövlətlərin özlərinin öz qanunları var. Cəm dövlət qanunları ona xidmət edir ki, lazım olmayanları insanlar

etməsinlər. Eləyiblərsə, heç olmazsa, dərk eləsin və bir daha o işləri etməsinlər. Bəs, yaxşı, dövlətin qanunu olmasın, ailənin qanunu olmasın, Yer məkanının qanunu olmasın, kainatların qanunu olmasın, zərərler axını, İşıq axını qanunları olmasın. Olar belə?! Bunlar bir-biri ilə üzvi bağlıdır və son nəticəsi isə insanın rahatlığı üçündür. Bəs, insanın rahatlığının əsası nədir? — Əlbəttə, özünü dərk eləmək.

Oğurluq etmək olmaz! Bunu Allah da Deyir, yerdə dövlət də gətirib qanun göstərir ki, olmaz. Bundan ötrü nə qədər həbsxanalar tikilir. Halbuki, bu xərci elmə sərf etmək olardı. Silah istehsal eləyən sahələrin, sursat anbarlarının əvəzinə elmi-tədqiqat institutlarının laboratoriyalarına elə avadanlıqlar gətirib qoymaq olardı ki, elmə xidmət eləsin, nəinki — dağıdıcılığa.

Bu dağıntı ilə insan ətrafında olan nə qədər adamlara dağıntı gətirdi. Bunu Bağışlayar? — Bağışlamaz, axı! Nə istəyir daha? — İstədiyi bu idi da!.. Onun indiki bu istəyi əvvəllərdə o birinə istəyi idi, yə'ni, o vaxtlar başqasına etdiyi əzablar indi öz qarşısına çıxır. İndi bu ondan da pis günlərə qaldı. Niyə? — çünki, o vaxtlar ona istədiyini, deməli, özünə də istəmişdi. İstəklər bumeranqdır, atarsan ona, — gedib dönər, qayıdar, dəyər özünə. Bu istəklər sən öz payındır, — o qədər istəmişdin, — o qədər də olur onunkü. Başqasına yaxşını istə, — özünün də payın yaxşı olsun, başqasına pisi istəsən, — özünün də payın pis olacaq. Bu, aksiomadır.

Yaxud da istəyib deyir ki: “bütün dünyaları qatın, verin mənə”. Sən dünyanın varidatını bilirsən nədir? Dünyanın özünə, kainatlara qalx, gör nə qədərdir *O n u n v a r i d a t ı*?! Neynəyəcəksən? — başlayacaqsan hakimliyə, yekəmənliyə, hegemonluğa. Qədər səndən ötrü ayrılıb, qədərsizliyi — qaranlıq niyə istəyirsən? Az gördüyün çoxdur da!.. Çoxdur, vallah çoxdur! Az gördüyünü, axı Qədən qədər Ayırır Böyük Yaradan Göndərib! Gör, bu, nə qədər çoxduu...ur! — Niyə? — Böyük Yaradan sən özün, mənim qədərimizi Qədlərin *r a h a t ç ı l ı ğ ı n d a n* Göndərib,

Öz Payından Göndərib! Bax, o əşyanın içindəki varlığı, işığı görə biləsən, rahatlığı görə biləsən (*heyf ki, görə bilmirsən*), — Böyük Yaradanın Mehribançılığını görə biləsən, deyək ki, materiya içərisində, çörək içərisində, su içərisində, — deyərsən: “bundan artıq Böyük Yaradan mənə nə Rəhm Eləməliymiş, axı?!”.

Amma vəhşiliklə, yırtıcılıqla, kimisə ayaqlamaqla, kiminsə xatirinə dəyməklə, aldatmaqla, hiylə ilə, zorakılıqla gələn (*varidat*) qaranlıq, (*qəzavü-*) qədər gətirəcək, qədərsizliklər içərisindən qədər təyinləşəcək — bu, təmanneli qədərdir, yəni, bu, cəzaya gətirəcək. Lakin Qədərsizliklər içərisindən böyük Yaradanın qədər Göndərməyi, elə, o Qədərsizliyin özüdür, Böyüklüyünün özüdür, İşığının özüdür. Böyük Yaradanın bu Göndərdiyi sənin təmənnasızlığına bərabər Onun Təmənnasız Payıdır, onu məqsədsiz sənə Verir ki, sən y a r a n a n s a n. Özünün t o p l u m qədərində, bu, sənin payındır. Sən az gördüyünün ö z ü çoxdur, çünki, Rəhmindən Göndərib. Bax, gör, — “mən buna layiqəm ki, bu, bu gün var”. Varlığında mən fikirləşim, görüm, — “bu rahatlığa, bu ətrafıma, bu çörəyə, bu işıqlığa mən özüm bərabərəmmi?”. Kamil kamilcəsinə fikirləşsə, görəcək ki, yox, — haradasa, nəse qaranlıqları var və Böyük Yaradan yenə də Rəhmlidir. Yox yerdən Göndərir, yəni, bu “yox yer” — o demək deyil ki, “ümitsizsən”, “boşluqdasan” — yox, varlar içində varsan. “Yox yerdən göndərmək” — “Sənin gözləmədiyin yerdən” — deməkdir. Sən ümid etmədiyin halda, Böyük Yaradan ümid ucunu, ümid gününü Görür və, O da, Göndərir. Həm də Deyir ki: **“sən Mənim Payımdan ona pay verirsən, — sənənin payın yoxdur; sən yaranırsan, sənənin nə payın ola bilərmiş?! Sənənin payın — kamillikdir, sənənin payın — işıqdır, sənənin payın — kamilləşib Müqəddəsliyə Qayıdır. Gördüyün bu materiya, maddə, cism sənənin payın deyil ki! — Mənim Yaratdıqlarımdır. Sən nə həqqə Mənim Öz Yaratdıqlarımı qaytarıb ona verəndə öz adından verirsən? Nə həqqin var?!”**.

VARLIQLAR VƏ HAKİMLİK

V.— Varlıq varlığı məhv eləyə bilməz. Varlığın özü varlıqkən varlığı necə varlıqdan uzaq eləyə bilər? O varlıq Böyük Yaradan Baxımındadır və o varlığın varlığını Böyük Yaradan Baxımı ilə Dəyişdirə Bilər. Yəni, varlığın forması dəyişilər, varlığın özü dəyişilməz.

Böyük Yaradan “Yaranış” Kitabının III bölməsində Deyib: **“66. Maddilik tək deyil, vəhdətlədir, tək deyil; vəhdət ahənglədir, tək deyil. Maddi maddi ilədir, tək deyil. Hər varlıq varlıqlardır, tək deyil.**

68. **Varlıq varlıqdan uzaq deyil, uzaq etsən də, — uzaq deyil. «Uzaq» deyib — ayırdığın, — uzaq deyil. Varlıqdan — varlıq görəcəksən, o varlıqdan — yenə varlıq görəcəksən.**

69. **Ayıрмаq istədiyən, ayrı deyil, ilki ilədir, — ayrı deyil, ilkinə qayıdandır, — ayrı deyil”**.

F.— Keyfiyyəti necə?

V.— “Keyfiyyət” nəyə deyirsiniz? — onu tapın, “keyfiyyət” dediyiniz gəlib çıxacaq “varlığın” özünə. “Keyfiyyət” demək — onun özlüyünü özü kimi yerinə qoymaqladır — buna “keyfiyyət” deyirlər. İnsanın keyfiyyəti — insanın özünün insani baxımı, varlığıdır. Buna onun xasiyyətini, davranışını, mədəniyyətini, savadlılıq dərəcəsini, nələrini, nələrini əlavə et, cəmində gəlib o “varlığın” özündə cəm olacaq. Özündə cəm olan o varlığın təzahürü Böyük Yaradan İşığının özüdür, Böyük Yaradanın Özünün Yaratdığı yaranışdır. Demək, o keyfiyyət axtarışı ilə o varlığı başqa varlıq adına gətirmək lazım deyil. “Keyfiyyət” demək — o varlığın öz varlığını deməkdir, onun məcmuusu, cəmidir.

F.— Bayaq hər hansı bir insanın bir bioloji varlıq kimi atom bombasının partlaması nəticəsində ölümünü mən demək istəyirdim...

V.— “Öldü!”, “öldü!”. Yox, Ölmədi! Ölmək üçün o varlığın özü Varlıqdan uzaq olmalıdır, yox olmalıdır. Axı, Varlıq heç cürə yox ola bilmir. Varlığın məkanı dəyişilir. Məkanı dəyişilən

varlıq, Varlığın yeni varlığıdır, amma öz varlığı itmir, yoxa çıxır. Varlıq üçün o biri yeni yaranış varlığı olacaqdır.

F.— Yerdəyişmə olur.

V.— Yeri dəyişilir. Heç bir varlığı heç bir varlıqdan uzaq eləmək olmaz və uzaq olmur. Yoxdur belə mexanizm, belə bir kainat mexanikası, fizikası yoxdur. İnsanın egoist baxımı var: — “Məhv edim!” Sən məhv edəcəksənsə, o gördüyün varlığın varlığının özlüyünü görməli idin. Sən ki, görmürsən! O varlıq yaranışdır və Yerə təyinlidir. Sən dərk et ki, h a k i m l i k y o x d u r !

“Yaranış” Kitabının V bölməsində Deyilir:

“124. **Yaranışlar Vəhdətdədir, Vəhdətlədir, cəm kainatların hərəkəti Vəhdətimlə Hərəkətdədir.**

125. **Yaranışdan uzaq deyilsən, Yaranışından uzaq deyilsən, vəhdətlərdən, ahənglərdən uzaq deyilsən.**

126. **Bu hərəkətlər sənin deyil, Nurumdansan — İşığım-dansan, bu işıqlar sənin deyil, yer məkanı sənin deyil, varlıqlar sənin deyil.**

127. **Hakim Mənəm, — Güc Etmirəm, Rəhmliyəm, Rəhm-sizlik Etmirəm, Səbrliyəm, Səbrsizlik Etmirəm, Nurumdan yaranışsan, səni İşığından Etmirəm, Əbədi yaranışı Əbədiyyətdən Etmirəm.**

128. **Etmirəm, Etmirəm, sən bəşərə cəza Verib — Cəzalılı Etmirəm, — Mən Amiranəlik Etmirəm.**

129. **Cəm yaranış — sənin ətrafında, varlıqlar sənin ətrafında. Cism cismə hakim deyil, məkan məkana hakim deyil, cəm kainatlarda məkanlar məkanlara hakim deyil. Vəhdət hərəkətinə zorakılıq hakim deyil, ahənglərə ahəngsizliklər hakim deyil.**

130. **İstəyiniz hakimlikdir, biri birinizə hakimlikdir, məqsədlərinizlə bəşəriyyətə hakimliyinizdir.**

131. **Məkanınız işıqdaykən, məkanınıza qaranlıq, cislərə, varlıqlara qaranlıq (gətirirsiniz).**

132. **Bəşər — yaranış, kamil yaranış, — Müqəddəslikdən Yaranış, Mənim Rəhmimdən Yaranış.**

133. **Ey bəşər, cavabdehliyin az deyil, kamil yaranışın az**

deyil; İşığım-dan yaranışsan, — varlığın az deyil, Yer məkanın kiçik deyil, — sənin olmayan sənin deyil, məkanlarla məkanlıdır, kainatlarda məkanlıdır; Hərəkətdə hərəkətli, Vəhdətimdə hərəkətli, ahənglərlə hərəkətli”.

Və yaxud VIII bölmədə Deyilir:

“234. **Bəşər hakim deyil. Yer məkanına, varlıqlara hakim deyil. Zorakılıqla, məkrə bəşər bəşərə hakim deyil. Yer qatlarına hakim deyil, dərin sulara hakim deyil, İşıq axımına, Vəhdətinə hakim deyil.**

235. **Özünə, etdiklərinə hakim olmayan, varlıqlara, Əbədiyyətə, Yer məkanına hakim deyil.**

236. **Hakimliyin səndədir, varlığında böyüklüyündədir; böyüklüyün Müqəddəslikdəndir, pakdır, müqəddəslikdəndir.**

237. **O məkana göndərişsən, — Əbədiyyətinə dönməlisən”.**

Hakimlik olmuş olsaydı, gerek, ilkindən məkanlar bir-birinə hakim olaydı. Günəş İşıq verəndir. Bütün bu yaranış İşıq üzərində, istilik üzərindədir. Amma Günəş, özünün mərkəzdə olmağına baxmayaraq, bu planetlərə hakim deyil. Əslində belə deyil; amma deyək ki, Yer məkanı Ayı cəzb edərək özünə tabe elədirib öz üzərinə bir hakim kimi gətirməli idi. Görürsən ki, bu, belə deyil. Gecə də, gündüz də baxsanız, hər bir planet öz orbitlərində məkanlaşıblar. Heç bir varlıq heç bir varlığa hakim olmadığı kimi, heç bir məkan heç bir məkana hakim deyil; təyinləşiblər, təyinlidirlər. Fikrət təyinlidir, təyinatdan gəlib; kişi görkəmində, kişi varlığında göndərilib və göndərişinin özünün konkret iş varlığı var: bu, bunu icra etməlidir. O demək deyil ki, Böyük Yaradan Göndəribdir, elə, hamı alimdir — Yox! Hamını alim Göndərə Bilər, bunun Böyük Yaradan üçün böyük bir çətinliyi yoxdur. Alim olmaq üçün Elmin əvvəlinin gerek qapısından keçə biləsən.

Hamı alim oldu, hamı İşıq gətirdi, — bu, yaxşıdır. Amma İşıq gətiriləndə məcmuu, cəmi gerek biləsən ki, “sonra nə olacaq?”. Atom bombasını deyək ki, partlatdıq və atomdan, deyək ki, üç növ α , β , γ hissəcik-şüalar ayrıldı; bəs, sonra

nə olur? Sonrasını bilmək lazımdır. Sonrakı proseslər yenə də bunların üçünün, başqa bir quruluşda olsa da, vəhdətdə birliyidir. Bu birlik onların özlüyünü təzahür etdirəcək.

Deyək ki, 6 yaşayış məkanlarının hamısına Böyük Yaradan hamını alim Tə'yinləşdirib Göndərdi və bunların hamısı da əlaqəli şəkildə Işıq içərisində, elm üzərində yaşamış oldu. Bəs, bu elmin özlüyü birləşib, sonu haraya gedəcək? Axı, gerek alim onu əvvəldən dərk edib bilsin ki, "bizim bu vəhdət birliyimiz, bu Işığımız qayıdacaq Böyük Yaradanın Özünün Ətrafına". "Özünün Ətrafına" qayıdış — Əbədiyyətə Qayıdışdır. Yə'ni, İlkdən başlamış göndərilənlər qədərində İlahiliyə qayıtmaqdır, Müqəddəsliyə qayıtmaqdır. Onda, hə, — 6 məkanın 6-sında da alimlər lazımdır. Amma dərk etsin bu alim ki, "mən niyə göndərilmişəm və son nəticədə bəşəriyyəti mən nəyə gətirəcəyəm". Alim o demək deyil ki, "bomba icad edim, atım, böyük bir sahəni canlıları ilə birlikdə məhv edim". Bu, alimlik yox, cahillikdir. Bunun enerjisini daha yaxşı işlərə sərf etmək olar ki, o, bəşəriyyətə rifah gətirsin. Onda Elm üzərinə Elm gələcək, yə'ni Işıq üzərinə Işıq gələcək. Amma, o elm ki, o Işıq ki, məhdudlaşdırır, — partlatmağa xidmət edir, — o elm inkişaf etməz, dayanar eyni bir səviyyədə.

SƏBR

F.— İndi mən istəyərdim ki, səbr haqqında danışasan.

V.— İlkinə, özünə Qayıdanda, Böyük Yaradana tədricən yaxınlaşırsan və Deyir ki: "**sən olanını ver, qorxma, — heç bir şey itirməyəcəksən**". Bu, o Deyimdir ki, sən öz varlığında Işıq payından pay versən, qorxma, — yeni Işıq, — bu dəfə daha kamili, daha təmizi, pakı sənə gələcəkdir. Axı, sən onu məqsədsiz, təmənnəsiz verirsənsə, o, varlığa kömək eləyir. İnsan düşünə bilər ki, "yaxşı, əgər, mən Işığım, varımdan payladımsa, onda, bəs, mənim Işığım, varım qalmaz, bəs, onda mən özüm nə vəziyyətdə qalarım?". Sən ver, qorxma, sənə Böyük Yaradan Öz Işığından yenə də Verəcək. Görürsən, bu proses davam eləyir, yenə

də hərəkətdədir. Böyük Yaradanın Özünün Öz Işıq Payı idi, — sənə vasitənlə Öz bəşərinə Verir, yoxsa, sənə nəyin var idi ki? Sən özün də Ondən Işıq paylısan və, əslində, sən özününkünü vermirsən ona, — sən sənə yığılmışını, özü də, rəhm formasında verirsən. Bax, kamillik buradadır, — sən Kamilliyə qalxırsan. Məsal üçün, indi bu saat ikimizə də külqabı lazımdır. Bir külqabı var, — o da, sənə qarşıdadır. Mən isə külü bu əlimdəki bükülmüş kağız qırığına tökürəm. Yə'ni, insan gerek karıx qalmasın; Böyük Yaradan elə bir bilgi Verəcək ki, kağıza olsa da, o insan öz siqaretinin külünün tökülməsi ehtiyacını ödəmiş olacaqdır. Bax, insan beləliklə paklanır və ya Paklığın yuxarı pillələrinə bu cür qalxır. Yə'ni, sən özünü qaranlıqdan, eqoistlikdən uzaq edirsən, gözün qalmır ki, "Fikrət qardaşım siqaretini çəkdi, mən — qaldım". Ver, — onun ehtiyacı ödənsin, axı, görürsən ki, o, ehtiyac içərisindədir. Bu, işin bir tərəfidir.

İkinci tərəfi odur ki, sən öz Işıq payından verdikdə də, onsuz da, bu Işıq axımı içərisindəsən...

F.— Onsuz da Axım Ahənginin içərisindəsən.

V.— Onda Böyük Yaradanın Özündən, cəm kainatlardan, cəm varlıqlardan əlavə Işığın gələcək. Özündə olan az idi — bir dənə idi, bir vahidlik idi, indi sən vahidlərin içərisində olmuş olursan. Bunlar insanı Böyük Yaradana yaxın aparır. İstəyir bunları materialistcəsinə fikirləşsin, istəyir, — idealistcəsinə, nəticə eyni olacaqdır. Elmin özündədir bu deyimlər, bu elm, bu bilgi. Böyük Yaradana ancaq Elmlə Qalxmaq olar və gedəcəklər də! Amma sağlam elm üstündə. Qurddalayıb nəticəsizliyə aparmaqla, qaranlıqlar içərisinə qaranlıqlar gətirməklə gedib Böyük Yaradana çatmaq olmaz.

Kamillik — elm üstünə elm gətirməkdir, yə'ni, dərrakə üstünə dərrakə gətirməkdir. Kitabları töküb qabağa oxumaq, hələ, — bu, Elm deyil. Kitablar insana bir balaca ideya, impuls verir. Axı, tapılan o ideyanı beyində bir canlandır, genişləndir, gör, nələrə aparıb çıxaracaq. Böyük Yaradana budur Qayıdış! Bunlara insan nail olubsa, əslində də, — qalxıb Işığa. Işığı dərk eləsin, görəcək ki, o da elə Oradadır.

Yə'ni, özünə niyə cismani əzab verir, niyə özünü narahat edir? Sakit dursun ki, hər şey səbr üstündədir.

F.— Bəli.

V.— Səbri mehribançılıq gətirəcək, azad olacaq qaranlıqdan. Azad olacaqsansa, — işıqlar içərisində işıqları görəcek, varlıqlar içərisinə qalxacaq.

F.— Səbr indiki müddətdən sonrakı müddəti gətirəcək; onsuz da Əbədiyyət var, yalnız Kamilləşmək lazımdır.

V.— Sözsüz! Darıxma bu gün ki, “yoxdur”, “alınmır”, “bu niyə belədir?”. Niyə darıxırsan? — indi, hələlik, bu qədər yığıb (öz *tale yükünü*). Bir balaca səbrli olsun, qaranlıqdan özünü birinci növbədə azad eləsin, — onlar da alınacaq. Qaranlıqların bir qismi insanın təfəkkürdəki şübhələrdir, istəməməyidir, özünü işıqlığa qaldırmağının ona çətin gəlməyidir. Yaxud, “mənim 3 külqabım var, qoy, Fikrətinki olmasın. Gedim bu 3 külqabının yanına 2 — 3-ünü də alım gətirim, qoy, Fikrətin heç nəyi olmasın”. Nooldu? — bu, belə olmaz ki!.. Onda eqoistliyi başlamış olur. Beləliklə, fikirləşəcək ki, “özümü haraya dartım ki, ta elə məndən olmasın bu ətraflarda”. İnsanın varlığının olması üçün ətrafı lazımdır. Bu ətraf o deyil ki, yalnız qohum-qardaşı, oğul-uşağı, dost-tanışı olsun, — vəssalam!”. Onda qaranlıqlara özünü daha da sürükləmiş olar. O, varlıqlar içərisindən gəlib bu dünyaya. Yoxsa, fikirləşsə ki, “əh! Fikrət qaradır, Vahid bozdur, o birisi sarıdır, digərinin gözü belədir-elədir.., elmlidir, elmsizdir...” Onun elmliliyini, ya elmsizliyini niyə mühakimə edir ki, — hərənin öz anlam qədəri vardır. İndi, hələlik, bu, o qədər dərk eləyir.

F.— Onsuz da, deyək ki, yenə də onlarla vəhdətdədir.

V.— Əlbəttə, həmişə vəhdətdə olur. Elmi azdırsa, — kömək eləsin, o da qalxsın, dərk eləsin. Əgər, onun elmi çoxdursa, — narahat olmasın, — çoxdan çoxu o da öyrənsin. Əgər, alimdirsə, akademikdirsə, vallah, gedərəm onun qapısına! Soruşaram ki: “axı, mən, misal üçün, bu külqabının burasını dərk eləyə bilmirəm; səndən heç bir başqa şey istəmirəm, təkcə bunun bu hissəsini mənə anlat”. O da, çox sakitliklə

dərk elətdirir ki: “bu, özü-özlüyündə elə bir varlıqdır ki, burası, bu hissəsi olmasa, varlıq yarımçılıqda qalmış olur”. Nə itirmiş olur? — bayaq külqabının orasını dərk eləyə bilmirdisə, indi onun həndəsi formasını da, kristallarını da, mexanikasını da, lap elə dinamikasını da dərk edib, ümumilikdə, Kainatı dərk etmiş olur. Deməli, istər o akademikə, istərsə də küçədə durub o saqqız satana minnətdar olmalıyıq ki, onların hərəsi bir varlıqdır, bizim ətrafımızdadırlar və bütövlükdə Vəhdətdəyik.

Böyük Yaradanın hər Deyiminin fəlsəfi forması, fəlsəfi cəhətləri var. Bu fəlsəfilikə qalxmaq üçün öz düşüncənə ilə yerdən bir balaca qalxmaq, ayrılmaq lazımdır.

F.— Vahid, bugünkü söhbətlərin daha böyük aydınlıqlar gətirdi.

V.— 2 ildən çoxdur ki, bunları sənə danışırım. Sən o vaxt Naxçıvana gələndə, mənim özümə də çox maraqlı idi ki, “bu bildiklərim nə olan işdir?”. Söhbətimizdən bir çox məqamlar mənim özümə də aydın oldu. O vaxta qədər mən elə bilirdim ki, hamı belədir.

F.— Yox, hamı belə deyil. Sən Vahidsən — təksən.

V.— Amma, gördüm ki, bu insanlar belə deyil və çox fikirləşirdim ki, bunlar niyə belə eləyirlər? Bu, 27 — 30 il müddətindəki yığıntıdır, yə'ni, Böyük Yaradan 30 il müddətində xırda-xırda Deyib-Açıb, Deyib-Açıb və bilgilər getdikcə böyüyüb, tamlığa üz tutub. Mən cüz'i dərk eləmişəm və onları sənə deyirəm. Amma bu 2 il müddətində Naxçıvana sən gəldikcə yenə də soruşursan ki: “bu boz nooldu? Bu xakı haradan gəldi?”. Bunlar həm səbrin, həm də dərkiyyatın üstündədir. Mən yazığa səbrin üstündə gəlib bunlar. Böyük Yaradanın bir Deyimi Gələndə, mən tez partlamamışam ki, bunun sonrası nooldu? — Yox. Bunun özü elə çoxdur!.. Dərk eləməyin özü — çoxların çoxudur. Mən burada nə etdim? — Heç bir şey eləməmişəm!

F.— Elədir, amma indi bu dəqiqələrdə də həddindən çox təvəzökarlıqlar edirsən.

İSTİ VƏ SOYUQ. ENERJİ

V.— Biz deyirik ki, neftayırma zavodunda krekinq üsulu ilə nefti e'mal edib benzin alırıq. Bundan ötrü müəyyən temperaturlarda istilik sərf olunur. İsti sərf etməsən, bu, mümkün deyil. Həm də deyirik ki, məhsulların, xüsusilə, yeyinti məhsullarının xarab olmamağından ötrü onları soyuq temperaturda saxlamaq lazımdır. İndi, bax gör, nə əmələ gəlir?..

Böyük Yaradanın Özü Deyir ki, **“cəm kainatlar soyuqdur”**.

Məhsulun qorunması üçün soyuq lazımdır, amma hasilə gətirilməsi üçün isti lazımdır. İstinin özlüyü, İlkdən İlk varlığı, — o ki, demişdik Böyük Partlayış oldu, Böyük İstilik alındı və Kainat Yarandı, — həmənkə İstilikdən hasil oldu və xaki zərrələr funksional formasını, rəngini aldı...

[F.— *Deməli, bəlkə də, xaki zərrələr — istilik termonları imiş*].

V.— Nefti yerdən çıxarmamışdan yataqda o, isti halda idi, yə'ni, çox isti olan nüvə ilə soyuq yer səthi arasında müəyyən bir temperatura malik idi. Deməli, neftin əmələ gəlməsi üçün Yer nüvəsinin istiliyi onun yataqlarda xam neft şəklində qorunması üçün isə Yer qabığıнын nüvəyə nisbətən soyuqluğu lazım imiş. Eyni zamanda neft yataqları həm də təcrid etmək vəzifəsini, yə'ni, səthdə və ya nüvədə sür'ətli temperatur dəyişikliklərinin qarşısını almağı da yerinə yetirir.

İndi gələk mətləb üstünə: nüvə istilik mənbəidir və o, həm də Böyük Yaradanın İşiq Payının məskənidir, İlk istilik Böyük Partlayışla eyni anda özünü bürüzə verəndir, bu İlk istilik materiyadakı xaki zərrələrin (*termonların*) hərəkəti nəticəsində özünü göstərir, iş və həyat mənbəinə çevrilir. Yə'ni, suyu qaynadıb çay hazırlamaq, yeməyi bişirmək üçün istilik lazımdır. Bu yemək, içmək və onların hazırlanması insanın İlkdən İlk yaranış olmağını yadına salmaq üçündür. İlk Böyük Partlayışın olmasının isə, insanı vahimələndirməkdən ötrü deyil, Böyük Yaradanın Verdiyi İstilik Payının olmasını ona xatırlatmaq üçündür.

F.— Böyük Yaradan Böyük Partlayış Anında Özündən İşiq Payı Verməklə bərabər İsti Payı da Veribmiş?

V.— Bu istilik Ağ İşiq Payı veriləndən sonrakı proseslərin nəticəsində alınmışdı.

Partlayışdan alınan isti məhv eləyə bilər. Bomba (*atom bombası*), partlayır, istilik ayrılır, — bu dağıntıya ayrılındır. Amma Böyük Yaradan Yaranacaqlara o Anda Ayırdığı İşiq Payı ilə bərabər İsti Payı da Verdi, yə'ni, Mehribançılıq Payı Verdi, Rahatçılıq Payı Verdi. Canlıların yaşamı Onun İstisi üstündədir, Ayırdığı Qədərinin üstündədir. O vaxt Qəder Ayırmasa İdi, indi bunların hamısını hasilə gətirmək üçün istilik sərf edə bilməzdik. İstilik sərf olunursa, bəs, istilik haraya getdi, nə oldu? — Nə olmadı! — Onu sərf etdik, yenisi gəldi. Yə'ni böyük Yaradanın Özü Qoydu bəşəriyyətin gözünün önünə, yaddaşımıza Qaytardı ki: **“Dərk et! İlkdən İlk Yaranış budur! Bu, olmasa, sən bundan ayırıb hasilə gətirə bilmirsən. Bunun özü üçün İsti lazımdır. İsti Mənim İstimdir. Bu İsti yandıran isti deyil, — Mənim İstimdir, Mehribançılığımın İstisidir, Yaranış üçün İstidir”** ki, çay, yemək hazırlaya bilirik. Texnika üçün, metal əritmək üçün, cəm bu insanlar üçün rahatçılıq gətirməkdən ötrü bu İstilik lazımdır. Soyuq (*xarabolmadan*) qoruya bilər. Soyuq olanı olduğu kimi saxlaya bilər, amma yaranış eləyə bilməz, yarada bilməz, mə'mulat yarada bilməz. İstehsalatda istehsal etmək üçün istilik lazımdır. Elektrik cəryanının özündə isti var. Deyirik ki, reaktordan, yaxud su elektrik stansiyasından axan elektrik cəryanının özündə istilik var.

F.— İstiliyin xüsusiyyətinə — ümumi mə'nada, ümumi əhatədə — “enerji” deyirik.

V.— Düzdür, enerjidir. Enerji — istiliyin özlüyüdür. Yə'ni, hər hansı varlığı (enerjini) onun İlkindən (İstilikdən) ayıra bilməzsən, bu varlıq İlkini ilə üst-üstədir. İlkinin İlkindədir bu varlıq. Yə'ni, bu insanlar azalacaq? — Yox! Bunlar bir tərəfdən “ölürlər” (əslində, ölüm yoxdur), bir tərəfdən də, statistika da göstərir ki, yaranırlar və artım da vardır. Görürsən, bu, Vəhdət axınıdır və heç cürə bunu qeyri-Vəhdət eləmək

olmaz, insanların doğulmasının da, artımının da qarşısını almaq olmaz.

F.— Elədir; enerjinin potensial və kinetik formaları vardır. Bunlar bir-birilə Vəhdətdədirlər, Bağlılıqdadırlar.

V.— Bunları heç cürə bir-birindən ayıra bilmirsən. Birisini ayırırsansa, o biri “əmələ gəlmir”, — onda tamı dərk eləyə bilmirsən. Əslində də, onlar ayrılmazdırlar. Bir şeyi inkar etmək üçün onun varlığını, özlüyünü yox eləməlisən. Bu isə alınmaz. Yenə də gedib çıxır Böyük Yaradanın Özünün Deyimlərinə: **“Mənəm! Sən — yaranmışsan. Sən məndən yaranmışsan. Mən Varam ki, — sən də varsan”**. Burada “Məndən yaranmışsan” sözü o demək deyil ki, bizim yer adamlarının başa düşdüyü: “Məndən doğulmuşsan” kimidir, — yox, bunu belə anlamaq olmaz. O deməkdir ki: **“Mənim İşiq Payımdan payllsan — yaranansan”**. Bunlar çox sadə Deyimlərdir və böyük Bir elm lazım deyil. Elmin özü olmasa, elmləri dərk etmək olmaz. Sözcülüklə, bu, dərk edilməz, zorla dərk etdirmək olmaz. Deməli, bu deyimlərin məcmu-usunu toplayaraq çox sərbəst, rahatçılıqla bəşərə çatdırdıqda ki, “ay bəşər, İşiq — budur”. Bəşər də onda dərk edib deyəcək: “bunları elə mən bilirdim!”

F.— (*gülərək*) — Elədir, elədir!

V.— Narahat da olmaq lazım deyil onun üçün. O bəşər düz deyir, yalan demir. Əlbəttə, o Böyük Yaradanın İnformasiyası içərisindən — Yaranışdan gəlibdir.

FAYTONÇU, ZƏRGƏR, ŞAIR

V.— Nüsrət Kəsəmənli o gün televizor verilişində deyirdi ki, “mən iki əvvəlki mənim özümü gördüm. Özümdən əvvəlki mənləri gördüm. Onlardan biri faytonçu, o biri isə zərgər idi. İndiki Nüsrət əvvəlki “Nüsrət”lərin təzahürü olaraq yaranmışdır. Özü də bu indiki Nüsrət özündən əvvəlki iki “Nüsrət”i görə bilər; ondan artıq mümkün deyil.

F.— Nə üçün?

V.— Müddətlər uzaq olduğundan üç yaranışdan çoxunu görə bilməz.

Dedik ki, Nüsrət Kəsəmənlinin o vaxtkı məşğuliyyətlərindən biri zərgərlik idi. Bu, təsviri sənət ilə əlaqədar olub, lirizmlə bağlıdır. Deməli, bu, şe’riyyəti, yə’ni ahəngi indiki Nüsrətə gətiribdir. Onun əvvəlki faytonçuluğu isə şe’r deyimlərinin ardıcılığını düzməli olub, çünki, sürücü at ilə bərabər bu ardıcılıqla, bir vəhdətdə hərəkət edir. Fayton sürəndən gələn bu ardıcılıq olmasa idi, mümkünmüş ki, indiki Nüsrət rəssamlığı, dulusçuluğu və yaxud bunlara yaxın bir sənəti seçmiş olardı. Bu miraslar yığışib indiki Nüsrət Kəsəmənlini şairlik həyatında uğurlu edibdir.

F.— Mən həmin o verilişi görməmişəm deyə, bir qədər geniş danış. Veriliş hansı proqramla idi?

V.— Verilişi “Space” kanalı ilə Mehriban Ələkbərzadə aparırdı. Onun verilişlərindən hiss edilir ki, o, İlahiyyatın elmini axtarır və uğurlu da verilişlər hazırlaya bilər. Onun yaxşı bir cəhəti var ki, İlahiyyat elminin daxilinə, fəlsəfəsini açır.

F.— Açmaq istəyir.

V.— Bəli, açmaq istəyir, buna çalışır. Təəssüf ki, onun verilişləri Bakı ərazisini əhatə edir, məsələn, uzun illər ərzində Naxçıvanda mən bu proqramlara baxa bilməmişəm.

Nüsrət Kəsəmənli həmin verilişdə deyirdi ki, məndən əvvəlki mənləri ruhda çağırılmışam; həm də onlardan biri olan faytonçu dağdan aşib və mən hündürlükdən qorxuram. Zərgəri isə balta ilə vurub öldürüblər. Nüsrətin hündürlükdən qorxmağı o vaxtkı onun dağdan aşmağı anındakı qorxmağının mirasıdır. Zərgərliyin özündə isə bir poeziya, gözəllik var. Onun şe’rlərinin birində belə bir həyati məziyyət var ki, “Məndə biri vardı, biri yox; tələbə idim, kostyum var idi, ayaqqabı yox. Evlənidim, qız var idi, üzük yox”. Bu deyilənlər çox böyük-böyük işləri açır.

Mehriban xanımın verilişlərinin bir neçəsinə baxmışam və onun özünün cənnəti necə təsəvvür elədiyi məsələsi mənə maraqlıdır. Sözsüz ki, indi bu saatlarında, bu günlərində o, cənnəti olduğu kimi təsəvvür eləyə bilməz. Amma, Mehriban

xanımın özünün cənnətə doğru istiqamətləndiyini, düzgün yol seçə bildiyini mən özümdə yə'qin etmişəm. Əsl elmi araşdırmaların içinə düşmək inadında olduğunu verilişlərdən də hiss etmək olur. O, İlahiyyətə qalxacaq, özü də, istəsə də qalxacaq, istəməsə də. O, öz çıxırına artıq düşmüşdür.

F.— Sənin dediklərinlə razıyam. Amma, Mehriban xanım televiziya çıxışları vaxtı bir az həyəcanlı, emosional, iti sür'ətlə danışır.

V.— Bilirsən, onun bilgisi, informasiyası çoxdur deyə, həyəcanlı danışır. Onun danışığının ahəng məqamları var ki, tamaşaçıları sİlkələyə və İlk yaddaşlarına qayıtmağa yönəldə bilir. Əslində burada emosionallıq yoxdur, konkretlik isə özünü büruzə verir. O, İlahiyyətin özlüyünü tapır və İlahiyyətin elmini bu özlüyün içindən seçə bilir. İlahiyyətin elmini seçə bilmək isə hər adama nəsib olmur. Böyük Yaradandan Göndərilən Kitabların hər bir sözünün özünün incə məqamları var ki, bunları görmək bu xanıma qismət olur.

Yaxşı ki, Ahəng var, Vəhdət var. İlahiyyəti İlahiyyətdə axtaranlar var. İlahiyyətin elmlərini axtaranlar var. İlahiyyət elə bir məziyyətdir ki, o, bəşəri kainatlara Qaldıra bilir və o, tükənməzdir.

DƏYİŞİKLİKLER — YENİLİKLER

V.— Cahillik kamillik qarşısında aciz olmalıykən, kamillik cahillik qarşısında aciz olubdur, sanki, aradan uzaqlaşmış, yox olubdur. Bu an belədir, — yer məkanı belədir. Bəşər biri-biri arasında, — belədir; biri-birini dərk edə bilmir, — belədir.

Bəşər bəşəri dərk etmək istəmir, — belədir. İndi yer üzü belədir. Bəşəriyyətlə yer üzü həmahəngdir, yer üzü bəşəriyyətin özü arasındadır, dartıdadır. Bəşər dartıdadır, — yer üzü dartıdadır. Yer üzü özü-özünü bu dartılardan xilas edir. Bu, qəribə deyil, qəribəlik deyil. Bəşər-bəşəri dərk etmək istəmir, — bu, qəribədir.

Bəşəriyyət arasından mehribançılıq uzaq olubdur, — bu, qəribədir. Bəşər özünü, bəşəriyyətini dərk edə bilmir, qəribədir.

Yer üzündə bu dağılıqlar gözü önündədir, — görmək istəmir, — bu, qəribədir. Bəşər biri-biri arasında sülh istəyir, sülhü görmək istəməyənlər var, — qəribədir. Bəşəriyyət dağılıqları arasındadır, ruzisizlikdədir, sanki yer üzü sürünmədədir, — bəşər bu halları görə bilmir, — qəribədir. Böyük ərazilər dağılımadır, bəşər o dağılıqların arasındadır, özü əzabın arasındadır, əzablarla əzab arasındadır, — bu halları dərk edə bilmir, — qəribədir.

F.— Deyirsən, bu hallar uzun illər ərzində davamlıdır; bəşəriyyətin özü əzab çəkir. Bunun sonluğu olmayacaq? Bu əzabların, bu əziyyətlərin arasında hamı ilə bərabər biz də, bizim övladlarımız da, bizim kimi minlərlə sadə adamlar vardır. Bunlar var-dövlət yox, işləyib bir parça çörək qazanmaq istəyirlər.

V.— Bu halların başlanğıcı var. Bu hallar 1988-ci ilin 17 oktyabr günortadan sonra yer üzünə gələn hallardır. Bunlar on beş il ərzində davamlıdır. Bu halların özü isə birdən yox, uzun illərin ərzində bəşərin-bəşərə diqqətsizliyinin, məkrinin təmənnalı, qara məqsədlərinin yığımları nəticəsidir. Bu, 2003-cü ilə qədər davamlıdır. 2003-cü ildən sonra isə tədricən rahatlıqlar gələcək, ruzilərin qədərləri rəvanlaşacaq. Amma indi bəşər azalır; bu dövr ərzində başçılar azalacaq. Yer üzünə yeniliklər gəlir; bu yeniliklərlə yeniliklər gələcək.

Bir neçə il bundan əvvəl sənə bunları, bu halları demişdim. Amma onda hələ “Yaranış” Kitabı yox idi. Onu kitab kimi gətirmək fikrimdə yox idi. Amma Deyimlərin özü var idi. O vaxtlar sənə dedim ki, bəşərin özü özünə qaranlığı axtarmasın. “Qaranlığı axtarmasın ki, məkri görəcək, işığı axtarsın ki, Böyük Yaradanı görəcək”. İndiki və gələcək bütün bu hallar ətrafımızda olacaq, görmək istəsək, görəcəyik. O illər deyilirdi ki, böyük dağıntılar gələcək, insanlar kütləvi qayıdacaq, çox saylı insanlar bir anda qayıdacaq.

F.— Bu əlamətlər qurtarandan sonra nələr gələcək? Yer üzündə nə kimi hallar olacaq?

V.— Hə, olacaq. Bəşəriyyət istəyəcək, bəşəriyyət gətirəcək. Altı il ərzində qayıdanlar çox olacaq yəni 1997–2003 illər ərzində və daha sonra 2007-ci ilə qədər qayıdanların sayı çox olacaq, çoxluq (*çox saylı ölü*) yan-yana olacaq.

Bəla olacaq, bəlalər özlərindən özlərinə olacaq. O bəla yerləri məhəlli olacaq, qit'ələrdə çox saylı qayıdanlar olacaq. Çoxluq çox olacaq, yer məkanı tədricən azad olacaq; özünü azad edib, azad olacaq.

Bəşər bəlaları çox sür'ətlə toplayır. Yalan, iftira, yırtıcılıq, böyük istismar, haram, böyük zorakılıqlar, məqsədlərlə dolu məqsədlər, qanlı müharibələrin özü ilə bərabər o müharibədə qarşı tərəflərin iftiraları, soyğunlar və i. böyük qaranlıqları özünə, ətrafına toplayır.

İşıq məkanı olan Günəşə qaranlıqlar toplaşdı o, görünəcək, zahirən tutulmuş kimi görünəcək (*günəş tutulması*). O işıq məkanı azad olacaq. Günəş özünü azad edəcək, — qaranlıq toplumundan azad edəcək. Yer məkanı o qaranlıqlardan azad olacaq. Ətraf məkanlar (*günəş sistemimiz və ətrafı*) da azad olacaq. O, məkanlarda da dağıntılar (*zəlzələlər*) olacaq. Azad olacaq ki, kainatların bu hissəsi qaranlıqlardan azad olsun.

Bu dağıntılar, bu aramsız yağışlar, dözülməz istilər, ruzisizliklər bəşərə əlamətdir.

Yer məkanına gəlir, böyük işıqlar gəlir. Yeniliklərə yeniliklər gəlir. Yer üzünə varlığına (*kütləsinə*) Ağıqla, Paklıqla yenilik gəlir.

Yenə işıq gələcək, işıq düşəcək.

İşıq ziyarətgahlara düşəcək, müqəddəs yerlərə düşəcək, məscidlərə, kilsələrə, mə'bədlərə, ziyarətgahlara düşəcək. Ziyarətgahlar ətrafına çox saylı insanlar toplaşacaq. Göndərilmiş bütün müqəddəs Kitablara işıq düşəcək.

Vaxt gələcək, dünya dönəcək, — hərəkətlər arasında hərəkətlə dönəcək. Bu vaxt gələcək.

Gün gələcək, gün olacaq, Yer nüvədə qızacaq. Onun səthi nüvədən qızacaq. Quraqlıqlar olacaq, Yer kürrəsində ruzisizliklər olacaq, sular az olacaq, qurumuş çöllüklər olacaq.

Küləklər artacaq, isti küləklər artıq olacaq. O illərdə insanlar, bəşər yer üzündən azalıb, az olacaq. Yerdə xəstəliklər azalacaq. Vəhşi heyvanat azalacaq. Həşəratlar artacaq, quraqlıqlar artacaq. Yer üzündə atəşlər, odlar olacaq.

2005-ci ildə ruzisizliklər olacaq, Yer kürrəsi istinib, isti olacaq.

Müddət keçəcək, 2007-ci il oacaq; Yerdə nələr olacaq? Böyük işlər olacaq. Bu keçmiş illər ərzində böyük zəlzələlər, daşqınlar, küləklər, vulkan püskürmələri olacaq. Sanki, Yer kürrəsinin indisi İlk kimi olacaq. İlk Müqəddəslərin o məkanda İlk gördüklərini bəşər indi görəcək: Yer suda, Yer zəlzələdə, Yer odda.

Buğda az olacaq, şüşəyə bənzər olacaq. Sünbüllər yıxılmada olacaq, sanki, qıvrılmış sim kimi olacaq. İnsanlar duruşda olacaq, böyük düşüncədə olacaq.

Bəşərin xilas gələcək, yeniləşmiş məkana yeniliklər gələcək.

Yer qatlarından axar sular olacaq, uca sular olacaq. O sular fəvvarə vuracaq. O sular turş (*mineral*) olacaq. O məkan qatlardan, mərkəzdən (*nüvədən*) yeniləşəcək. Müddət gələcək, turş az olacaq, içməli, dadlı sular olacaq. 1997–1999-cu illərdəki indiki suların dadı, tərkibi dəyişib. Sanki, bu sular köhnəlib, dadı ağır olub; çünki, Yer kürrəsi nüvədən qızır, Yer qatları nüvədən yeniləşir.

Yer qatlarından sular təzyiqli olacaq, çox uca olacaq. Qeyzer tipli o sular axmada olacaq, göllər olacaq. Göllər artıb böyük sular olacaq.

F. — Bunlar dəhşətli, həm də kino kimi maraqlıdır. Daha nə kimi yeniliklər olacaq?

V.— Vaxt gələcək, gec gələcək; yerdə kiçik güllər olacaq. Cənnət çiçəklərinə yaxın, oxşar olacaq; sanki, cənnət yerdə olacaq. O ərazilərdə ətirliyə ehtiyac qalmayacaq. Hava ətirli olacaq, xoş rayihəli olacaq. İnsanların geyimləri ağıqla, ağ olacaq. Dəb ağla olacaq: maşınlar ağ, binalar ağ, danışıqlar ovuclarda (*açıq*) olacaq, (*telefon*) sanki cibdə alışqan kimi olacaq. Elmlərdə elm ucada olacaq. İnsanlar Bir olacaq, biri-

birindən ayrı olacaq. Hər insan bacardığı, bildiyi işlə olacaq. Siyasətlər bir olacaq, başçılar bir olacaq; danışıqları bir olacaq, insanların rifahı naminə danışıqlar olacaq.

F.— Olsun, Yer üzündə yaxşılar, yaxşılıqlar, gözəlliklər olsun. Bəşər, əsl bəşər olsun.

DEYİMLƏR

F.— Böyük Yaradanın Deyimləri haqda mənə yenə danış. Bu axır vaxtlarda bu eşitdiklərim mənə artıq qəribə gəlmir, uzaq deyillər. Amma, onları tədricən eşitmiş, dərk etmişəm. Bunları uzun illər ərzində isə həтта məndən də gizli saxlamısan.

V.— Deyimlər 1972-ci ilin sonlarından (28 noyabr) tədricən göndərməyə başlamışdı. Əvvəllər bu Deyimlərə çox sakitliklə yanaşırdım. Bunlarda heç bir qəribəlik görmürdüm. 27 il ərzində səbr üstündə olub, səbrimlə alınıb bu Deyimlər. Elə bilirdim ki, bu Deyimləri hamı eşidir və hamı bu aləmləri görür. Sənlə İlkin, az-az söhbətlərimdə mənə anladın ki, biz insanlar onları heç də eşitmirik və görmürük.

Musiqi səslənmədən əvvəl musiqi əsərinin (partitura) işarələrinə (musiqi notlarına) İlkdən anlaşılmayan o sirrli, kodlu, yə'ni əslində, musiqi bəstəsindən, ahənglərdən ibarət o notların o "qarışıq yazılarına" bax...

[F.— Vahid bilir ki, mənim not yazıları ilə tanışlığım yoxdur və doğrudan da onlar mənim üçün "qarışıqlıq" təşkil edir].

V.— O, Kainat ahənginin bir hissəsidir. O böyüklük səslənməsə, o böyüklük deyilməsə, dərk edilərmə?

İlahi Deyimlər Deyilməsə, Səslənməsə, dərk edilərmə? Deyilərsə, Səslənərsə, dərk edilərsə, o İlahiyyatdan, o İlahi Yaradandan uzaq olmaq olarmı? İlahiyyatı eşidən bilər, İlahiyyatı dərk edən bilər. Bilərsə, Əbədiyyəti bilər; bilərsə, Əbədiyyətə qalxar, Müqəddəsliyə Qalxar.

Böyük Yaradandan gələn İlahiyyat Deyimləri xəstələr üçün deyil. İlahiyyat xəstəlik deyil. Həm də Böyük Yaradan Əbu Sina (Avisenna) deyil. İlahiyyat (*ruhi*) xəstəlik deyil, kainatlar xəstəxana deyil. İlahi yazılar əczaxana üçün deyil.

"Həqq, həqq" deyib, həqq axtarıyıq. Həqq göylərdədir, yerdə həqq axtarıyıq. "Həqq, həqq, həqq" deməklə, həqq gəlməz. İnsanlar arasında həqq yoxsa, həqq yenib yerə gəlməz.

Həqsizlik edib, həqsizliklə Böyük Yaradanı bəşər görməz, həqsizlik arasına Böyük Yaradan Yenməz. "Həqq" deməklə həqq görünməz, həqqsizlər arasında həqq görünməz.

Yaradan Görünməz; biri-birinə inanmayanlar arasında Yaradan Görünməz. Yenməz, Özünü Böyük Yaradan bəyan Etməz. İlahiyyat – İlahiyyatdır.

O Qara varlıq eşitmir (eşidə bilmir). İlahiyyat Deyimlərini eşitmir. O Qara varlıq halları görür, İlahiyyatı eşitmir. İlahiyyatı eşitmiş olsa idi, Deyim anlarında deyimlərə tə'sir edərdi, Deyimləri qarası ilə qara edərdi, saxta edərdi. Bax ki, İlahiyyat haradadır, bax ki, İlahiyyat haradandır. Bax ki, İlahi Deyimlər –Yaradandır.

İlahi Deyimləri bəşər gətirmir, gətirə bilməz; Yaradandan olmasa, zəka üstündə, zəka ilə gətirilmir.

SƏRBƏST VAR, SƏRBƏST DÜŞMƏ VAR

F.— Vahid, fizika elmində cismlərin sərbəst düşməsi anlamı var. Sərbəst düşməyə aid Yaradan Deyimləri var?

V.— Böyük Yaradandan belə bir Deyim var:

"Hər cism, hər varlıq sərbəstdir, İlkdən sərbəstdir; sərbəst hərəkət edib, sərbəst düşəcəkdir, varlıq varlıqla varlıq olacaqdır; maddilikdən maddiliklə birləşəcəkdir. Hərəkətlər Mənimlədir, Mənlədir; kainatların hərəkəti Mənimlədir, Mənlədir. Varlıqların hərəkətləri varlıqlarla bir hərəkətdədir.

Sən hərəkətdəsən, hərəkətlərlə hərəkətdəsən. Sənin hərəkətin – sənin gücün. Hərəkət – güclə, güc – hərəkətlə. Sən güc verib, hərəkət verəcəksən. Hərəkətdə olana o hərəkəti verəcəksən. Hərəkətlər Mənlədir, İlkdəndir.

Kainatların hərəkətləri, məkanların, cisimlərin hərəkəti Mənimlədir, Mənlədir; Vəhdət bağlılığında Mənlədir.

O cism sərbəstdir, sərbəst düşəcəkdir. (*Nisbi*) boşluqda olub, boşluqda hərəkət edib, varlıqla birləşəcəkdir. Boşluq (*əslində*) yoxdur, boşluqda düşməyəcəkdir, hərəkətlər arasında hərəkətlədir, düşməyəcəkdir”.

F.— Bəs, planetlərin “düşməyinə” aid Deyim var?

V.— Yene Deyib:

“Planetlər öz məkanında məkanlıdır, İlk yaranışdan məkanlıdır. Hər gördüyün məkanın mə’nası var; o, uzaqlaşmaz, o, düşməz. Vəhdətimdə hərəkətdədir, Vəhdətimdən uzaq düşməz (*uzaq olmaz*). Cism sərbəstdir, sabit deyil, sərbəstdir. Hər varlıq sərbəstdir.

“Niyə düşür?” deyib durmusan. O varlıqdan olan (*cism*) o varlıqlardır (*Yer məkanı ilədir*). “Cəsəd” dediyin — o varlıqlardır (*Yerdədir*), maddiliklə o varlıqlardır. “Ruh” dediyin — Mənlədir. Nəzərimdə təyinli olan Mənimlədir, Mənlədir. Təyinli olan Mənə qayıdandır, Mənlədir (*vəhdətlərin hərəkəti var, ardıcıl hərəkəti var*).

Tüstü qalxır, daş düşür, mərmə uçmadadır, sonra isə düşmədədir, meyvə də qopub ağacdən düşmədədir, su isə axmadadır.

Tüstü ilə ayrılar, özündən özü ayrılar; o, yaddaşdır, göz önündə, zəka qarşısında yaddaşdır.

“Daş” dediyin düşməz, varlıq varlıqlardır, düşməz. Onlar birlikdə birdirlər, ayrılmaz.

Böyük oldu, o Partlayış böyük oldu. O Partlayışdan məkanlar yarandı; hər biri təyinlənmiş yerində oldu. Tikələr ayrıldı, bir düzümde düzüm oldu, birlikdə bir (*qalaktika, kəhkəşan*) oldu. Ayırdığımı Mən Ayıraram, özündən özünü Ayıraram. O da yanar, yandığı ilə ayrılar (*kometlər*). Bir düzümde düzüm oldu, o tikələr düzüm oldu (*kəhkəşan*), — onlar birdirlər, birlikdə birdirlər. Kainatlar (*qalaktikalar*) hərəkətində, cəm hərəkətlərlə hərəkətində. Onlar çıxmaz, təyinlənmiş yerlərindən çıxmaz. Çıxarsa əgər onlar, — Vəhdət pozular, ətraf məkanlara bəla gələr, —

böyük toqquşma gələr. Onları Göstərdim, böyüyünü kiçiyini Göstərdim, bir Vəhdət bağlılığında olduğunu Göstərdim. Onlar bağlılıqdadır, biri-biri arasında bağlılıqdadır; Vəhdətimdə bağlılıqdadır.

Daş düşür, — birlik birliyə düşür; cəzb etmir, düşür; birlikdən, o varlıqdan uzağa düşür.

Mərmə uçur, uçurdarsan, — uçur. O, dağıdıcılığadır, — qədərində uçur.

Meyvə düşür, — budaqdan düşür. O, toplayıb; öz varlıq qədərində varlığını toplayıb. Toplamağa yeri yox, böyüməyə yeri yox. O qədər öz qədərindədir, artığına yeri yox. O da toplayıb, çiçək vaxtından toplayıb. O “meyvə” dediyin o çoxluqdan (*torpaq və torpaqda çox saylı mineralardan*) öz qədərini (*dad, rəng, aromata*) toplayıb, — artığına yeri yox. Ona aid olmayanı toplamağa ehtiyac yox.

Onlar toplayır, hər biri ayrı toplayır; acını, şirini, turşu hər biri bir yerdən (*torpaqdan*), özünə təyinli olanını toplayır. Onlar bir Yaranışdır, Nəzərimdən Yaranışdır. Bəşər gətirməz, bəşər yaşıllıq yaratmaz. Onlar təyinlidir, yarıya təyinlidir, zərrədə təyinlidir. Zərrədə göndərilər, zərrədə düşər, o məkana zərrədə düşər.

Dərin sular qatlardan keçər su hövzələrinə. Dərinliklərdə də bitkilər bitər. Kainatların zirvəsinə qalxa bilməyən bəşər özü yaranışkən, dərin qatlarda o bitkiləri bəşərmi yaratdı? Bəşər toplaya bilər, özünün olmayanını toplaya bilər; yarıya arasında yarıya yarada, artır, yeniləşdirə bilməz. Çiçəklərə rəng, o meyvələrə dad verə bilməz.

O meyvələr yetişər, o müddətə yetişər. İsti ilə yetişmir, soyuqla yetişmir. Cəm yaşıllıq o məkanın mərkəzi (*Yerin nüvəsi*) ilə yetişir. O meyvələr yetişir, quraqlıqda yetişir. O meyvələr yetişir, sərinlə yetişir. Mövsüm olar, nüvə nüvədən artar (*Yer nüvəsi aktivləşər*); nüvədən zərrə işıqları o məkana artar. Varlıqlarda axımlar birləşər. Axımlar birləşər, birliklər bir olar. Mövsümündə sərinləşər. Sərf etdiyini məkanın özü ilə nüvə sabit edər. Hava soyuyar,

şaxtalar olar, nüvə sabitləşər, yer qatlarında axım bərabər olar; zərrə işıqlarının axımı bərabər olar.

Su axır, axmadadır. Paklıq cəm yaranışlar arasında axmadadır. O, müqəddəsliyin ilkidir. Cəm yaranışa müqəddəsliyi ilə bağlıdır, ilkidir. Paklıq Paklıqla Yaradanla yaranmışlar arasında axmadadır.

Mənim işığım sabit olub cəm yaranışlar arasında, kainatlarda axar. Vəhdətimdir, sakit gələr, müqəddəsliklə axar (“axar” deyimi “hərəkətdə olar” deyimidir). Bəşər görməz, Yaranmış yaranışlar görməz, o işıq zərirlərinin axımını görməz. Bəşər dinlər, uzaq dinlər. İlahiyyətdən uzaqlaşan İlahiyyətə uzaq baxar”.

Çox tez-tez “zərrələr”, “ışıq” deyimi deyilir. Sanki, təkrarçılıqdır. Amma, bu, təkrarçılıq deyil, cəm yaranmışların yaranışının əvvəlidir. Hər bir yaranış yaranmadan əvvəl bir tək zərrə işığında təyinli olub, yaranışa təyinat alar. O zərrələr kainatlardadır, Yaradan Baxışında, Vəhdətindədir. Mənim yaranmadan əvvəldir yaranış təyinatım. O zərrə təyinatım işığımdır, sonra ruhimdir. Ruhi işığımdır.

M Ə H Ş Ə R

F.— Böyük Yaradan bəşəriyyətə Qiyamət günü haqqında, Məhşər haqqında bilgiler göndərib. Məhşər yer üzündə mütləq olaraq baş verməlidir? Bu, qanunauyğunluqdurmu? Yə'ni vəziyyətdən çıxış yolu varmı?

V.— Böyük Yaradan Yaradandır, — Məhv Edən Deyil. Böyük Yaradan özünün konkret Deyimlərini bəşəriyyətə “Yaranış” kitabı ilə Deyib. Amma bu deyimlərlə bərabər Onun aralıq Deyimləri də var, yə'ni bu Deyimlərin tamlığının açılması, tam dərk edilməsi üçün əlavə Deyimləri də var. İnsanlar, bəşəriyyət heç də aciz, heç də lazımsız yaranış deyil. O, ümumi bir Ahəngin içərisindədir, amma Kamillikdən yarıdığından, kamil də yaranışdır. Bəşər özünə, ətrafına bəla yığmamalıdır. Düz olub, düzgün olmalıdır. Bəşər özünü dərk etsə, etdiklərinə cavabdehlik daşlsa, bu bəlalər yer üzə-

rindən uzaq olub azalacaq və son nəticədə isə heçə yənəcək. Amma bu, əsrlərlə davam etmiş olsa, əlbəttə Məhşər labüd olacaq.

F.— Bəs, məhşər nədir, necədir?

V.— Məhşər heç də bir sözlə deyilən olub, boş söz deyil. Bəşəriyyətə Yaradan onun tamlığını izah edərək belə açır:

“Bax, bağlılıqdadır, ilk ilkə bağlılıqdadır. Bax, o ana bax, son ana bax. Gözləri iri, ağızı quru o şaşqınlara bax. Günortadan sonradır (bu müddətdir, andır), onlara bax, Yer məkanına bax. Biri-birini məhv etmədə idi, öz məhvlərinə bax. Qaçmır, qaça bilmir. Dayanmır, ayaqları yerdədir, yer dayanmır.

Yerdən, o Məkandan od qalxır, buludlar dönüb, buludlar od olub, su əvəzinə od yağır. Başlarda tükler ağarıb, ağ olub. Gözləri sarılaşıb, sarı olub. Vücutları sarı ilə ağ arasında, — o rəngdə olub.

O andır ki, son gün, son gecədir. Yeddi günədir, son gün, son gecədir. Ay tündləşib, Günəş qızarıb, sanki, ulduzlar uzaq olub: o Məhşər anında varlıq varlıqdan uzaq olub. Günəş yerə, yer Günəşə yaxınlaşıb.

Günəş qırmızıdır, saçmır. Ağ işığını saçmır. Qızarıb, qan rəngindədir, işıq saçmır. O məkan, o Yer məkanı təlatümdə, mərkəzdən (nüvədən) təlatümdə. Bax ki, varlığında Ağ işıq (nüvədən) məkan boyu üzə çıxır (yəni, güclü istilər var). Kürre boyu Böyük gurultular: Yer məkanı istidə, Yer məkanı yanmada.

Yer məkanı altı məddətə qaynamada, ərintidə, qaynamada. Günəş qızarıb, Ay tündləşib. Sarı olan o məkan təlatümdə. Sarı azalıb, boz olub: sanki, dayanıb, Yer kürresi dayanıb.

Silkələnmə (zəlzələ) böyükdür. Odlar yer qatlarından qalxır, ucadır, sanki, əriyir. Yer məkanı ərintidə, əriyir.

Bax, ərintidə, bax, qaynamada; bir çalada, çox-çox çalalarda qaynamada (vulkanik qaynama). Dağlar parçalanmada, sular qaynamada. Hava tündür, iyisi tündür. Bu hava deyil. Bəşər, bəşəriyyət, hər canlı varlıq, hər

cism, hər varlıq nə gündə? – Odlar arasında, ərintidə, qaynamada. Yer qaynayır, məkan qaynayır. Altı gündür qaynayır. On beş gün ərzində qaynamada, böyük səsdə qaynamada.

Yer məkanı azad etdi; özündə özü ilə o məkri azad etdi. Işıq mərkəzdə (*nüvədə*) azaldı. Işıq balacalaşdı azaldı. Yox olmadı, azaldı. Sanki, sakitləşdi (*Passiv məkan oldu*). O məkan, o Yer məkanı toz kimi, səthi çox çalalı toz kimi. Tozları qaradır. O məkan yanır, səthi tündür, qaradır. Nə nəm var, nə bulud, nə su var, nə canlı varlıq”.

F.— Deyilən bu məhşər anının başlanğıcına insanlar üçün bir əlamət olacaqdır?

V. — Əlamət, əlamətlər olacaq. İlk əlamət başlanacaq 22 martdan. Gündüz saat 4-dən sonra olacaq. Böyük Yaradan Deyir:

“O gün güclü külək olacaq, tozlu-torpaqlı gün olacaq. Güclü küləklər kürrə boyu olacaq. Üç gün olacaq, başlanğıc olacaq. Əlamət olacaq, kütləvi, çox saylı insanların qayıdışının başlanğıcı olacaq.

Dağıdıcı küləklər, aramsız yağın yağışlar olmayacaq; böyük ruzisizliklər, aclıq olacaq.

Yer üzündə məhəlli zəlzələlər olacaq. Zəlzələlərarası yer üzündə yanğınlar çox olacaq. Böyük şəhərlər, böyük meşəliklər, böyük sahələr yanğında olacaq. O yanğınlara ad deyəcəklər, — “Ehtiyatsızlıq” adı deyəcəklər. O, zahirən elə olacaq. Amma yanğınlar özü-özündən olacaq. Partlayışlarla olacaq.

Yer məkanı, Yer kürrəsi nüvədən qızacaq. Havalar isti olacaq. O havada nəfəs almaq ağır olacaq. Sanki, hava tozlu olacaq, amma toz olmayacaq. Yer kürrəsindən, qatlardan, o laylardan ayrılmaqlar olacaq. Hava kəsgin, iti olacaq. Bu əlamətlər 12 il davam edəcək.

Kütləvi dönənlər olacaq. Sanki, insanlar arasından seçilib-seçilmişlər olacaq. Onlar kütləvi qayıdınlar olacaq.

Yerdə qalacaq bəşər qalacaq. Pis niyyətliyə, qaşqabaqlılar, gözləri kiçiklər qalacaq. Sanki, seçilib-seçilmişlər qalacaq. Sular az olacaq, susuzluqlar olacaq.

Günəş görünəcək; zahirdə elə görünəcək; sanki, üzü dumanlı görünəcək. Deyəcəklər, duracaqlar: “böyük yanğınlardan, o yanğınlardan, o tüstülərdən Günəş görünməz olub”. Yerdə tüstülər olacaq, yanğınlardan tüstülər olacaq.

Günəş də tündləşəcək. Sanki, solğunlaşacaq. Qırmızı olub, qırmızılanacaq.

O dövr qalan insanlar olacaq; əmlaka, varidata e'tinasızlıqlar olacaq. Qalan insanlar biri-birinə acılı olacaq. “Sənin”-“mənim” yadda olmayacaq.

Bir kişi gələcək. O, böyük qarışıqlıqlar gətirəcək. İnsanlar yenə qarışacaq, yer üzünə böyük bəlalar gələcək. Yenə yalanlar, iftiralar, qanlar gələcək.

Yer üzü elə bir günlər yaşayacaq ki, sanki, cəhənnəmin özündə yaşayacaqdır.

O müddət uzun çəkəcəkdir, “sonluğa” qədər çəkəcəkdir.

O kişi etdikləri ilə yer üzünə “sonluq” gətirəcəkdir. Kütləvi qırğınlar, sonluğunuzun sonluğunu gətirəcəkdir. Onda silah olacaqdır, əlində silah olacaqdır; bir yerdən, bir nöqtədən idarə olunacaqdır. Tuşlanmış o yerlərə böyük dağıntılar gələcəkdir. O silahdan sanki günəş tutulacaqdır. O kişi hakimlik iddiasında olacaqdır, etdiklərinin nəticələrini dərk etməyəcəkdir. O silahdan sanki Günəş tutulacaqdır. İnsanların, diriykən, əti töküləcəkdir, ayaq üstə əti töküləcəkdir. Ah, nalə, ümitsizlik kainatlara qalxacaqdır.

Sonluq gələcəkdir, yer üzünə sonluq gələcəkdir. O dövrdə qadın olacaqdır, ağ sifət, yaraşlı qadın olacaqdır. Şimal dövlətində qadın olacaqdır. Orta boy, dolğun bədənli olacaqdır. O, dayandırmaq istəyəcəkdir. O dövr o bəladan, sanki, şərqlə qərb olmayacaqdır. Şimala

doğru, o dövlətlərə doğru böyük axınlar olacaqdır. Şimal cəhət olacaqdır, şimallıqdan uzaq olacaqdır.

Sanki, şərq qərbə üz tutacaqdır. Cənubla şimal üz-üzə olacaqdır. İnsanlar iki istiqamət arasında şaşqın, karıx olacaqdır. Dağıntı başlanacaqdır, günəşin qürub istiqamətindən dağıntılar başlanacaqdır. O insanlar qaranlıqların gəlişini o istiqamətdən gözləri ilə görməyə olacaqdır. Sanki, bəşər bir güncə sıxılmada olacaqdır”.

— Bu, sonluqmu olacaqdır, Ya Böyük Yaradan? Yer məkanının sonluğunu olacaqdır? (*bu, Vahidin sorğusudur*).

— **O dövr dəhşətli olacaqdır. “Dəhşətə – dəhşət” onda deyiləcəkdir. O dəhşətə Məhşər deyiləcəkdir.**

Dəhşəti bəşər, sonluğu bəşər, Məhşəri bəşər gətirəcəkdir. Etməsin, bəşər etməsin.

Özü özünü dərk etsin; etməsin, bəşər etməsin. Özünü özü ilə məhv etməsin bəşər, etməsin.

O dövr uçanlar olacaqdır, dəmirdə uçanlar olacaqdır. O ərəfədə Yer kürrəsinə (*bazaya*) dönmədə olacaqdır. Yer kürrəsinə yanmada görəcəkdir. Yer kürrəsinə odda, sanki, nəfəs almada görəcəkdir”.

— İlahi, onlar necə peşiman, pərişan olacaqdır. O halı, o anı “çəkmədə” olacaqdır, ətraf məkanlara yaymada olacaqdır. Xilas var. Xilas olacaqdır. O insanlardan (*Yer kürrəsi əhalisindən*) qalanlar olacaqdır, o insanlardan az xilas olanlar olacaqdır. Uçuşda olanlar xilasda olacaqdır. Özləri bilməyib, məqsədli olmayıb, xilas olacaqdır.

Onlar o dəmirlə qayıdacaqdır. Yerə görə şimali-şərq istiqamətə qayıdıqda olacaqdır. Bir hissəsi şimali-qərb istiqamətə uçuşda uzaqlaşmada olacaqdır.

Ey insanlar, dayanın, durun! Biri-birinizə diqqətli olub, mehribanlıqla durun. Bu Deyimlər söz deyil. Bu Deyimlər söz yığımı, mənim istəyim deyil. Dayanın, ey insanlar, dayanın! Olmaya da bilər, dayanın. Biri-birinizə diqqətli olub, dayanın! Məhv etmək, məhv olmaq xilas deyil, dayanın!

“Məhşər” deyirik, — bu, labüdd deyil. Olmaya bilər, labüdd deyil. İnsanların biri-birinə e'tinasızlığı labüdd deyil. Məhvi-

miz, məhv olmağımız, məhv etməyimiz labüdd deyil. Xilasımız var, özümüzü məhv etməyimiz labüdd deyil.

Yer kürrəsinə, bəşəri məhv etmədə olan insanlar bağışlanmada deyil, bağışlanmaz.

Dayanın. Dayan, ey bəşər, dayan; düşün, ey bəşər, düşün. Sən bəşərsənsə, düşün. Özünü, öz bəşəriliyini dərk edirsənsə, düşün. Sən bəşəri yaranışsan, düşün.

Zəkan var, zəkadasan, düşün. “O dövrü”, “o ömürləri” indi mən yaşadım; yaşadım, təəssüf etdim. O bəşərə, o bəşəriyyətə təəssüf etdim. Bəşərin cahilliyinə təəssüf etdim. O, böyük əzabdır, o əzaba təəssüf etdim.

F.— Əgər, insanlar bu yazılanlardan, bu müraciətlərdən özləri üçün nəticələr çıxarmalarsa, dediyin məhşərin baş verəcəyi vaxtı haqda bir mə'lumatın varmı?

V.— Məhşərin vaxtı Deyilib. O Deyimi olduğu kimi deyirəm:

“Yer üzündə əsrlər olacaq, o əsrlər minilliklər olacaq. Minilliklər tamam olacaq. Dördüncü minilliyinizin əvvəlində, bir əsr ərzində son olacaq”.

F.— Belə çıxır ki, bundan sonrakı iki min il ərzində insanların yaşayış müddəti axırıncı sınaq müddəti olacaqdır. Əgər, bu müddətdə də bəşəriyyət özünün düzgün yolunu tuta bilməsə, yer üzündə son gün, son gecə olacaqdır.

V.— Bu iki minilliyin ərzində dəfələrlə “qızıl əsrlər” də olacaqdır. Amma bəşəriyyət bu “qızıl əsrlər”dəki rahatçılıq və ruzilər bolluğuna adi bir hal kimi baxacaq. O əsrlərin, necə deyirlər, “qədrini” bilməyəcəkdir.

Ey insanlar, xeyirxah olun, bir-birinizə mehriban olun; düzgün olub, düz danışın; biri-birinizə diqqətli olun. Olun ki, məhşərimiz olmasın. Bundan sonrakı əsrlərdə də yaşayanlar bizim övladlarımız, övladlarımızın övladları olacaqlar; bizdən törənmiş olacaqlar. O məhşəri onlar görməsin, o məhşər anlarını yaşamasınlar.

O dövrdə o insanlar, o bəşəriyyət karıxmasın, karıx qalmasın, deməsin, düşünməsin ki, “mənim övladlarımın günahı nə idi?”. Bəs, mənim günahım nə idi? Bu məhşəri — bu dəhşəti mən yaşamamalıydım.

Hamımızın günahı hamımızındır və bu günahlar da getdikcə cəmlənir, bir-birinin üzərinə yığışır. Günahlar arasında tək bir günah olmadığı kimi, günahkarlar arasında da tək-tək günahkarlar yoxdur.

BƏŞƏR VƏ YARADAN

F.— İnsanlardan elələri var ki, adi hallarda Yaradanını yada salmır. Amma əzaba, əziyyətə düşən kimi Yaradanını bütün qəlbi ilə, gözləri ilə axtarırlar; bə'zən isə ümitsizliklər içində çaş-baş qalırlar. Bu cür insanların əksəriyyəti hələ cavan, yaxud orta yaş dövrlərində olmuş olurlar. Yaşlı insanlar isə həyatın hər üzünü görmüş olduqlarından, Yaradanlarından ümidlərini kəsmirlər.

V.— Qardaş, bu hallar çox sadə bir deyimdədir. İlahi Deyim ondadır ki, insan, bəşər Yaradanı, Allah-Təalanı o vaxt yada salmır ki, etdiyi işlər (əgər bunlar yaxşı işlədirsə) ərzində Yaradanla öz varlığı arasında Işıq Vəhdətinin özü ilə bir bağlılıqdadır. Yə'ni, təlatümü, qorxusu yoxdur. Ona görə ki, Yaradan bu bəşəri yaxşı işlər üçün Yaratdığından, cəm varlıqlar vəhdəti ilə kainatlara, Yaradana bir bağlılıqdadır. O insan onun üçün rahatdır. Etdiyi yaxşı iş üçün varlığı sevincdədir.

Amma, o hal olur ki, bəşərin, insanın işi “əyilir”, çətinə düşür. Onda o bəşər Yaradanını çağırır, axtarır. Ona görə ki, varlığına, ətrafına bir ümitsizlik, qaranlıq toplandı. Onda, yaranmış O Yaradan Işığından yarandığı üçün, öz İlkinə, Əvvəlini, O Yaradan Işığını axtarır, çağırır.

Digər tərəfdən bəşər yaranarkən, Yaranış təyinatını alır. Yaşadığı müddət, dövr ərzində özünə yığıqları onun taleinin yolunu təyinləşdirir. Əgər, Yaradan o bəşəri Yaratmadan əvvəl ona ta'le qədəri Yazmış Olsa İdi və sonra isə o bəşəri Yaratmış Olsa İdi, onda ümumi bəşər iki sinfə bölünərdi: yaxşılar, yaxşı ta'lelilər və pislər, pis ta'lelilər. Bu, yaranışlar arasında fərq yaratmazdı? Yaranışlar arasında ögey-doğmalığ olmazdı?

12 yaşdan başlayar insanın etdiklərinə uyğun yaxşı və pis topladıqları, istəyi, düşüncəsi və həm də həyatının buna müvazi ardıcılıqlar üzrə davamı.

Yaranış səbrdədir, yaranışı Səbrlədir. Səbrsiz cahilliyi, səbrli isə kamilliyi yığar. Səbrli olmaqla dözümlü olub, müddətləri, anları görmək olar. Səbrsizliklə müddətlər axımında an çatmadan, anı görmək olmaz. İnsan özü üçün yaxşı anları gözlər. An çatmadan, onu görmək olmaz.

MÜNDƏRICAT

	səh.
Sözünü.....	4
ZƏLZƏLƏLƏR.....	5
GÜL NƏDİR, ÇİÇƏK NƏDİR.....	19
“ZƏR DÜŞDÜ, ZƏRDƏN DÜŞDÜ”.....	21
PUL.....	37
ƏRƏBİSTAN YARIMADASI.....	39
FƏRDİLİK.....	40
AYRILIQ.....	43
“NƏ AXATARIRSAN?”.....	52
BÖYÜK YARADANDAN GÖNDƏRİLƏNLƏR.....	56
BUZ DAĞI.....	71
İNDİ BELƏ OLUBDUR.....	72
NİYƏ PAKLANMALIDIR BƏŞƏR (su ilə paklanma).....	74
YUXU.....	76
DELFIN.....	77
SƏNƏTKAR.....	80
VƏHDƏT, AHƏNG.....	85
AZAN.....	87
OXŞARLAR.....	89
XİLAS.....	90
VARLIQLAR VƏ HAKİMLİK.....	96
SƏBR.....	99
İSTİ VƏ SOYUQ. ENERJİ.....	103
FAYTONÇU, ZƏRGƏR, ŞAİR.....	105
DƏYİŞİKLİKLƏR—YENİLİKLƏR.....	107
DEYİMLƏR.....	111
SƏRBƏST VAR, SƏRBƏST DÜŞMƏ VAR.....	112
MƏHŞƏR.....	115
BƏŞƏR VƏ YARADAN.....	121

